

ARREGGEL

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TERÉZ-KÖRÜT 52. SZÁM

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
TELEFON: 27-8-82 ÉS 27-8-83

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre
2-40 pengő. Egyes szám ára 30 Groschen,
3 dinár. 1-20 líra, 2 francia frank, 10 lel
TELEFONOK VASÁRNAP DÉLUTÁNTÓL
REGGELIG: 46-2-97, 42-9-78

XI. évfolyam

Budapest, 1932 december 5

49. szám

200.000 pengőt sikkasztott és öngyilkos lett az állami vasgyár többszörös háztulajdonos felügyelője

A kormány megkezdte a választójogi reform előkészítését

A megvert sereg

Írta: LÁZÁR MIKLÓS

Este 11 óra lehetett, a Várból kistaxin jöttem le a Hunyadi János úton, a Lánchídon át a városba. Inkább koraőszi, mint téli idő volt, a nedves kövezeten csúszott az autó, lehetlenyi köd terjengett a levegőben. Az Alagútig egyetlen járművel sem találkoztam. Robogunk a Lánchídon át: a Duna félelmetesen elsötétedett, mint egy holt tükör. A hídon sem autót, sem gyalogjártót nem láttam. A fényárban úszó Ritz ügy lángol fel, mint egy világítótorony Dover előtt, amikor hajnali hajón dideregve áll az utas a fedélzeten. A Tisza István uca és mögötte Pest üzleti negyede, a régi Lipótváros dideregve burkolódik a sötétségbe, akár egy letört nagykereskedő kopott lódenkabátjába délelőtt a csatolás Erzsébet téren. Az öteletes berpalotákban alig két-három ablak leeresztett függönyei mögül kandikál ki halványárga fényesik az elhagyott uccára. A taxistandokon nyole-tíz kiskocsi egymás után, a sofförök a volánra hajolva bóbiskolnak. Olyan ez az éjfélelőtti hangulat, mint éjjel után mezővárosokban és nagyközségekben. Még olyanabb: ott legalább néhány borissza botorkál a falat támogatva, gajdolvá, vagy hamleti monológokat dadogva önmagának. Az Andrassy útig teremtett lélekkel nem találkozunk. Leesapom a taxi tetejé, előrehajlok s úgy nézem a megváltozott terepet, mint egy tüzéségi megfigyelő. Az Opera körül egy kávéház és két vendéglő még világos. A Nagymező uca sarkán nagyobb társaság búcsúzik egymástól; különben egyikét, nyilván hazasiető házaspár, egy szerelőformájú biciklista: ennyi a világvárosi forgalom az Oktogon téren. Villanyújság és fényreklám. A villamosokban alig lézengenek utasok. Az Oktogon téren 1932 december 3-án éjjel 11 óra 45 perckor az emberáradat statisztikájának pontos megállapítására a tíz ujjam elegendő.

Kiszállok a taxiból és egy lámpaoszlophoz támaszkodom. A járdaszívet Robinson-sziget. Ballagok a néptelen Andrassy úton a Körönd felé. A ködben elmerülő Városliget mintha egy jó kilométerrel előresúzott volna. Most már néhány uccával az Oktogon után kezdő-

dik. Egy öreg ember a Képzőművészeti Főiskola széles, védett lépcsőin rendezkedik be éjszakára: két kezét a feje alá kulcsolja párnának, behúnyt szemmel fekszik, szájtátva, azt hinnéd, nincs benne élet. Egyik márványpalota első emeletén világosság szűrődik két hatalmas ablakból. Ismertnevű ügyvédbarátom lakása. Nevezetes jogász, patricius-cégek fiskálisa. Beesőngetek a kapun, az ügyvéd meglepetve nyit ajtót és végigvezet az ötszobás hideg lakáson a hálószobába.

— Hja, barátom, csak egy szobában fűtünk, — mondja keserű mosollyal — az irodába is innen visszük a paraszat, hogy tessék-lássék éjjen a kályhája.

A felesége két lányának diktál az ujságból. Az egyik írógépen írja, a másik gyorsírást gyakorol. Elsején szélnek eresztik az irodakisasszonyokat és a lányok dolgoznak majd helyettük. Ugyanaz a nyirkos légkör csap meg, mint az éjjeli uccán. Panasz, borongás, reménytelenség. Az ügyvéd szivarja szipkájáig ég, a felesége a szomszéd szobába tolja a kis étkezőasztalt, amelyen hideg felvágott maradványai és üres teáscészek vannak. Amikor kikísérnek, megülök egy pillanatra a szalónban: a falakon a legjobb művészek képei. Az asszony elfogja a tekintetemet és fáradtan mondja:

— Semmi értelme már ennek a lim-lomnak...

Ilyen hangulatban nem fekszem le. Bemelegyek az Oktogon téri régi kávéházba és leülök egy orvosprofesszor asztalához. Kiváló tudós, szívspecialista, irigyelték a praxiszáért. Egy másodperc mulva már előtt panaszainak árnyéval. Hogy tavaly ötven százalékkal, ez idén huszonöt százalékkal újra kevesebb dolga volt. Szóval alig egynegyedrészre a három év előtti praxiszának. Visszamenekült a klinika laboratóriumába, ahol pályáját kezdte negyedszázad előtt. Az igazi orvos részvételével néz rám szemüvege alól és rezignáltan sóhajtozta:

— Vészes vérszegénységbe esett itt az élet, barátom. Erre írjátok receptet, politikus

urak. Az egész város egyetlen nagy kórház; csupa beteg és egyetlen orvos sincs.

A szomszéd asztalnál egy hosszú ember az izgalomtól sápadtan kiáltozik:

— Hát kinek áruljak, mondja, kinek áruljak?

A másik, tagbaszakadt, henteskülsőjű férfi, számol a márványasztalon és egyre fásultabban dűnyög:

— Mit mondja ezt nekem? Eppen olyan jól tudom, mint maga. Mit mondja ezt nekem?

A forgóajtónál egy mérnökbe ütközöm. Szinte ellenséges indulattal támad rám:

— Hol vannak a közmunkák, amiket ígérnek? Hol az állami, hol a városi közmunka? Ez is egy ellenzék? Ússenek az asztalra a parlamentben és mondják meg, hogy így nem lehet tovább! Elbocsátom a rajzolóimat, a pallérjaimat, a kőműveseim, az asztalosaimat, a bádgosaimat, a lakatosaimat.

Nem enged ki az ajtón. Agál, magyaráz; engem személyemben tesz felelőssé Bethlen gazdálkodásáért, Károlyi pepeceléséért és Gömbös retorikájáért. Egy fiatalember, aki már régen lesbenállhatott, most elvon a mérnöktől:

— Múltóságos uram, leépített magántisztviselő vagyok, ma még egy falatot sem ettem. Özvegy anyám, két kis testvérem...

Az uccán szítal az eső. Újra egyedül kopogok az aszfalton. Az Eötvös uccától a Köröndig minden melléküccából élemtoppan egy-egy borostásareű, gyulladtszemű titkosztos lélek. Monoton hangon ismétlik minden száz lépésre:

— Munkanélküli vagyok... kórházból jövök... kis családom éhezik... tessék megkönyörülni rajtam...

A polgári munkának megvert hadserege virraszt ebben a városban a lakásán, a kávéházakban és ennek a seregnek szétugrasztott csoportjai ödöngenek az uccán. Valami morajlik az emberek lelkében s a föld alatt is talán, amit nem akarok, nem akarok meghallani!

Hazaértem. Olyan fáradtan, mintha zsák búzát vittem volna a vállamon.

Nem tudtam aludni.

A kiszgazdapárt éles támadásba ment át Gömbös ellen vasárnap a miskolci népgyűlésen

„A miniszterelnök lázas és energikus tevékenységet folytat azért, hogy a maga politikáját, a szölamok politikáját népszerűsítse!”

Miskolc, december 4.

(A Reggel kiküldött tudósítójától.) A Független Kiszgazdapárt népgyűlést rendezett vasárnap délen Miskolcon. Az ellenzéki vezérek **Gömbös Gyula** miniszterelnök legutóbbi miskolci zászlóbontása után ezen a gyűlésen akartak válaszolni a miniszterelnöknek, a népgyűlés iránt ezért az átlagosnál jóval nagyobb volt az érdeklődés. A környékről, elsősorban **Eckhardt Tibor** mezőcsáti választókerületéből, sokan jöttek be a gyűlésre, a Korona-szálló nagyterme **esüdföldiség megtelt érdeklődőkkel**. Dr. **Domán Aladár** pártelnök üdvözölte a vendégeket, azután **Milóty István** szólt fel.

Gömbös miniszterelnök programbeszédét óta egyetlen lépés nem történt a reformok irányában — mondotta. — A képviselőház a legsivárabb mentelmi ügyeket tárgyalja, de semmi sem történt a politikai közérkecsük megtisztítására.

az összeférhetetlenség szabályozására, a kapitalizmus visszaéléseinek megrendszabályozására. **Nagy hangon hirdették a kartelek feloszlását, lényegileg azonban nem történt semmi.** **Károlyi Gyula** gróf kormányra emelkedetebb szellemet képvisel a mostaninál, mert erőltetni bár, de mégis próbálkozott ezen a téren. **A miniszterelnök lázas és energikus tevékenységet folytat azért, hogy a maga politikáját,**

a szölamok politikáját népszerűsítse.

Gömbös miniszterelnök kiadta kilencvenöt pontból álló munkatervét, de azzal nem adott sokat a nemzetnek. **Tíz vagy csak öt pont több lett volna, ha tiszta színvonalat tartalmaz.** Ez a program tulajdonképpen nem egyéb politikai álmoskönyvnek. (Zajos helyeslés.) Az álmoskönyvben tudvalevően benne vannak a legszebb dolgok, mint például hogy ládhubst enni jó, de nincs benne, **hogyan jutunk hozzá a lúdhhoz.** Az álegységessé forszírozása borzasztó lelki, politikai és anyagi következményekkel járt. Ezt az egységet nem szabad ráerőltetni a nemzetre. Nem ismerjük el a mostani többségnek jogosultságát ahhoz, hogy a magyar parlamentarizmus rendszerét megváltoztassa.

Az olasz fasizmust magyar földre átültetni végsztes történelmi tévedés volna.

Olyan politika kell, amely több jogot és függetlenséget biztosít a polgárnak a központi hatalommal szemben, minden más törekvés ellen idejekorán tiltakozni kell.

Rakovszky Tibor volt a következő felszólaló. **Gömbös** miniszterelnök nemrég meglepetéseket ígért az ellenzéknek, ezek azonban elmaradtak. A kőkartell vagy a sodronykartell feloszlátása nem kellett nagyobb szenzáció, meglepetés csak az **adók kimellettlen behajtása.** A sok beszéd és agitáció helyett szükség volna tettekre. Amikor 80.000 pengős adóhátralékokat elengednek, 6 pengős tartozásokért teheneket és gazdasági szerszámokat kótyavetyélnék el.

A kormány eselekedeteiben tehervonati lassúság érvényesül,

az ellenzék teljes erővel sürgeti most már a tetteket. **Eckhardt Tibor** beszélt ezután. Egykori szertetet és tisztelt barátjának, **Gömbös Gyula** miniszterelnöknek programjával foglalkozott és azt fejtegette, hogy meg lehet-e ma teremteni azt a nemzeti egységet?

Gömbös Gyula egy főtörbá és egy pártba akar kényszeríteni minden társadalmi osztályt és réteget, természetesen a saját pártjába — mondotta **Eckhardt**. — A régi politikai vegyeskereskedés cégtábláját átfestette, de ugyanabból a portékából akarja kiszólani az országot. Ezekkel a kísérletekkel szemben a **leperélyesben kell fellépni.** Tíz évig szenvedtünk az egységespárti **egységessé** nyomása alatt, amely elfojtotta a magyar lélek minden szabad megnyilvánulását és végül esdöbe vitte a nemzetet. Ennél sokkal értékesebb a **szabad szellemi küzdelem, amely csiszolja a gondolatokat**

és kiérleli a demokratikus eszméket. Ettől az egységtől szabadulni akarunk, mert

a régi, fojtó atmoszférában gazdaságilag elsorvadunk, politikailag tönkremegyünk.

A fasizmus értéke nem az erőszak, hanem a **mélylégi szociális szellem.** A Független Kiszgazdapárt a kormányval szemben kitart a loyális, mérsékelt ellenzéki magatartás mellett, amelyre elsősorban az országnak van szüksége. **A falu népet fel kell szabadítani, a politikai és gazdasági elnyomás alól.** A kormányzati egység egyszer már felvizette a Nagyatádi-fele kiszgazdapártot tiszta borát a szükvizkartal szódájával. Ez akkor súlyos politikai tévedés volt, másodsorú már árulás lenne. A Független Kiszgazdapárt nem taktikázik és nem egyezkedik senkivel.

Talán hátra van még néhány hónapi próbálkozás, Gömbös Gyula kilencvenöt pontja azonban már a múlté.

Halottakról vagy jót, vagy semmit, ezért nem nyilatkozom erről a programról, amely komoly kritikára nem alkalmas. **Gömbös** miniszterelnöknek egyetlen történelmi hivatása van: **új, tilkos választással teremtsen tiszta helyzetet, biztosítsa az átmenetet az új rendszer felé, amely nem az álegység, hanem a demokrácia érvényesülése lesz.**

A közönség zajosan ünnepelte az ellenzéki vezé-

Nyilatkozat

T.

Schmidthauer

Igmándi keserűfűzorrás-tulajdonos úrnak!

Alulírott szent kötelességemnek tartom, hogy nyilvánosságra hozzam, szenvedő emberiség segítségére lehessenek, megmutassák őket életnek és szenvedésnek. Alábbiakban részletezem:

Érelmeszesedésben szenvedtem, 1918-ig Lipíki fürdőbe jártam, addig is fenntartottam karlsbadi kúra segítségével egészségem, de mikor megszálltak Lipíket, többet nem mehettem át. Érvágással tettem eleget, hogy agy- vagy szívszélhűdést nem kaptam, 4½ hónapig agybanfekvő beteg voltam és naponta Igmándit vettem magamhoz, 1926. év szeptember hónaptól naponta egy jó doct veszek be, utána ugyanannyi ivóvizet és ezt naponta használok, míg élek. Fejfájásom volt, szédültem, 200-ig volt vérnyomásom és ma 125 vérnyomásom van, korom 69 év. En bárkiivel találkozom, barátaimmal és ismerőseimmel, az Igmándi ajánlom. Rugóknyságot, étvágyat hoz, egész fiatallá teszi az embert. Következő uraknak ajánlottam: **Bozsó János** titkár, **Csikós János** pénztárnok, **Vegh Gábor** tisztviselő vasútnál, **Vékes Bertalan** iparkamari titkár, bank-elnök úrnak, vagy huszat tudnék még felsorolni, ezek mind korosabb egyének, legnagyobb köszönettel vannak a víz irányában. Sem esikarást nem csinál, 20 perc alatt megvan hatása.

Tisztelettel

Szűcs Béla magánzó,

Szeged,

Somogyi uca 9. szám.

reket. A népgyűlést díszbéd követte a Korona-szállóban.

Önbetörés gyanúja miatt letartóztatták Sternlicht belvárosi szörmekereskedőt és alkalmazottját

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap **önbetörés gyanúja miatt letartóztatta a rendőrség Sternlicht Istvánt, a Sternlicht Armin** szörmearú cég főnökét és **Róth Róbert** nevű alkalmazottját.

Egy éve húzódo ügy hirtelen fordulata

ez a letartóztatás, amely **nagy feltűnést keltett** a Belváros kereskedővilágában. Eppen egy éve jelentette **Sternlicht** a rendőrségen és az **Első Magyar Általános Biztosító Társaságnál**, hogy **Régi-posta u. 7. alatti üzletében betörők jártak**, akik nagyerétkű szörmeket vittek magukkal. A rendőrség **hiába nyomozott**, nem tudta megtalálni a

betörőket — a biztosítótársaság pedig **nem fizette ki** a biztosítási összeget, mert

gyanúsának találta

az ügyet. **Sternlicht** be is pörölte az **Első Magyar Általános Biztosító** és ez a per ma sem ért véget. A főkapitányság kevéssel ezelőtt **bizalmas értesítést** kapott arról, hogy az egy év előtti betörést megelőző napon **Sternlicht** és alkalmazottja, **Róth**

nagyértékű szörmeket zálogosított el.

Ennek a bizalmas bejelentésnek az alapján indított új nyomozást a rendőrség és az új nyomozás fordulata a mai érdekes letartóztatás.

Keresztes-Fischer belügyminiszter kijelenti, hogy január elsején életbelép a Társadalombiztosító szanáásáról szóló rendelet

(A Reggel tudósítójától.) A Társadalombiztosító Intézet szanáásának ügyében e héten végleges döntés történik. Beszélünk

Keresztes-Fischer belügyminiszterrel,

aki a következőket mondotta **A Reggel**-nek:

— **Döntés előtt meghallgatom az autonómiát, a munkaadóit és munkavállalóit, valamint az orvosi érdekeltségeket. A szanáási rendelet még karacsony előtt okvetlenül a 33-as bizottság elé kerül, mivel január 1-én életbe kell lépnie.**

A Reggel értesülése szerint **Keresztes-Fischer** holnap délelőtt hallgatja meg a munkaadók, holnap délután a munkavállalók előterjesztését

a szanáási rendeletervezettel kapcsolatban és csakhamar sor kerül az OTI-orvosok meghallga-

tására is. A szanáás ügyében tulajdonképpen nem is egy, hanem

hat rendelet készül.

Egy kormányrendelet, amely az általános szanáásról intézkedik és a törvényt pótolja, **három belügyminiszteri rendelet** a kormányrendelet végrehajtásáról és a háztartási alkalmazottak kérdésének megoldásáról, **végül két rendelet az orvosok működési és illetmény szabályzatáról.** E rendeletek hivatottak lesznek a Társadalombiztosító Intézet **nyolc és fél millió pengős deficitjének megszüntetésére**, ha azonban a járulékelírás, az OTI járulékelvétele továbbra is esőkön, akkor természetesen **megint új helyzet, újabb deficit áll elő, amelynek megszüntetésére újabb intézkedésekre lesz szükség.**

FELD MATYI KABARÉ

a Király kávéház átalakított helyiségeiben

Minden este világvárosi varieté- és kabaréműsor
Belépti díj nincs!

DARMOL
BIZTOS, ENYHE, ÁRTALMATLAN

A REGGEL
vasárnapi szerkesztősége

(VII. Miksa uca 4. II.)

vasárnap délután 4 órától

éjjel 2 óráig a következő

számokon kapható:

42-9-78

46-0-43

46-2-97

(főszerkesztő)

WILLY FORST

LIANE HAID

nagyszerű filmje:

ARKÁDIA HERCEGE

mától kizárólag **PALACE**

200.000 pengőt sikkasztott és öngyilkos lett az állami vasgyár vagyonos, többszörös háztulajdonos felügyelője

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap a detektívek többnapos kutatás után megtalálták pestszent-lőrinci villájának padlásán *felakasztva, holtan, Okrona Sándort az Állami Vas- és Gépgyár 53 éves felügyelőjét.* Budapesten, a Szentkirályi u. 13. alatt, unokatestvérénél lakott a nőtlen felügyelő, akit mindenki *jómódú embernek ismert.* Az állami gyárban nagy hatáskört biztosítottak számára, mert hosszú szolgálata alatt

valami baj érte

Okrona Sándort. Sürgönyöztek Zamárdiba, nem utazott-e balatonmenti villájába, keresték a szent-lőrinci házban is, de sehol sem akadt nyomára. Közben megtörtént a rovascsolás is, amely megdöbbentő eredménnyel járt:

200.000 pengő tűnt el az évtizedek óta bizalmi állásban lévő felügyelő kezén!

Az állami gépgyár vezetősége még pénteken feljelentést tett sikkasztás címén az elűnt *Okrona* ellen, akit a detektívek abban a meggyőződésben kerestek, hogy a felügyelő semmiesetre sem szökött meg, inkább öngyilkosságot követett el. Többször keresték a szentlőrinci villában is, ahol a szomszédok nem látták. Vasárnap azután átkutatták az épületet és

meg is találták a padlásán

az öngyilkos felügyelő tetemét. A rendőrség nem fejezte be még a vizsgálatot: most azt kutatják, *mi re költötte a gazdag, magános ember az óriási összeget egy év alatt!*

a legnagyobb bizalomban részesült. Tudták, hogy telkei, villái vannak, vagyonos ember és kiegyensúlyozott életet él. A gyárban minden év végén rovascsolást tartanak, amely hetekig is elhúzódik. Néhány nappal ezelőtt került volna a sor *Okrona* ügykezelésének felülvizsgálására, de a felügyelő *nem jelent meg a hivatalában.* Mikor érdeklődtek a lakásán, ott azt a választ kapták, hogy *Okrona elment hazuról és nagyon esodálják, hogy a hivatalába nem érkezett meg.*

Kollégái tüzetesen átvizsgálták az íróasztalát és megtalálták az aranyórát, aranyláncát és különböző értékű tárgyait. Akkor már bizonyosra vették, hogy

AZ ÚJ NAGY ADÓ MEGINDULÁSA UTÁN IS SZELEKTÍV MARAD

Radio

Super 33 Standard

zservésait, alma. Sem bort, sem más italt nem kért az utimarsall, mert a királyné csak az orvosai által rendelt ásványvizet ihatja. Egy félórával a menetrendszerű belgrádi gyors indulása előtt a királyi kocsit kiolták az első vágányról és bekapcsolták a vonat szerelvényébe. Közvetlenül a poggyászkocsis után. A jugoszláv követség tagjai ekkor újból megjelentek a pályaudvaron, búcsút vettek a királyné kíséretétől és a belgrádi gyorsvonat menetrendszerű pontossággal, 1 óra 18 perccor elindult a Keleti pályaudvarról. Mária királyné vonata vasárnap este 10 órakor érkezett meg Belgrádba.

A kormány megkezdte a választójogi reform előkészítését

(A Reggel tudósítójától.) A törvényhozás januárban kezdődő új ciklusának öt fontos feladata lesz. Mindenekelőtt az új rokkantlérvény megalkotása, a tisztviselői illetményrendezés és ezzel kapcsolatban a nyugdíjkérdés szabályozása, az ésszerűsíthetlenségi törvény reformja, az új költészetek lefoglalása és végül

egyelőre elveszítendő időszerűségét. A második lehetőség:

meglepetésszerű téli választás

a régi választói jog alapján, annak hangsúlyozásával, hogy a titkosságon alapuló választójog megalkotása az új országgyűlés feladata lesz. A harmadik lehetőség pedig az, hogy a mostani országgyűlés új ciklusában hozzák tető alá a választójogi reformját, vezetik be a titkos és tajstromos szavazást,

ennek »korrekívumaként« azonban gondoskodnak történnék az érdekképviseleti rendszernek egyharmad- vagy felérésben való bevezetéséről is.

Mindezek természetesen ma még csak tervek, lehetőségek, amelyek kialakulása elé azonban politikai körökben máris nagy érdeklődéssel tekintenek.

a választójogi reformja, amelynek előkészítése már megkezdődött.

A Schleicher-kormány vasárnap két miniszterrel gyarapodott

Berlin, december 4.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap hivatalos közlemény tudatta, hogy a birodalmi elnök Schleicher kancellár indította meg a Braun birodalmi minisztereket birodalmi gazdasági, illetve mezőgazdasági miniszteri állásokban megerősítette. Ezzel az új német kormány összes miniszterei megkapták a hivatalos kinevezést és a kormány teljesse vált.

Neurath külügyminiszter vasárnap este elutazott Genfba, ahol a héten fontos tanácskozások kezdődnek a német fegyverkezési egyenlőségéről. A nemzeti szocialista birodalmi miniszterfrakció hétfőn ülést tart és

Hitler főleketi a párt új képviselőit.

A kormány választójogi és választási terveit illetően még beavatottnak látszó egypárti körökben is teljes a bizonytalanság. Általában úgy tudják, hogy háromféle lehetőséggel számolnak az illetékes tényszék. Az első lehetőség, hogy a Gömbös-kormány támogatására új és a miniszterelnök törekvéseinek mindenben megfelelő többségi párt alakul és ebben az esetben a választójogi kérdés

Mária jugoszláv királyné vasárnap hat órát Budapesten töltött

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap első ízben történt, hogy Jugoszlávia királynéja néhány órát Budapesten töltött. Mária királyné kíséretével jugoszláv királyi szalonkocsiban a menetrend szerinti prágai gyorsvonattal reggel 8 óra 20 perckor érkezett meg a Keleti pályaudvarra. Az udvari kocsit, amely a gyors poggyászkocsija után volt csatolva, hivatalosan senki sem várta, mert a királyné inkognitóban utazott. Magyar részről Homonnay államfőnök, a jugoszláv követség részéről Bernot ügyvivő, valamint Milicevics ezredes, katonai utas jelentek meg fogadására. A vonat utasai és a pályaudvaron várakozó közönség közül

senki sem vette észre a királyi vendég érkezését.

csupán a diszkrét rendőri készenlét árulta el, hogy egy idegen ország uralkodónője utazik keresztül Budapesten. A királyi szalonkocsit megérkezése után lekapesolták a prágai gyors szerelvényéről és visszatolták az indulási oldal első kinyitására közvetlenül az étterem elé és rácsatolták egy pőzstűcsövet, hogy állandóan fűtve legyen. Itt állott egész délelőtt nagyobb részt lefüggönyözött ablakkal a sötétzöld színűre lakkozott szalonkocsi, amelybe felszállt Bernot ügyvivő Milicevics ezredes kíséretében. Homonnay államfőnök udvariasan megvárta, hogy van-e a királynénak valami

kívánsága és amikor közölték vele, hogy a vendégek

a szalonkocsiban fognak ebédelni,

kiadta a megfelelő utasításokat. A királyné kíséretében levő Dragonics ezredes és Josic utimarsall nem hagyták el a délelőtti folyamán a szalonkocsit, a királyné pedig csupán 10 óra után ébredt fel, de szintén nem szállott ki, sőt az a falke, amelyben időzött, állandóan lefüggönyözve maradt. Mária királyné többbetes karlsruhi kúra után érkezett Budapestre. Délelben négy személyes ebédelt szolgáltak fel a Keleti pályaudvar éttermébe,

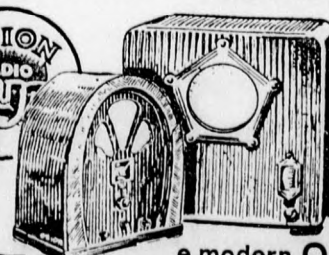
a menü egyszerű volt:

borjússteak pürével, parajjal és rizzsel, pudding,

Mindenki ismeri már

7037

3 1 lámpás

7050

5+1 lámpás

On is becsereítheti elavult készülékét

e modern ORION RÁDIÓKRA Megfelelő egyenáramú típusok is kaphatók.

viszsa hozzá. »Nem megyek« — hangzott a kurta válasz, mire Farkast elöntötte a méreg, konyhakést rántott elő, és szíven-szúrta szerelmét, azután belevágta saját mellébe a véres kést. A sikoltozásra

kirohantak a pénzügyőrök, hívták a mentőket, akik elindultak a kórház felé a két sebesülttel. Alig robotolt el a mentőautó, mikor Horvát Mária meghalt. A férfit is életveszélyes állapotban szállították kórházba.

Kállay földművelésügyi miniszter: „Az európai piacon érdeklődés mutatkozik a magyar bor iránt!”

„Elkészültem javaslataimmal a borkérdés egész komplexu-
mának rendezésére“

(A Reggel tudósítójától.) Kállay Miklós földművelésügyi miniszter, mint a borvidéki képviselők blokkjának egyik vezérégyénisége, évek óta nagyszabású munkásságot fejt ki a szőlőgazdaság és a bortermelés érdekében.

Ministersége óta is állandóan foglalkoztatja a magyar bor problémája, hiszen ez a foglalkozási ág a magtermelés után a legtöbb embernek, közel egy milliónak ad kenyeret. A Reggel felkereste Kállayt, hogy

a földművelésügyi miniszter A Reggel hasábjain tájékoztassa a nyilvánosságot intézkedéseiről, most kidolgozás alatt álló terveiről és a legfontosabb és legújószerűbb kérdéseiről. Kállay földművelésügyi miniszter a következőkben nyilatkozott A Reggel-nek:

— Abban az általános depresszióban, amelyben különösen mezőgazdaságunk végződik, mégis a bortermelők aránylagosan — ha nem is abszolút mértékkel mérten — kedvezőbb helyzetbe kerültek ebben az évben. Így hivzást mondhatok, hogy talán a bor az egyedüli mezőgazdasági produktumunk, amelynek az ára az idén jobb, mint a múlt évben volt. Ennek az eredménynek megörzését és a termelők részére való biztosítást igazán milyen ártérzt, nagy feladatomnak tartom.

A borkérdés egész komplexumának rendezésére kidolgozott javaslataimmal elkészültem

és mindezek már megértették arra, hogy az érdekeltségekkel átbeszéljük megágyazójuk azokat. Törvényekről és rendeletekről van szó, azoknak a gondolatoknak megvalósításáról, amelyeket a szőlőgazdák emlékezetes őszi kongresszusán Tokajban kifejtettem. Ha sikerül a bortermelés állandó rentabilitását a belső intézkedésekkel és a mai idők lehetőségéhez képest külső piacok megteremtésével is biztosítani, elérhetem azt a kitűzött célokat is, hogy

a szőlő- és gyümölcstermelést a kisemberek, a kiszgazdák és esetleg az elhelyezkedni nem tudó értelmiség foglalkozásává tegyem.

A szőlő és a gyümölcs ugyanis véleményem szerint az a nemzeti termelési ág, amelyben döntő szerepe van az egyéni szorgalomnak, tehetségnek, szeretetnek és szakismeretnek és így nem az a hivatás elsősorban, hogy a tömegmunkának adjon mindeketül kenyeret. A szőlő- és gyümölcstermelés e szempontokra emelve a legszociálisabb és a legdemokratikusabb termelési ágrá nemessül!

Mi vagyunk az egyedüli ország, ahol általában nem kisemberek kezén vannak a szőlők,

legalább is a jó szőlők többnyire nagyobb birtokok tulajdonai. Ezen komoly, józan, előrelátó, szociális és gazdasági politikával és intézkedésekkel változtatni kell! Egyébként egész termelési rendszerünknek is alapbujája, hogy egyes kivételektől eltekintve nálunk a kiszgazdaságok extenzív és a nagyobb gazdaságok az intenzív. Egészséges szociális fejlődés, birtokpolitikai evolúció addig el sem képzelhető, amíg ebben javulás nem áll! Bet örömmel állapítom meg az előttem fekvő jelentések alapján, hogy

az európai piacon érdeklődés mutatkozik a magyar bor iránt,

amit nemcsak a termelési eredmények keltettek fel. hanem — az amerikai fantázia! Nagyon sajnálatos, hogy a mi borkereskedelmünk az elírámtott években annyira legyengült, hogy algha

tud a saját erejéből starthoz állni abban a versenyfutásban, vagy helyesebben versenyúszásban, amely Európa részéről Amerika felé megindult. Megmondom nyíltan:

nem vagyok barátja az állami beavatkozásnak a üzleti életbe,

ezt ebben az esetben is elkerülni kívánom, de mégis bármily áton-módon meg kell találnunk a kulcsát annak, hogy a magyar bor közvéltve vagy közvéltlenül az amerikai konjunktúrából ki ne maradjon. Megszívlelendőnek tartom azt az eszmét is, hogy

az amerikai magyarsággal keressünk kapcsolatokat a kvalitásos magyar borok amerikai piacán érdekében,

de egyéb tervek és egészséges ötletek is foglalkoztatnak. Ami A Reggelt Lázár Miklós munkássága révén különösen érdekli: teljes mértékbe osztom Lázár Miklós álláspontját, aki azt vallja, hogy a borsiac fellendülése Tokajhegylajja számára távolról sem hozott olyan lehetőségeket, amit ez a világhíres borvidék megérdemelt volna. Ennek okai egyrészt a Lengyelországi kiritteli nehézségek, másrészt, hogy csak két-három év óta folyik tervezési, szívós és helyes propaganda a tokajhegylajjai borok népszerűsítése és belső piacának megszervezése érdekében.

Az osztrák kereskedelmi szerződésben éppen ezért igyekeztem a hegyaljai boroknak külön pozíciót biztosítani, amely a borok exportjának Ausztria felé kedvező helyzetet biztosít.

LOSPORT

Élénkség, izgalmas finiszek, darabokra tört sulky a vasárnapi ügetőversenyeken

(A Reggel tudósítójától.) Többé-kevésbé sikerült nap. Erdekes versenyek, izgalmas végkiindulások. A főversenyszámot a Hand capet a bravúrosan hajtó F. iscr nyerte Jutalommal. A végigvezető Fussot pont a célban kapta le. A favorit Fr. goli — mely már nem a régi haresok — szerencsétlen versenyt futott. A derék Dózának három hajtó (Jónás, Feiser, de különösen Friedmann) egymást támogató taktikájával kellett megbirkóznia.

Az Eladőversenyben

kritikusnak látszó baleset történt,

Az elről induló, Benkő tréner által hajtott Fényes sulkyja az első félkörben keltőtört. A hajtó kicsett a sárcs pályára, de szerencsére minden komolyabb baj nélkül.

KAMARA
FILMSZÍNHÁZ

RADIOS
METROFILM ZALAJ

Vőlegények!
Menyasszonyok!
Férjek! Feleségek!

Mindenki megnézi Zagon István pompás vigjátékát:

Szegény leányt
nem lehet elvenni!

Renate Müller, Hermann Thimig, Széke Szakái, Fritz Grünbaum, Wolf Albach Retty
(Pátria-film)

Tudomásom van arról is, hogy a hadsereg borszárlására sem érvényesülhet a Tokajhegylajján olyan mértékben, mint mindnyájan kívánjuk, mert a honvédelmi miniszterium által megszabott 20 filléres áron hegyaljai bor nem szereshető be. Beszény Zénó és Lázár Miklós is informáltak ebben az ügyben, én pedig nyomban megkerestem a honvédelmi miniszter urat, hogy

a Tokajhegylajján magasabb árakat engedélyezzen,

ami azért is keresztülvihető az előirányzott összeg keretén belül, mert hiszen ezekből a borokból csekélyebb adagolás egyenértékű más könnyebb borokkal.

A ló a darabokra töredezett kocsit, négy körről keresztül eszevesztet tempóban húzta maga után.

A nap hőse egyébként Mann, fiatal segédhajtó volt, aki a hat versenyszámból két szép győzelmet aratott. A vasárnapi ügetőversenyek totalizátorforgalma 52 ezer pengő volt.

Részletes eredmény:

I. futam: 1. Páva lánya (6/10 r.), 2. Büfetelej (5) 3. Milike (2). Im.: Sulaue B., Ill. Erika, O. Della, Express. Tot.: 10:14, 11, 13, 12; olasz 49.

II. futam: 1. Danka (7/10 r.), 2. Jégvirág (2). Im.: Udine, Rákó, Esér, Ga'nula. Tot.: 10:21, 21, 10; olasz 35.

III. 1. Bóty (6), 2. Umberto (6), 3. Nagybanheryes (5). Im.: Patricia, Gyözö, Nincs tovább, Revizionárius. Tot.: 10:12, 27, 19, 21; olasz 62.

IV. futam: 1. Jutalom (1), 2. Fuss (3), 3. Fregoll (8/10 r.). Im.: Guarán Todd, Hiába, Erika, Eber B., Dárius. Tot.: 10:27, 15, 15, 12; olasz 38.

V. futam: Leopard (1½), 2. Recces (8/10 r.), 3. Hékiás (5). Im.: Fényes, Tamerlan, Feri. Több sinos. Tot.: 10:24, 13, 14, 16; olasz 45.

VI. futam: Olivia (8/10 r.), 2. Poganne (2½), 3. Ipse (5). Im.: Elő! Harvest, Bubenjyk, Balaton, Parittyá, 10:18, 12, 16, 18; olasz 53.

Kezefogadás: Darka—Jutalom 10:18.

Vigyázzon!

Az izzólámpa vásárlásnál pár fillér látszólagos előny sok pengő veszteséget okoz. Olcsó fényt vásároljon, ne „olcsó” lámpát!

Csak tökéletes, évtizedek tapasztalatai alapján készült márkaáru teszi lehetővé, hogy kisebb áramköltséggel több fényt kapjon.

TUNGSRAM

IZZÓLÁMPA
használatban olcsó és gazdaságos.

RAJNA
saját termésű

1 liter Tokaji édes pocsenybor ..... 80 fill
1 üveg Tokaji szármadni óbor ..... 60 fill
1 üveg 1924. évi 4 puttányos tokaji aszú 1.75 P

Kapható:

V. Széchenyi uca 3. Telefon: 21-9-69. IV. Prohászka Ottokár uca 10 (Egyetem uca sarok). Tel.: 8-3-15. VI. Ferecz körút 7. Tel.: 22-3-27.

Legkisebb mennyiséget házhoz szállítjuk.

Kérje árjegyzékemet!

BÚCSÚ

A RÉGI NYOMDÁTÓL

A Reggel e héten nyomdát változtatott: Tizenegy évig a Világosság nyomdával állította elő lapunkat, e héten az Athenaeum gépei bocsátják szárnyára.

A Reggel megindulása előtt a hétfői lapok már szombaton elkészültek és a vasárnapi hírfolyagot néhány hasáb terjedelemben hétfőn hajnalban szedték hozzájuk. A Reggel volt az első hétfői újság Magyarországon, amelyet vasárnap szerkesztettek, vasárnap írtak, vasárnap szedtek ki, első oldalától az utolsóig.

A munka lázában új formákat, új riportázt, új belső, külföldi hírszolgálatot, bizvást elmondhatjuk, új stílust teremtettünk; becsúgyunk, munkakészségünk, hevületünk, hivatásunk alázatos tisztelete, a közérdek fanatikus szolgálata, előretörő rohamcsapat lendületével ragadta magával a Világosság nyomdávalalal derék, tehetség, buzgó személyzetét, amely az elmúlt tizenegy esztendő alatt becsülettel, sikerrel és eredménnyel állotta meg a helyét mellettünk.

A közös, testet-lelket ölő munkának olyan a szolidaritása, mint a háború égzengésében, poklában, véres dicsőségében eltöltött éveknél. A férfias, egész munka, melybe mindenki a lelkét adja a közös célért, alig széttéphető kötelékekkel fűzi egymáshoz a dolgozó embereket. A Reggel is elérkezniült, borongós érzésekkel búcsúzik a régi nyomdától...

Ott, az ólomgözs szedőterem fülledt, fojtogató légkörében telt el tizenegy esztendő. A múlt század ötvenes éveit óta hazánkban legirgalmatlanabb évtizede. Ott, a művezetőség puritán szobáskáiban, ahol az írógépek kopogását túlharsozták az évről évre szaporodó modern szedőgépek, a nedves levonatok zúrvavarában, a tördelőasztalok forró ólomhasábjai mellett születtek új formák, új rovarok, új ötletek, új címek, új betűk, amelyek úgy zsurnalisztikailag, mint nyomdatechnikailag megtermékenyítették a magyar hírlapiprodalmat.

Az elmúlt években már szinte bevett szokásá és pesti üzletté vált A Reggel kereteinek és formáinak szolgálai utánpótlása és mi derűsen néztük, hány új lap kergeti egymást az uccán, amelynek anyai a létjogosultsága, amennyit A Reggel-től kopirozni és tanulni próbált!

Az üres formát utánozni azonban még nem jelent sikert, becsülést, elismerést. Egy lapnál, nem az igaz embernél, a karakter, az egyéniség, a megbízhatóság a lényeg; egy közérdekű organumnak anyai súlya, ereje, méltósága és nyilvánossága van, amennyi áldozatot hoz az emberiség boldogulásáért, a nemzeti eszményekért, a magyar kultúráért, a polgári függetlenség önértéért és a közérdek önzetlen szolgálatáért.

Vannak nem látható valóságok és zsebre nem rakható értékek is! A levegő nem látható, mégis súlya van. Az igazságot nem lehet elraktározni, sem tözsdei árfolyammal ellátni, mégis becsé van annak. Terjed, megoszlik, szétfolyik és amint atomizálódik az emberek lelkében, erejéből és hatásától nem veszít, miként a felváltott bankjegy, hanem nő és fokozódik, annál nagyobb mértékben, minél több részre aprózik.

A tisztességnek, hozzáértésnek, tehetségnek anyagi és erkölcsi függetlenségnek szuggesztív ereje kiszámíthatatlan!

A nagyközönség ugyanis csak annak hisz, akinek hite van; csak arra hallgat, aki meggyőződésből beszél; csak abban bízik, akinek töprengéseit, nyugtalanságát, reményét összeforvra látja szerkesztői, frói, hírlapírói munkájának érzésvilágával. Ki lehet játszani a pillanatot, az órát, a napot: de magát az időt kijátszani nem lehet! Akit akár a kormány élén, akár a parlamentben, akár a közélet bármely fórumán, akár szerkesztői asztala mellett más indulatok, célok, vágyak és ösztönök fűtenek: homokra épít s a háza összedől, víz tetején szánt s a barázdáját betemeti a hullám.

Minden bravurján túl ez az igazság és ez a tanulság A Reggel derekas pályafutásának, országos népszerűségének és hatalmas nyilvánosságának a titka. (Nem Copyright, nincs védjegyvezve.)

Ezen a verőfényes, télbehajló vasárnapon elbúcsúzzunk tehát több mint egy évtizedes harcaink színhelyétől. Olyan érzésünk van, mint a háborúban, amikor a már megszokott harcterről másik harcra vitt a vonat. A régi táj, a régi lövész-

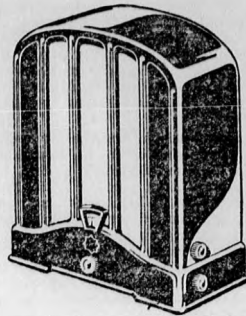
FÉL A NAGYADÓTÓL?

A
REKORD

kifogástalan külföldvétel biztossá!

az óriásadó üzembehelyezése után is. Elegáns külseje, valamint utólérhetetlen hangszínezeté folytán kategóriájában versenyen kívül áll. Az állomásokat nem kell keresni, hanem egyszerűen beállítani

árok, a nehéz küzdelmek emlékei még sokáig kísértettek álmainkban!

Most kivagónirozunk és elfoglaljuk örheyleinket.

A Reggel folyton növekedő oldalszáma, az élet rohanó tempója, az új feladatok, hivatásunk szen-

vedélyes szeretete nagyobb nyomdai lehetőségeket követel és ezeket az Athenaeum nagy, modern műlyében találtuk meg.

A Reggel kis rohamcsapata készen áll és a kommandáns magadja a jelszót: mindig előre és mindig utánam!

„Ha Pesten megnyomnak egy gombot, az utolsó kis faluban is reagálnia kell reája a jegyzőnek”

— mondotta Gömbös miniszterelnök vasárnap Nagykörösön

Nagykörös, december 4.

(A Reggel tudósítójától.) Gömbös Gyula miniszterelnök vasárnap autón Nagykörösre utazott, hogy kormányának célkitűzéseit és munkatervét ismertesse. Utközben a kivonult cserkészek és leventék álltak sorfalat. Albertiben, Marton Béla képviselő kerületének székhelyén a miniszterelnök rövid időre megállt. Nagykörösön előbb Dezső Kéz-

mér polgármester, azután Pesthy János közigazgató köszöntötte Gömböst, aki így válaszolt:

— A nemzetnek arra van szüksége, hogy erős legyen, hogy harmóniában és egyetértésben élje életét. Nemzeti egység: azt jelenti, hogy nem ismerek társadalmi osztályok között különbségeket, sem jogokban, sem kötelezettségek teljesítésében. Azokat a társadalmi osztályokat is, amelyek a múltban

A festés szétfolyik?

Nem, Nagyságos Asszonyom, ezen anyagoknál ilyesmi nem fordul elő, miután ezek indanthrenfestésűek. Az indanthrenfestésű anyagokról köztudomású, hogy

azok felülmúlhatatlanul moshatóak, fényállóak, időjárásnak ellenállóak.

Agfa-Travis és egyéb műselyem, Vistra-, pamut- és lenáru bevásárlásainál ügyeljen az itt látható indanthren védjegyre.

Indanthrenfestésű anyag minden jobb textiláru üzletben kapható.

bizonyságok ki voltak zárva a közéletből, felhívtam az építőmunkára.

A Nemzeti Egység Pártjának nagygyűlése az Uránia mozgószínházban folyt le. Előbb gróf Ráday Gedeon, a város képviselője mondotta el beszámolóját, melláta gróf Bethlen István és gróf Károlyi Gyula működésének jelentőségét, majd Gömbös Gyula állott fel szólásra, Beszéde elején a Bethlen-kormány iskolaépítéseiéről beszélt:

— Azt mondják, hogy pénzpoecskolás volt. Megengedem, hogy lehetek hibák, hiszen nincs tökéletes ember a föld kerekén. Sietniük kellett, látva, hogy rohan az élet, nem élhet a magyar Pató Pál módjára. A régi monarchiában a kritika jogosult volt és a magyar tehetőség általában defenzív tehetőség. Amikor egy nemzet a függetlenség birokában van, a pozitív tehetőségeknek kell felelősködniük, a helyzet az építő embernek kell átadni. Ezért voltam bátor megtehős kritikával a múltkor kijelenttem, hogy útsókan vagyunk okos emberek az országban. Ott kezdődik az igazi veszer, aki maga is akar és tud legelő hordani, a könyelmes, szébenült, tervezelő, mindenki más munkáját lesző magyarok kora lejárt. Függetlet és engedelmeskedni csak az hirdethet, aki maga is tud engedelmeskedni.

En nem vágyom a diktatúrára.

mert olyan eszméket hirdetek, olyan beszélgetések a szándékaim, hogy lehetnek hibák, hiszen nincs tökéletes ember a föld kerekén. Sietniük kellett, látva, hogy rohan az élet, nem élhet a magyar Pató Pál módjára. A régi monarchiában a kritika jogosult volt és a magyar tehetőség általában defenzív tehetőség. Amikor egy nemzet a függetlenség birokában van, a pozitív tehetőségeknek kell felelősködniük, a helyzet az építő embernek kell átadni. Ezért voltam bátor megtehős kritikával a múltkor kijelenttem, hogy útsókan vagyunk okos emberek az országban. Ott kezdődik az igazi veszer, aki maga is akar és tud legelő hordani, a könyelmes, szébenült, tervezelő, mindenki más munkáját lesző magyarok kora lejárt. Függetlet és engedelmeskedni csak az hirdethet, aki maga is tud engedelmeskedni.

Az általános titkos választójog felé való törekvés nem mindig oldja meg az összes problémákat.

Vallom, hogy a parlament a nemzeti közvélemény hű tükré legyen, de sohase megyek bele olyan konstruktívba, amelyről előre tudom, hogy a nemzet széttárgalására fog vezetni. A történelem olyan előestéjén vagyunk, amikor egységes, egészséges nemzetre van szükség. A magam részéről sohase fogok olyan politikát követni, amely alacsony ösztönökre számít, amely mellett veszelben van a takarékosok érdeke. Vigyázni kell a jelszavakkal, csak olyanokat engedjünk társadalmunk soraiba, amelyek a magyar népet erősítik és nem pedig gyengítik. Ostorozom a tökélet, amely kopzsi és csorozom a munkát, ha nem akar visszatérni a nemzetiségű dzsölő alá. Magam is kapitalista vagyok, de

nem ismerhetek el olyan kapitalizmust, amely a ki-szorozásis elvi álláspontján áll.

A kirdyság gondolatában nem látok mást, mint hogy eszköz legyen a nemzet életében. Ebből a szempontból nézem a társadalmi, gazdasági, politikai kérdéseket és sohase tévedhetek el somiféle útvesztőben, mert állandóan a nemzetre tekintek. Nem szeretek ábsöttségben járni, világosság akarok. Bármilyen bűmölója is vagyok a faelismának, amiképpen a narancsot sem tudom átültetni magyar talajba, hasonlóképpen

politikai rendszert sem koprozhat le pontosan más nemzettel.

Ha Pesten megnyomok egy gombot, az utolsó kis faluban is a jegyzőnek reagálnia kell rajta. A közigazgatás nem működhet úgy, hogy a küzei tatott tény zök izolált várak legyenek, amelyek a villamosáram nem mehet át. Ma nem engedjük meg magunknak a sok tanácskozás és a mindenáron való ellenmondás luxusát. En nem akarok ütéseket mérni senkire, megyek a magam útján, nem nézve sem jobbra, sem balra. A súlypont a gazdasági életben van és a mezőgazdaság: központi kérdés. Hiába termelnek akármilyen nagyszerű gyümölcsöt itt, ha nincs, aki megvegye. Ezért

az exportkérdést helyezem előtérbe és ezzel eljutottam a nemzetközi szerződések távlatába.

Igy jutottam el ahoz, hogy Rómába menjek és megmondjam, mielőtt a adó feleslegűk. Ha ahoz a felismeréshez jutok, hogy valamire nincs piac, akkor ahelyett a eikk helyett mást kell termelni. Ha Bécsben jól el tudom adni a gyümölcsöt, akkor adót is tudok fizetni, ha nem tudom eladni, akkor magam sem tudok megélni és adót sem fizethetek. Programom egyik sarkalatos pontja,

megkeresni a piacokat és arról gondoskodni, hogy a piac igényeinek megfelelően termeljünk.

A tőke nem lehet öndől, az uszordtőkének haldos ellensége vagyok. A tőke nem azért van, hogy három, négy vagy tizenöt ember gazdag legyen, hanem, hogy a nemzet összességének termelését elősegítse. A háború előtt Magyarország szervezeten volt. A háború után annyira megszerveztünk, hogy ismét szervezetenek vagyunk. Ma világkóros van. Ilyen nagy kórosban éltünk akkor, amikor politikai vadorzók járták végig az országot. De

megjelentem én, az erdőmőrnök és vigyázok arra, hogy a vadorzás megszűnjék!

A nagygyűlés után a miniszterelnök és a megjelent vendégek tiszteletére ta volt. Gömbös Gyula az esti órákban autóra ült és visszautazott Budapestre.

Nyílt levél mindazokhoz, kik eddig gyógyulásukat Karlsbadban keresték!

Százakra megy évente azoknak a száma, akik az emészthető rendszer és az anyagcsere megbetegedései miatt Karlsbad világhírű forrásainál keresnek bajukra gyógyulást. Ezreke megy az az érték, ami ennek következtében hazánkba külföldre kerül ki. De az egészséges megbecsülhetetlen érték s ha az veszelében forog, úgy érte semmi áldozat sem elég! Ha kell és egészséges helyreállítás érdekében nélkülözhetetlen, úgy senkit sem fog senki visszatartani, hogy ezt az áldozatot meghozza, mert ezzel önmagának tartozik! De amint pótolni tudtuk elszakított magas béreink gyógyító kilmáját, éppen úgy igyekszünk megmaradni balneológiai kincseinkkel segítségére sietni a szenvedő emberiségnek! A jászkaralendő MIRA glaubers víz a világ legfontosabb ilyen vizé, felbecsülhetetlen gyógyértékkel képvisel. Az orvostudomány klinikai észlelések és szakorvosi kísérletek alapján megállapította, hogy a MIRA glaubers víz a gyomor és bélrendszer időszült megbetegedéseivel, az epuatak hurutos és köképződéses bajainál és különböző anyagcsere zavarnál a legkifejtőbb gyógyeredményekkel alkalmazható. Ezen betegségek azok, melyek miatt eddig könyvtelenek voltunk Karlsbadot felkeresni s a MIRA víz az, mely ezt a jövőben az esetek többségében feleslegessé teszi! Forduljunk tanácsért orvosunkhoz, ő tudja legjobban, hogy miként lehet és miként kell adott esetben az ivókúrára a MIRA glaubers vízzel itthon elvégezni! S ha az eredmény ugyanaz, akkor miért a nagy anyagi áldozat, a farszót utazás s miért költünk nehezen megszerzett garasainkat külföldön el!

Budapest, 1932. december hó 5-én.

A MIRA Gyógyvíz Rt. Igazgatósága

szüntél ilyen bübadosanté — kérdik tőle. »Kifizettem a háziorvosomat«, — hangzik a felelet...

(e.z.)

— Egész Pest arról beszél, hogy a Hungária Szálló pálmakertjében legújában Diego Antonio Roje eredeti Tanguo és Rumba éneke kitűnően szórakoztatja a közönséget.

— A ukelele ma kétségtelenül a legnépszerűbb hangszer Amerikában és Angliában. Úgy látszik, most már Pesten is polgárhozott nyert: esténként a Parosette Kávéházban arat sikereket angol jazz énekével, ukelele kísérettel Szamosy Bully.

— A tokaji bor a legszebb kardecsnyol ajándék. A márkás tokaji borok olso áron Rajna Alfred bortermeleghetes kardecsnyol vásárára szerethetők be.

Vera Trolle énekel a Bristol-bárban

Vasárnap revíziós nagygyűlések voltak országszerte

Vasárnap revíziós nagygyűlések voltak szerte az országban. A szegedi egyetem diákjai zárt sorokban vonultak fel a gyűlésre, amelyen a város társadalmának nagy tömegei jelentek meg. Fehér István, Muraközy Bolásdr, Danner Jánosné, Lázár István, Muczy Béla, Iván Mihály szerkesztő és Széchenyi István ügyvéd mondtak beszédeket, határozati javaslatot fogadtak el, majd a diákok ismét végigvonultak a városban, az egyetem épületéig. — Békéscsabán a Revíziós Liga helyi szervezete tartott alakuló gyűlést ugyancsak vasárnap. Mivel a Vigadó nagyerme szünetben volt, a tömeg a városba udvárra vonult, ahol nagy lelkesedéssel hallgatta meg Lukács György, Bud János, Kun Béla, Fall Endre és Drozdy Gyözö beszédeit. A szervezet elnöke Jónossy Gyula polgármestert választották meg egyhangúlag, majd különböző társadalmi csoportok szónokai jelentették be csatlakozásukat a Ligához és Reil Lajos főgimnáziumi igazgató indítványára elhatározták, hogy az erdélyi események ellen tiltakozó határozati javaslat szövegét látványlag közzé Muschlivel, Rothmerre lórdal, Borah szenátorral és Churchill-lel.

ANDRÁSSY ÚTI SZÍNHÁZ ILYEN másor még nem volt!

Kis PESTI notesz

1.

Pálmay Ilka ebédelt a napokban egy ismerősünkkel. Nem ivott alkoholt az ebédhez. »Ilka, egy kis bor« — kínálták kedvesen. »Aranyom« — felelte a 75 éves, de útvénnek alig látszó, elragadó dáma, — »ha az ember kezd már kicsit öregedni, vigyázzon magára...«

2.

Két nagy vadászát is volt a kormányzó tiszteletére az elmúlt héten: az egyik Urbán Gáspár bárónál Pusztakengyelesen, a másik Kóbor Józsis hercegnél Pusztavolton. Az utóbbin résztvett Feráinána bolgár exkirályi is.

3.

Hoffer Cuno özvegye menyasszony. Völegénye egy ismertevű pesti sebészorvos és klinikai tanársegéd.

4.

Lukács Gyula neve felkerült a Színházi Életre, Ince Sándor felelős szerkesztő mellett egy hét óta is jegyzői a lapot. Több mint tíz esztendője végzi Lukács a vezérkari főnök felelősségteljes, nehéz munkáját az egyetlen európai nivójú magyar magazinnál, ír, szerkeszt, ületéket ad, sürgöt, veszekszik és alkuszik írőkkel, primadonnákkal, rajzókkal, színészekkel, fényképesekkel — azzal az egész bábeli társasággal, amelyből ennek a színes és érdekes újságnak a klientélaja kikerül. A 25 éves újságról jubileumát is ünneplő Lukács, azzal ülte meg a rendkívül oseményt, hogy egy cigarettát úgy szívott el, hogy amíg benne tartott, sem a telefonhoz nem ment, sem az előtte tornyosuló kéziratkezelőkhöz nem nyílt hozzá. Nyugodtan szívott el egy cigarettát...

5.

A mecklenburgi hercegeék kiköltöztek a Ritzből. Falun éneke. Tél van, a ponyk abrakolnak...

ÖRÖM AZ EMBER ÉLETE, HA RENDES AZ EMÉSZTÉSE ARIN AZ ENYHE, BIZTOS ÉS OLCÓ HÁSHAJTÓ

6.

Fábián Bélának a »16 40 ember« című háborús regényének olasz kiadása: »Cavalli 6, Uomini 40« fekszik előtünk, a »La Nuova Italia« firenzei kiadásában jelent meg. Felhívtuk telefonon Fábiánt és megkérdeztük, minek érdemére jobban, ha a regényének, vagy a regénye címében szereplő lovakkal volna nagyobb exportját? Kicsit meghökent, egy porcig hallgatott, de aztán gyözött benne a politikus. »A lovaknak« — felelte...

7.

Új üzletágot vezettek be a pesti alvilágban; kilopják a parkírozó autókba a szerszámokat. Nincs olyan lakat, amelyet ki ne nyitnának, vagy fel ne feszítenének! Autókot vigyázz!

8.

A máltai lovagrendnek egyik ifjú, ismert tagja szerepelt a héten nem éppen épületes ügyekkel kapcsolatában a bíróság előtt. Ingombok, váltók, küleszők felől faggatták a lovagot, aki többet hallgatott, mint amennyit beszélt... Hát már az előkelőséget is leépítik!

9.

Khuen-Hédervény Sándorné grófnének négy olyan scotchterrierje van, hogy sirni kell az embernek, ha arra gondol, hogy egy sem az övé a négyből. A négy között a primadonna Johnny, a sügő. A kegyelmes uszszony azt mondja neki: Johnny, sügő, mire Johnny beledugja a fenes kis pofáját ürnöje fülébe és — süg valamit. Mindez pedig abból az alkalomból aktuális, hogy a kegyelmes asszonynál családi esemény volt a héten: Johnny apa lett, hat edes kis fekete scotchja született a feleségének...

10.

A hájos primadonna feltűnő kedvesen köszön a New-Yorkban a szomszéd asztalánál lévő úrnak. »Kinek kö-

Uri-muri a Metropolisban Kitűnő konyha. Eura Károly muzzikál! Frissen érkezett SCAMPI csak az »Osteria«-ban, adója 3.80 és mindennemű tengeri halak Olasz vendéglő Déli menü 2.-, Színházi vacsora 3.- P. IV, Gróf Károlyi u. 26. Tel. 86-2-82

Mi hívek maradtunk a liberalizmus eszméjéhez!

— mondotta Baltazár a Cobden Szövetség debreceni megalakulásán

Debrecen, december 4.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap délelőtt 11 órakor alakult meg Debrecenben a Cobden Szövetség tisztántúli kerülete. A Déry Múzeum előadótermében megtartott alakuló közgyűlésen Debrecen városának minden társadalmi rétege megjelent. A megnyitóbeszédet Fischer Ödön, a Magyar Cobden Szövetség elnöke mondta. Ezután egyhangú lelkesedéssel Baltazár Dezső református püspököt választották meg a szövetség tisztántúli kerületének elnökévé. Baltazár, az elnöki székét elfoglalva, Cobdenről tartott előadást. Megemlékezett arról, hogy a mai világban Cobden világraszóló eszméinek fordítottját látjuk tombolni.

— Fokozott kötelességünk — mondotta — Cobden megkezdett munkáját folytatni és az ő gondolatai számára megnyerni a mai életet és biztosítani a jótét feltételeit.

Mi hívek maradtunk a liberalizmus eszméjéhez nemcsak országos gazdasági és politikai téren, de hívek

maradtunk a művelődés, a felekezeti társadalmi élet és a szabadság, testvériség, egyenlőség eszméi tekintetében is.

Ezután megválasztották a tisztikart. Társelnök lett; *Vásáry István*, debreceni polgármester, ügyvezető igazgató; *Versényi Tibor* kincstári főtanácsos, alelnök; *Juhász Nagy Sándor*, főtitkár; *Kuthy Sándor*. A választás után *Hantos Elemér* ny. államtitkár tartott előadást, amelyben beszélt a revízióról a szabad gazdasági politikáról, a környező államok egymásközi megértéséről és az elvesztett piacok visszaszerzéséről. *Baltazár Dezső* püspök záróbeszédében kijelentette, hogy mindazokról a témákról, amelyekkel most Hantos foglalkozott, évekel ezelőtt előadást tartott a francia kamara külügyi bizottságában. Elmondotta hogy jó lesz, ha megértjük és erősítjük egymást, mert *ha nem értjük meg, hanem gyönggítjük egymást, a bolsevizmus karjába rohanunk*. Ezért hazatérve elvették rajta a port. A gyűlés után a szövetség tagjai és vendégei a Bika-szállóban társasbédén vettek részt.

KALANDOS UTAZÁSOK ÚJ KOTETE DANTE KIADÁS

valutabizottságának elnöke, azt javasolja, hogy Anglia

ezüstben fizethessen.

így felhasználná indiai ezüsttartalékát és az ezüstárakat 30 centtel emelné. *Colby* volt külügyi államtitkár azt kívánja, hogy az európai adósságok költségvetésükkel arányban álló annuitások alakjában fizessék meg tartozásaikat. A New York Times szerint amerikai bankárok azt követelik *Mills* kincstári államtitkártól, hogy

a kormány, tekintet nélkül a parlament magatartására, ragaszkodjék a moratórium fenntartásához.

Mills állítótlag hajlandóságot is mutat ezen tanács elfogadására.

Feljelentés Grünwald Emil bankár ellen

(A Reggel tudósítójától.) Dr. Grünwald Emil, ismert pesti bankár ellen jogtanácsosa, dr. Horváth István útján

feljelentést tett a rendőrségen

Groedel Dóra báróné egy zálogügyletből kifolyólag hozta be nem folyt 1900 pengő miatt. Grünwald Emil dr.-t beidézték a feljelentés ügyéből a főkapitányságra, ahol az ismert pesti bankár kijelentette, hogy

készséggel hajlandó az esetleg fennálló differenciát rendezni.

A főkapitányság Grünwald kihallgatása után áttette az aktákat az ügyészségre, ahol legközelebb döntenek, hogy milyen további intézkedéseket fogantatásának a feljelentés ügyében.

Mellbelőtte magát egy rendőrőrmester

Lerészegedett a román követségen és emiatt előállították a kerületi kapitányságra

(A Reggel tudósítójától.) Az elmúlt hét péntekén tragikus öngyilkossági kísérletet követett el Kovács IX. György rendőrőrmester a Mózsrá-utcai kapitányság udvarán. Kovácsot egyik rendőrtársra előállította a kerületi kapitányságra, mert

kirendelt őrhelyén, a román konzulátusor hazafias elkeseredésében leírtá magát

és amikor emiatt az inspekción felügyelő előállította, mielőtt kihallgatták volna, szolgálati fegyverével mellbelőtte magát.

Kovács IX. Györgyöt néhány nap előtt helyezték át az I. kerületből a VI-ba. Pénteken 8 társával együtt őt is a román konzulátus Teréz körüli épületébe rendelték ki a konzulátus eselges védelmére. A rendőröknek azonban egész nap semmi dolgot sem akadt, beszélgettek, diskurálással töltötték az időt, csak Kovács, akit társai beszédes, jókedvű embernek ismertek, volt ezúttal fellépnően szótlan. A rendőr bajtársai faggatták is a szinte túlhangosnak ismert Kovácsot, hogy mi a baja, miért oly szólan és levert?

— Sok okom van a szomorúságra, — válaszolt az őrmester — majd egy nagy üveg pálinkát vett

elő a zsebéből és ivott belőle. Társai figyelmeztették, hogy szolgálatban ne igyon, de Kovács nem hallgatott rájuk és tovább ivott.

— Igaz magyar embernek ép elég oka lehet szomorúságra,

— hajtogatta az elkeseredett rendőr, de azt nem mondotta meg társainak, hogy mi a baja. Társai jelentették az esetet az inspekción felügyelőnek, aki azonnal intézkedett, hogy Kovács IX. Györgyöt állítsák elő a IX. kerületi kapitányságra.

Kovács egy pillanatig sem ellenkezett és szólanul követte bajtársát. Csak az ocean józanodott ki, ott értette meg, hogy tulajdonképpen miről is van szó. Amikor aztán a két rendőr a Mózsrá utcai kapitányság udvarára beérkezett,

Kovács előrántotta szolgálati revolverét és mielőtt szándékában megakadályozhatták volna, mellbelőtte magát.

A súlyosan megsérült rendőrőrmestert a mentők a Rókus-kórházba szállították. Allapota életveszélyes, kihallgatni ezideig még nem lehetett.

Az európai adósság hadügyi költségvetésükkel arányban tizessenek! — követeli Amerika

Newyork, december 4.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Hoover, Stimson és Mills egész vasárnap azon tanácskoztak, milyen megoldást lehetne találni az európai államok decemberben esedékes adósságainak rendezésére. Különböző tervek merültek fel, amelyek arra vonatkoztak, hogy

Angliából ne kellesen hatalmas aranyszállományokat hajóra rakni, ami az angol font további eséséhez vezetne

és erősen éreztetné kedvezőtlen hatását a nemzetközi piacon. Illetékes helyen három megoldásra gondolnak. Az első abból áll, hogy Anglia az amerikai exportöröknek vámhittel nyújtana, vagyis nem várná meg az Angliába bevitt amerikai árut. Az exportörök viszont az amerikai pénzügyi hatóságoknál fizetnék meg azokat az összegeket, amelyeket egyébként Angliának vám fejében fizettek volna. A második megoldás az volna, hogy Anglia megfizeti adósságát, de

nem sterlingben és sem dollárban, hanem más valutában.

Ez a megoldás ugyancsak az angol font megkímélésére irányul. A harmadik terv az adósságok fizetését magánhitelek folyósításával akarja megoldani, sőt hosszlejáratú kölcsönök nyújtására gondolnak, amelyekkel az összes háborús adósságokat konvertálnák. Ezekon kívül a megoldások egész sora merült fel. Sommers, a képviselőház

BREITFELD OCCASIO

Szörmeosztály

Kabát- és ruhaosztály

Perzsabunda	980.-	Télikabátok	70.-
egész bőrből.....	101	valódi szörmevel, csak ideai modellek	101
Perzsalábbunda	650.-	Délelőtti ruhák	24.-
garantált tartós.....	101	gyapjászövetből.....	101
Csikóbunda	380.-	Délutáni ruhák	45.-
fekete és barna, külföldi anyag.....	101	Estélyi ruhák	40.-
Pézsamhát-és hashbunda	380.-		101
elsőrendű minőség.....	101		

Kabátjaim és ruháim Patou, Mainbocher, Lanwin, Chanel stb. párizsi divatházak eredeti modeljei után készültek.

IV., Váci ucca 14.

Kairóból írják A Reggelenek; Alpar Gitta az urával, Fröhlich Gusztávvval Kairóba érkezett. A világhíres művészpár december végéig marad itt, amikor újabb filmszerződésük visszahívja őket Berlinbe. Igen nagy sikerük van Egyiptomban, a legelőkelőbb társaság ünnepelt vendégei. E hónapban tisznapos kirándulásra indulnak a Szaharába...

Vasárnapi látogatás a „rég nagy magyar bankár”-nál, a Gellérthegyre visszavonult Wertheimer Adolfnál

(A Reggel tudóstóljától.) Az őszi zuzmarába borult kert kopár bokrai közt, a rásos gellérthegyi villa esőndjét vasárnap reggel is kopácsolás veri fel. A kapuzhoz farkasóválya kijön *Tristan*, barátságosan nyalogatja a vendég kezét és töreszkedve kíséri fel vakolat hulladékok, kötőmelekek és a hatalmas hall útját elálló létrák között az emeletre. A félig kész szobákba, ahol a drága barokkbútorok még keresik a helyüket, az ablakokon át beárad a *Gellérthegy őszi pompája*: mélyen a villa alatt a sűrű kődön is ezüstösen foszforeszkál át a Duna és balra misztikus árnyékot érezni a királyi palota körvonalait. *Hegedüs Loránt* híres »vörös villájá»-nak, *Majovszky Pál* romantikus kerti házacskájának és *Fellner Frigyes* kis kastélyának szomszédságában 48 esztendei idegőllően izgalmas tőzsdéi munka után ide vonult vissza »pihenni» Wertheimer Adolf, a leghíresebb magyar bankárok és műgyűjtők egyike.

aki szombatot mint nyugalmazott igazgató volt bűcsűt a Kereskedelmi Banktól. Alig észrevehető szomorúság rebben meg az arcán, amikor az épült terraszról szétnéz a hegyen:

— Mindig az volt az álmom, hogy mielőtt még egészen megöregszem, megmentek egy pár évet az életemből abban a környezetben, amelyet szeretek. Nemesak időnként fellépő betegségem diktálta, magam is úgy

éreztem: most ideje visszavonulnom. A Képzőművészeti Társaság vezetésében már évek óta nem veszek részt: jó, ha az ember sikereinek csúcsponjtján mehet el és nem vár, amíg lehanyatlak a napja.

Most végre egészen magánember lehetek és egyetlen nagy passziómmak, a művészettel való foglalkozásnak élhetek.

Wertheimer Adolf tiltkozik az ellen, hogy gyűjtőnek nevezzék, pedig az a 60–80 kép, amelyet nyugalmabvonulása idejére megtartott magának, a legelső gyűjtők közé emeli. *Munkácsy* grandiózus festménye, a »*Krisztus Pilátus előtt*» a legnagyobb kincsének a gyűjteménynek, amelyben *Barabás*, *Szinyei-Merse*, *Paál László*, *Székelly Bertalan*, *Benczúr*, a századforduló magyar művészetének legnagyobb nevei szerepelnek. *Csupa művészeti magyar kép*, amelyek most az Ernst-múzeum raktáraiban várják, hogy bevonulhassanak a gellérthegyi Tusculanumba... Wertheimer nem szívesen beszél a képeiről, ha szó kerül rájuk, valami nyugtalan hallgatásba vonul vissza,

mintha féltett magánügyét, érzékeny szerelmét rejtegetné.

Szívesebben beszél a tőzsdéről, amelynek valamikor, mozgalmasabb éveken vezére volt. Akkor négy-öt cégvezető és a hivatalnokok serege várta, hogy egy-egy viharos délelőttön, mint hadvezér a csata közepén, pereről-perere adja ki parancsait. Azóta elcsúszott a tőzsde is...

— Szomorú dolog volt egy idő óta bejárni a tőzsdére és csupa olyan emberrel találkozni, aki régebben lát-

Átköltözés miatt ^{ismét} 28.- és 30.- pengős méterenkénti egységárban

árusítom a raktáron levő összes kizárólag angol **BÍTTYÓ** és **KOSZTÜM** szövetemet.

„WEST OF ENGLAND”
I. V., Türr István ucca 9. I. em.

hatta az élet barátságos oldalát és most sokszor egészen vígasztalanul néz a jövőbe. Annyilag letörve, *reményüket vesztve járkálnak* az emberek azokban a termekben, amelyekről mindig azt mondtuk, hogy ott tükröződnek legvilágosabban és legérzékenyebben az ország közállapotai... En a tőzsdén is mindig

az erők szabad érvényesülésének

barátja voltam. A tőzsde akkor felelhet meg előlának, ha a *legteljesebb liberalizmus* jegyében működik, annak a szabadságnak a jegyében, amelyet *mi sohasem tévesztünk össze a szabadsággal*. Voltak idők, amikor az *ellenkező törekvések* érvényesültek a tőzsdén és talán az én munkámnak is köszönhető, hogy

sikerült ezeket a törekvéseket legyűrűnk.

Az volt a tőzsde vezetőségében mindig a legfőbb igyekezetem, hogy a *protekción kizárjuk*, hogy érvényesítsük az egyenlőséget és az igazságos jövedelemmegosztást. Ezért tettem szert talán bizonyos népszerűsége is a tőzsdén...

Tényleg *Wertheimer Adolf* volt sokáig

a pesti tőzsde legnépszerűbb alakja.

Azt mondják, hogy a Kereskedelmi Bank hatalmas igazgatójának, aki mint egészen szegény kishivatalnok kezdte meg pályafutását 48 évvel ezelőtt a Kereskedelmi Bank Dorotya neccal régi házában, *soha nem volt egyetlen ellensége sem a tőzsdén*. Amikor szerdán híre terjedt, hogy talán utóljára járt benn hivatalos minőségben a tőzsde nagy csarnokában, egy perc alatt

köréje gyűltek az öreg tőzsdések és sirva búcsúztak el tőle.

Amikor *Wertheimernek* ez a jelenet eszébe jut, egy pillanatra ő is könnyezni kezd és elcsuklik a hangja. Majdnem melancholikusra fordul a hangulat, amikor nyílik az ajtó és a málterzsággal együtt egy kis cipősb, friss gellérthegyi szellő surran be a szobába.

A »szomszéd» lép be, *Hegedüs Loránt*

és amikor meglátja, hogy *Wertheimer Adolf* — életében először — önmagáról ad interjút, öblösen harsog fel a hangja:

— *Wertheimerrel* azt az egyet kell megírni, hogy

róla kell megmintázni a régi nagy magyar bankár szobrát.

Azét a bankárét, aki már talán nincs is közöttünk....

Bernát Pál.

— Tízéves jubileumát ünnepelte vasárnap a Magyar Gyógy pedagógiai Társaság vasárnap délelőtti jubiláris nagygyűlést tartott. *Rollenbiller Pülöp* államtitkár és *Hoór Károly* orvostanár üdvözlőbeszéde után a társaság *Petri államtitkár* tiszteletbeli elnökevé, *Kornis, Tóth és Radnay* államtitkárokat pedig tiszteletbeli tagokká választotta. *Tóth Zoltán* főtisztviselő jelentésében azt fejtette ki, hogy a gyógy pedagógia fontos nemzetvédelmi feladat, amely sokmillió ember jövőjét érinti. *Schnell János* és *Szondy Lipót* főorvosok és *Schulmann Adolf* gyógy pedagógiai igazgató előadása után *Imre Sándor* és *Petri Pál* mondták az ünnepi közgyűlés záróbeszédeit.

— Futballaleset Székesfehérvárott. *Székesfehérvár*-ról jelentik: *Türk Lajos*, a Délvasúti Futball Klub hátvédje a vasárnapi futballmecszen oly szerencsétlenül esett el, hogy *kulcsontját törté*.

Kassai Vera

temetése hétfőn, december 5-én d. u. 1/43-kor lesz a rákoskeresztúri izr. temető halottasházából.

szendrei Balogh Samu

a m. kir. Kúria nyugalmazott bíráló, a tályai takarékpénztár igazgatójának elnöke

48 éves életének 80-ik, legboldogabb házasságának 51-ik évében, jósgói, nemes lelki visszaadta teremtőének.

Tályai, 1932 november hó 27-én.

Áldott, jósgós emléked szívünkben örökké élni fog!

szendrei Balogh Anna és férje dr. Szokoly Tamás, szendrei Balogh Katalin, unokahúga és öccse. Öv. szendrei Balogh Istváné szül. feladéskészítő Szilágyi Katalin, id. Sólhalmi György és neje Tóporozzer Terézia családokkal, Sólhalmi János és neje Czédyi Rózsika családokkal mint sógorai és sógoróni. Horváth Emília házasszonya

Öv. Bokor Arturné szül. Vas Lily a maga és az egész rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel, mélyen lesújtva jelenti hogy rajongásig imádott és felejtethetetlen drága férje

Bokor Artur

a Ganz és Társa R. T. igazgatója,

hosszú szenvedés után, életének 46-dik, boldog házasságának 14-dik évében. 1932 december 4-én kilehelte nemes lelkét.

Életét a munkának és családjának szentelte, dolgozni és jót tenni volt életének tartalma.

Temetése ma hétfőn, 1932 december 5-én délután 3 órakor lesz a rákoskeresztúri izraelita temetőben.

Visszavonják a képviselőházban már letárgyalt összeférhetetlenségi javaslatot és az új ülésszakban új javaslatot terjesztenek a Ház elé

(A Reggel tudósítójától.) Évekig tartott, amíg az összeférhetlenségi kérdés szabályozásáról szóló törvényjavaslat az ellenzék állandó sürgetésére a parlament elé került és bár a javaslat távolról sem felelt meg a hozzáfűzött várakozásoknak, a képviselőház után letárgyalta már a felsőházi bizottság is. Ezzel azonban korántsem fejeződött be az összeférhetlenségi javaslat odyszeája. Sőt ellenkezően. A tulajdonképpeni bonyodalom csak most következik. A képviselőház ugyanis december 12-től kezdődően már csak a zárszámadozatokat és a délutáni ülések bevezetésével kapcsolatos házszabályrevíziót tárgyalja le és közvetlenül a karácsonyi vakáció előtt megtörténik a parlament ülészakának kormányzói kézrattal való befejezése. Ez azt jelenti, hogy az elnöknél kívül az összes választott tisztviselők (alelnökök, jegyzők, háznapgy és parlamenti bizottságok) és parlamenti bizottságok mandátuma lejár, de ezenkívül

a kormánynak vissza kell vonnia az eddigi ülészakban beterjesztett és a törvényhozás két háza által le nem tárgyalt törvényjavaslatokat, köztük az összeférhetlenségi törvényjavaslatot is.

Tekintettel már most arra, hogy a régi javaslaton a felsőház számos módosítást eszközölt volna és azután visszaküldötte volna a képviselőháznak, a kormányhoz közelálló helyen máris megpecsételtnek érzik az összeférhetlenségi javaslat sorsát:

a kormány ebben a formájában elejté a javaslatot és az új ülészakban előreláthatóan új alapon, új javaslattal kíván gondoskodni az összeférhetlenségi kérdés szabályozásáról.

Ekkor szó lehet annak a felsőházi kívánságnak teljesítéséről is, hogy mindkét ház egymástól függetlenül állapítsa meg saját tagjainak összeférhetlenségi szabályait.

A munkanélküliség tragédiája

Irta Rajniss Ferenc

III.

Sofortprogram

A magyar munkanélküliség elleni bátor és határozott küzdelmet, a tudatlanság, tehetetlenség és a suta, kispolgári reménykedések egyelőre megakadályozták.

Elképesztő közgazdasági babonákban keresünk reményt és vigasztalást!

Elhisszük, hogy a nemzetközileg megromlott tőkét, reformok nélkül a többtermelés szolgáltatába állíthatjuk, amikor nyilvánvaló, hogy a vak nyereségszűgy a kevesebb termelésre már kényelmesen berendezkedett. A csekély haszon, vagy forgalom elve a termelésben megkötött. Ezért égetik, pusztítják a kitermelt javakat, ezért kartellizálnak és csökkentik a termelést. A munka és a haszon elve világtörténelmi csatába keveredtek s az állam

legelső kötelessége, a végveszedelembé került munka oldalra állni! Elhisszük, hogy a munkanélküliség ellen az összes gazdasági tényezők eszményi összefogásával lehet harcolni, pedig lehetőség olyan tervet kidolgozni, amelyet mindenki kifizető lelkesedéssel fogad. Furesa, középkori magyar álom az a maradéknélküli összefogás-politika. Az államvezetőknek az a korszerű feladatja, hogy minden érvet meghallgasson, lemerjen, értékeljen, — azokat

tűzzel-vassal végrehajtsa,

bármit is kiabál a megsértett monopólium. Elhisszük, hogy minden figyelmünket a külkereskedelembre kell összpontosítsuk, amikor évi lehetőségeink már háromszáz millió pengőre szűgörcsöttek. A külkereskedelem fellendítése érdekében mindent el kell követni, de új energiákat kell fel-fakasztani a belső termelés és a javak belső körforgásának bővítése érdekében, mert enélkül várat-

Ajándékozzon karácsonyra

Fraenkel Kalapot

A legegánsabb és legdivatosabb viselet

Kapható minden jobb kalap- és úrdívatüzletben

Budapesti kikészítő:

VII., Hajtsár út 28. Tel. 97-4-88

lan gyorsasággal összeroppanhat a belső teher-viselési képesség és csöbbe kerülhet a magyar népeltetés. Elhisszük, hogy minden munkaalkalom és munkalehetőség áldásos és üdvös a munkanélküliség enyhítésére. Ezt a babonát ki kell irtani a magyar közvéleményből, mert

az utolsó tíz év beruházási politikája, mint véres szatira

bizonyítja az — ellenkező tételt! Nem szabad olyan közmunkákat végrehajtani, amelyek elviselhetetlen feltartási és üzemeltetési zsiditának a nemzet nyakába, és nem lehet a munkanélküliség enyhítésének ürügye alatt, olyan befektetéseket eszközölni, amelyekben az anyagárak és a rezsiköltségek óriási terhe mellett a kifizetésre kerülő munkabérek csak csekély töredéket jelentenek. A többtermelés kikövetelésére és az egyszerű közmunkák rendszerére épült, hosszútávú küzdelemre kell berendezkedni, mert összes babonánk koronája az a tévhit, hogy ezen a teagikus fronton, gyors és önmagától beálló változás történni lehet. A munkanélküliség kérdésének tanulmányozására kiküldött

angol királyi bizottság

végző jelentése, kétévi alapos, nehéz munka után, ma került a nyilvánosság elé. Ez a jelentés megállapítja, hogy a gazdasági világhelyzet következtében, a tartós, állandó munkanélküliségre épp úgy kell rendelkezni, mint a külkereskedelemlen! Egységes, átfogó nemzeti intézményt és munkatervet követel a jelentés s az összefüggéstelen kis részletintézkedéseket sügefalevelek is hiányoznak...

Törjed a nyomor, pusztul a szakmunka, csökken az utánpótlás, bomlik, málk szertesét a régi magyar munkaszervezet. Ki vállalja a felelősséget azért, hogy semmi sem történik? Kís segít, ha a karitatív lehetőségek levesekondérjai is kitérnek?

A sofort-programm

utolsó órája elérkezett, s annak sürgős összeállítását és végrehajtását a feltámadó nemzeti lelkiismeret s mindazok, akiknek van még vesztényvalójuk, együtt és egységesen kell, hogy szorgalmazzák. Ennek a nemzeti sofort-programmnak

Kálmán Funre
világhírű operettje filmen

Marica

Ugrófnó

Hej ci-gány, hej ci-gány, húzd a nó-tád

Rendezte: Richard Oswald

A főszerepekben: Dorothea Wieck, Huberth Marischka, Szűke Szakál, Verebes Ernő, Charlotte Anler

Keddtől kizárólag

U
F
A

TÖRLEY

vázát, a felsorakoztatott érvek, indokok és elvek alapján a következőkben összegezhetjük:

1. A magyar parlamentnek, mint nemzeti tanácskozó testületnek, sürgős összehívása, a munkanélküliség kérdésének megtárgyalására.
2. A Nemzeti Munkügyi hivatal felállítására, az összes jogos érdekeltségek bevonásával.
3. A jövő évben feltétlenül szükséges összes közmunkák, tervbevett építkezések és a nagyobb magánvállalkozások országos, sürgős összeírására.
4. Az összes alacsony kamat- és törlesztési terheket elbíró, reális közmunkalehetőségek országos összeírására, a városokban és vármegyékben.
5. A magyar szellemi és fizikai munkanélküliek kataszterének haladéktalan összeállítása, a kor, a szakma és a terület elosztásának figyelembevételével.
6. A munkalehetőségekre és a munkanélküliekre vonatkozó összes beérkezett adatok egyeztetése, a munkanélküliek tervszerű felhasználása és elosztása érdekében.
7. Az elvégzendő közmunkák országos szabályozása és területi csoportosítása, a társadalombiztosítási vagy munkaközvetítési körzetek szerint.
8. Országos tervek elkészítése az elsősorban munkabért igénylő munkálatokra. A csatornázás, telepítés, a kis, összekötő vasutak földmunkái a Budapesten a tabáni közművek sürgős kiépítése példazzák a legjobb lehetőségeket.
9. A 40 órányi munkahét bevezetése.
10. Önkéntes munkahadserg felállításra, elsősorban az ifjúság számára, s a terményekben való fizetés rendszerének kipróbálására.
11. Egységes nyomorvívítési szervezet az egész országban, a vándorlás megakadályozására.
12. Sürgős telepítés és sürgős hosszútávú szerződés minden állami és közületi földből, a faluból való menekülés megszüntetésére.

13. Szükségmunka-alap teremtése. Bárhonnán! Belső kölcsön, kötvény, adójegy alapján vagy a tranzsferpénzek felhasználásával. A pénzügyi lehetőségek mérsékelt kiterjesztése nélkül, nincs semmiféle megoldás!
14. A belső d'ami tartozások sürgős rendezése, más lehetőség hiján, rövidlejáratú kötvényekkel. — Az állam nem tartozhatik a vállalkozóknak évenként át a becsületesen (végzett munka drával!
15. A kisipar, házipar és a termelőszövetkezetek egységes állami megsegítése. A fonás, szövés, bormunka és a kis géppel végezhető háziipar szorgalmazása.
16. Pénzügyi könnyítés minden nagyobb munkacérről foglalkoztató vállalkozásnak! Munkaprémium, adóelismervények formájában a régi adó- és társadalombiztosítóterhek könnyítéssel, leírásával vagy a kamatok csökkentésével.
17. A termelést és vállalkozást érintő összes rendelkezések sürgős revizója, az okatlan, bürokratikus és avult előírások egységes kidolgozására.
18. Tervezés, — többéves nyers vonalkézítés a termelés és a közmunkák irányításában a munkanélküliség megszüntetésére irányuló akarat teljes érvényesülésével.

Nem igénylünk ennek a tervnek kizárólagos és végleges jelentőségét, de a komoly megindulás és az alapelvek megvalósítása nélkül veszedelmes lesz a tél és reménytelen a tavasz.

Kenyeret, új erőt, a magyar irredant látjuk a munkanélküliség elleni küzdelemben. Alpári külső szidalmakra feleljen a mi igazi hangunk; — új, millió kaszavágás, új, millió kalapácsütés; — a munka döngő, ütemes muzsikája szálljon át a határokon!...

Szabhegyi Szanatórium
subalpin (430 m) diétás gyógyintézet
Már heti 140.— pengőért
tökeletes szanatóriumi ellátást nyújt orvosi felügyelettel,
5-30-órás étkezéssel, vízkúrával, fürléssel együtt.
A legideálisabb őszi-téli üdülőhely

Schleicher tábornok vidám sétája feleségével kancellárrá való kinevezése reggelén.

Megszüntetik az eljárást „ismeretlen tettesek” ellen a Justice for Hungary pusztulása miatt

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap kapta meg Medvés-Medico István vizsgálóbíró annak a szakértőbizottságnak a véleményét, amely a Justice for Hungary emlékeztes katasztrófiája ügyében igyekezett megállapítani: terhel-e felelősség valakit Endres György és Bittay Gyula haláláért? A bizottság, amely Pogány műgyemelti tanár elnöklétével dolgozott, úgy találta, hogy a repülőgépigérvénybe került, fantasztikus gyorsasággal zuhant le a római repülőtérré és így tört el a légesvar. A vizsgálóbíró éppen ezt akarta megtudni,

mert Asbóth Oszkár légesavargyáros tudvalevőleg gondatlanságból elkövetett szándékos emberölés címén tett feljelentést a Justice for Hungary katasztrófiája után ismeretlen tettesek ellen. Asbóth szerint súlyos szabálytalanságok előzték meg a repülőgép útját: szakértelem nélkül javították ki az óceánrepülő gépmadár légesavarját. A szakértőbizottság most már eldöntötte a kérdést és a vizsgálóbíró minden valószínűség szerint meg fogja szüntetni az eljárást már a közeli napokban az »ismeretlen tettesek» ellen.

Csődöt kértek és bűnvádi feljelentéseket tettek a hitelezők a IV. kerületi Bank és Váltóüzlet ellen

(A Reggel tudósítójától.) A Váci utcájú IV. kerületi Bank és Váltóüzlet Rt. ellen kényszer-egységi eljárás indult meg. Néhány hét előtt több zajos tárgyalás után a hitelezők egységset fogadtak el, amelynek értelmében 50 százalékot fizet a bank és ezért 25 százalék arányában Nagy Imre, a másik 25 százalékra Herzfeld Aladár igazgatósági tagok vállaltak kezességvétel kötelezettségét.

Ezt az egységset jóváhagyás végett az Országos Hitelevédő Egyesület áttette a törvényeskedhez. Időközben azonban dr. Prosswimmer Béla, a Magyar Leszámlító és Pénzváltó Bank igazgató-igazgatója az egyik legnagyobb hitelező, csabrendeki Balassa Viktor képviselőjében a kényszer-egységset megtámadta és kérte, hogy a törvényesked a csődöt nyissa meg a részvényláráság ellen. Hivatkozott a beadványban arra, hogy az OHE előtti tárgyaláson meg lett állapítva, hogy

ellen a hitelezők, közöttük Varga Ernő volt igazgatósági tag, Balassa Viktor volt igazgatósági tag és Tassy István volt főtisztviselő bűntető feljelentéseket tettek, amelyekkel Kunszt egyesítő a jövő héten tárgyal a bűntetőtörvényeseken.

3500 pengő utalt ki önmagának hamis csekkre egy postatakarékpénztári tisztviselő

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap letartóztatta a rendőrség Szigeti József 28 éves postatitelt, aki a postatakarékpénztár központi intézetének betétosztályán teljesített szolgálatot. Szigeti egy nagyobb betét terhére 3500 pengős hamisított átutalást készített. Az átutalást elküldte egyik postafióknak azzal, hogy a 3500 pengős összeg kifizethető annak, aki elküldi igazolással jelentkezni érte. Szigeti azután elkészítette az ugyancsak hamisított igazoló okmányt és személyesen ment el a postafiókba, ahol őt nem ismerték. A postafióknak azonban valami okból gyanúsának találta a dolgot, rendőrt hívott, Szigeti József zavarba jött, mire bevitték a főkapitányságra, ahol beismertte a hamisítást.

Vért iszik whisky helyett a száraz Amerika

Washingtoni távirat szerint az U. S. A. alelnöke, Carneg indítványozta a szesztilalom eltolását.

Sok ember hal meg Amerikában a hamisított alkoholtól. És rengeteg ember eszmélik meg itt Európában a hamisított — tengeről. Gyves kis és nagy firmák több-kévsőbb izgalmas románcokat zeneknek az ügylőcské, most már kipurustalura itelt alkoholesempekkel kalandos életéről. Az ilyen tengeri románc szeméremlét hazugság, valószínűleg gépmadár légesavarját. A valószínű kalandfilm és detektívregény, hanem véres pokol, az óceán pokla.

Először is az ilyen eseméshajó kívül áll minden törvényen. Minden rajta levőre súlyos felelősséget vár. Ezért legénységét erőszakkal és csőrel szedik össze s csak a nyílt tengeren indul meg, milyen hajóra került. A tiszték züllöt és letört emberek a legénység a tenger és a szárazföld szemete. Pokoli rabság ez az élet, a tiszték véres terrorja a legénység fölött rummal, revolverrel és ütlegekkel. De gyakran megtörténnik, mint az »Athabaska» hajó esetében is, amelyről Löhndorff írt egy könyvet, az »Oceán pokla», hogy a legénység végül is fölad, lefogyerzi a tisztéket s mivel kikötőbe nem fut be, zátonyra viszi a hajót, a habokból csak szabadságot és pusztán életet mentve ki.

Minden pohár whiskyre, amelyet a száraz Amerika megiszik, legalább ugyanannyi kiontott embervér esik. Valóságos vér iszik whisky helyett Amerika.

Képzeliük el a tenger veszedelmeihez a csempészes veszedelmek, megtétező a mértékellenlített ivott rum s a véres korbács állatinsági veszedelmek — ez az Athabaska története, amely súlyos vádakat a prohibíció ellen, amelyet Carneg alelnök javaslata most halálra ítélt.

Löhndorff új könyvében, mely magyarul a Kalandos Utazások sorozatában most jelent meg, az a megrázó és legizgalmasabb, hogy való és igaz.

VIGSZÍNHÁZ: CSÜTÖRTÖKÖN: EMIL ÉS A DETEKTÍVEK

Mérsékelt helyárak! Jegyek már válthatók!

Kedvezményes színház- és fürdőjegyek!
A Magyar Polgári Blokk a következő helyekre ad kedvezményes jegyeket tagjainak:

Kamaraszínház	Rudas-gőzfürdő	A kedvezményes jegyek és utalványok Magyar Polgári Blokk VII., Jósika uca 2. sz. alatti titkári hivatalában 9-1 és d. u. 3-7-ig, e hó 15-ől kezdve, pedig a Blokk klubhelyiségében is kiválthatók a tagsági igazolvány felmutatása mellett.
Pesti Színház	Rudas-uszoda	
Füvésznői Operettszínház	Széchenyi-gőzfürdő	
Magyar Színház	Szent Gellért-gőzfürdő	
Fővárosi Operettszínház	Szigeti József uszoda	
Labrló Színház	Zabályfürdő	
	Hungária-gőzfürdő	

Kézalatt vett alkalmi vételek
ezüst eszközökben és különféle aranyárakban
Tillemann Sebestyén
arany-, ezüst-, ékszerterakata nagyban és kicsinyben
Budapest, V., Vilmos császár út 12. Telefon 906-10

Vasárnap az a hír terjedt el Erdélyben, hogy a „Brassói Lapok” szerkesztőségét és nyomdáját szétrombolták tüntető román diákok, akiknek kongresszusa ma kezdődik Brassóban

A brassói rendőrprefektus cáfolja a hírt

Nagyvárad, december 4.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap kezdődött Brassóban a román diákok ezévi nagygyűlése. A diákkongresszust minden esztendőben *izgalmak* előzik meg. Allandóan szélsőséges propaganda folyik a főiskolai hallgatók között és magának a nagygyűlésnek programja is rendszerint olyan, hogy *alkalmas a kedélyek feligatására*. Az idén ezt a diákkongresszust megint erdélyi városba hívták össze és éppen az elmúlt napokban robbantak ki a revizióellenes tüntetések és a magyarság elleni durva erőszakosságok Bukarestben és Kolozsvárról. A brassói diákkongresszusra már szombat este

közel ötezer diák

érkezett a városba az ország minden részéből. Vasárnap délelőtt innepélyes Te deum volt, majd demonstrációs felvonulás. Hétfőn kezdődik a kongresszus hivatalos programjának letárgyalása. A programmon ilyen pontok szerepelnek: *béke-revizitós törekvések, antirevizitós mozalmak, numerus clausus és más zsidókérdések*. Este az Astra-

színházban Cuza professor tartott előadást. Vasárnap egész Erdélyben az a hír terjedt el, hogy

a Brassói Lapok szerkesztőségét, kiadóhivatalát és nyomdáját szétrombolták

és dr. Szele Bélát, a lap főszerkesztőjét oly súlyosan bántalmazták, hogy kórházba kellett szállítani. A Reggel tudósítója igyekezett Brassóból információkat szerezni, de

a Brassói Lapok szerkesztősége nem jelentkezik.

Viszont a brassói rendőrprefektus kijelentette, hogy *egy szó sem igaz az elterjedt hírekből, e pillanatig teljes rend uralkodik a városban s a rendfenntartó közegek állandó permanenciában örködnek*. A kongresszus szerdáiig fog tartani. Bukarestben szombaton a Brassóba felváltó diákok tüntető felvonulást rendeztek a Bulvard Elisabetában. Mivel a rendőrség felszólítására a csoport nem akart szétoszolni, a rendőrök *kénytelenek voltak erősebben fellépni és*

néhány diák megsebesült.

Magyargyalázó tüntetés volt Bukarestben

Budapest, december 4.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.)

A vasárnap estig érkezett jelentések szerint vasárnap egész Erdélyben sehol sem voltak revizióellenes gyűlések. Bukarestben erős rendőri köztsütséget vontak össze, ami azonban nem akadályozhatta meg, hogy a diákság az utcára vonuljon és

revizióellenes, magyargyalázó tüntetésbe kezdjen.

Ezt a tüntetést a rendőrség hamarosan elfojtotta és a felvonulási kísérleteket megakadályozta.

Az »Universul«, amely a revizióellenes mozgalom élén áll, vasárnap foglalkozik az antirevizitós mozgalomról szóló budapesti híradásokkal és lapjelentésekkel. Maga *Stelian Popescu* főszerkesztő ír arról, hogy néhány budapesti lap őt személyben támadja meg, antirevizionista bandát emlegetnek, amely erőszakos agitációt folytat a magyar állam, magyar kisebbség és a magyar nép ellen. Kötelességének tartja hangsúlyozni, hogy *sem lapjának, sem a román antirevizitós mozgalomnak semmiféle pártja nincs sem a magyar néppel, sem a magyar állammal, azokkal*

jó szomszédi viszonyt akar fenntartani. Azonban a mai magyar kormány, amelynek élén Gombos Gyula áll, hivatalos helyről belcsozza a revizió fogalmát a közhangulatba. Ez alkalmas volt arra, hogy a román nép *békés lelket is felzaklassa*.

Vegye tudomásul a magyar nép, hogy nem irányul ellene semmi, vegye tudomásul az itt élő magyar kisebbség, hogy nem az ő sorsát akarják megnehezíteni.

A diákok nem túrik meg a kirakatban a kolozsvári rombolásokról készült képet

Kolozsvár, december 4.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A kolozsvári Foto-film fényképezési műterem december 1-én felvételeket csinált a revizió-ellenes tüntetés egész lefolyásáról. A fényképeket a cég Pórtéri kirakatában helyezte el; ott volt az a kép is, amely a magyar *ültelevkirendeltség előtt lezajlott eseményeket ábrázolta*. Vasárnap délután nagyobb román diáksorozat jelent meg a kirakat előtt, az üveget beütötte és ezt a képet eltávolította. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

filmgyártat — szöröstől-böröstől, gépestől, villanyáramostól; nincs áldozat, mely kevés volna, elv, mely megszeghetetlen, csak *várcsú filmgyártásuk legyen!* És Ossoék megkezdte a munkát. M. Mannheim kitűnő párizsi hazánkfia jött le velük Párizsból, mint a helyi viszonyokkal ismerős és hasznos tótum-faktum és Budapesten sikerült nekik akkora nevet a cégtáblájukra szerezni, mint a *Hellai Jenő*t. A *közveteménynek megdobbant a szíve, a saját kocintott!*

magyar Hollywood lesz a Gyarmat utcában francia, német, angol és magyar verzióban világfilmek készülnék majd itt, éjjenek Ossoék és eljen

Karácsonyra
gyári áron
CSILLÁR
RÁDIÓK és villamos-készülékek
Általános Gázizzófény és Villamosság Rt.
VII., József kö. út 42. IV., Váci ucca 27-33.
VI., Teréz 1. út 50.
Kedvező fizetési feltételek.

a magyar hangosfilmgyártás! S valóban; mozogni kezdett valami a magyar filmgyártás körül;

a dunaparti hotellek tele voltak francia film-színészekkel és operatőrökkel.

Majd itt, majd ott bukkantak fel szín pompás vasárnapi viselőit falvaikban a filmesek autókara-vánjai, a lapok tele voltak a szivaros Annabella édes képeivel és *Touta'n ur szorgalmasan vetkőzött a lokálokban*. Pikanteriák, ah, a magyar Hollywoodban, ez már együtt jár a dologgal. *Es várták az első filmet*. Ezt az első filmet a valódi Hollywoodból hozatért *Fejős Pál* rendezte, akiről legkomolyabb értesülések hirdették, hogy odakint a film Mekkáiban *bérekedett*. A »Tavaszi zápor« kísérletezés volt a néma-és hangosfilm közötti harc áthidalására s — *nem sikerült*. A publikum nem fogadta el a főleg mimikával és nemzetközi félhangokkal beszélt filmet, de a film azért magán viselte egy kulturált és nagy tapasztalatokkal bíró rendező kezéneműt; *nem volt sikere a filmnek, de nem kellett restelni ellenjelenizni a produkciót*. *Es várták a második képet*. Ez jött meg az elmúlt héten. *Inagya'n nes ezem agában sem nekibérekedni ennek a tökéletlenségnek*, mint egy dühös pályakánk, *más élet-halál kérdései vannak napjainknak*.

De az az elkesztésből dilettantizmus, a dramaturgiának a legteljesebb hiánya, e beszélő filmen a »papa«, »mama« szószakát most kifejteni tanuló rendezés, a szereposztás halfgosál, az a könnyelműség és felelőtlenség

amellyel ezt a, bocsanat — szerencsétlenségét — a magyar publikum elé vitték, a pirt az arcunkba hajítja: *kik hát azok, akik itt magyar hangosfilmet csinálnak, miilyen művészi Vátszóitokat kértek és laptak tőlük illetékes helyen nemcsak a célból, hogy gyártandó filmjéik nem lesznek, mondjuk, háza-és vallásos neszek, de a célból is, hogy azok nívója az önértelünk hőmérsékletén nem érje a szégyenpír lázavonalát!* A magyar filmvártás érdekében mindenki, aki kellő anyagi felkészültséggel tesz bizonyosságot ingyen kap a filmalap részfől filmként harminc napi műteremhozjárulást, ami egy képnél.

napi 2000 pengővel véve a bérleti díjat, 60.000 pengő állami hozzájárulást, szubvenciót jelent.

A *harminc nap alatt amnyi verziót csinálhat a vállalkozó, amennyit akar, de köteles magyar verziót is csinálni*.

Na, de ilyet, mint ez a Repülő arany?!

Benes Zoltán, a miniszterelnökség szociálpolitikai ügyosztályának vezetője, cenzurázza ugyan a szűzsképet abból a szempontból, hogy ne csináljanak az ingyen műteremben például kommunista filmet s tényleg nem órea tartozik, hogy a vállalkozó művészi érték és nívó szempontjából is olyan képet csináljon, amelytől nem jönnek ki bosszankodva az emberek, amely használ a pályában gőgésző magyar filmgyártásnak és nem diszkreditálja már a hősökben azt! *De abba adán mégse lehet helynyugodni, hogy kitűnő francia üzletbarátaink a maguk kivételre szánt képet egy idehozatott prima garnitúrával megcsinálják s a kötelező magyar verzióra viszont odabólamnak szemszűrésből egy olyan társaságot, — tisztelt a kivételnek — amelyetől az ember száj táva marad!* A film két női főszereplője például (rögön, csak megnézem a nevüket a műsorban: *Vass Éva és Valéry Blanka* kisasszonyok) egy onerett-görlltruppban is nehezen állnak meg a helyüket, pedig ott színművészi szempontból nem igen szoktak túlzott igényeket támasztani a művészs-

Szégyeljük magukat, akik „A repülő arany” című filmet csinálták!

(A Reggel tudósítójától.) Néhány nappal ezelőtt bemutattak egy magyar filmet, amelytől támolygva jöttek ki az emberek. Címe »A repülő arany« és második, nagy reprezentatív beszélő filmje annak a magyar hangosfilmgyártásnak, amelynek végre valahára való megindulását nagy dörrel-durral jelentették be nekünk egy évvel ezelőtt. Osso-nak hívják a bennünket boldogító szerencés párizsi konszert, amelynek ottani és itteni összekötőitesei segítségével sikerült

a Magyarországon rekedt francia tőkék filmalakjában való kimenekítésére

ingyen megkapni a kitűnően felszerelt Hungaria

RÓZSA Váci u. 27-29
likvidációs árusításán minden bunda **AJÁNDÉK!**

Ilyen árak vannak:

Hosszú divatos bunda **95 P** Csikó bunda **325 P** Perzsaláb bunda **625 P**

MINEK A RÉGI
hangszerek közt „alkalmi v'etli” keresni, holott azok sokszor elavult szerkezete esőleg rejtejt hibákat takargat,
MIKOR AZ ÚJ
pianinko kifogástalan szerkezettel, legmodernebb kivitelben, 10 éves gyári garanciával, kényelmesen tölteszve ugyanannyiba kerülnek
Karácsonyig a

MUSICA ZONGORAGYAR
bemutató termeib. n.
VII., ERZSÉBET KÖRÜT 48. (Royal Apollo)

nőkkel szemben; ami pedig — ha netalán ez volna az indoklás — a jó filmre fontosságát illeti: lát. — boesánatot kérek. — Megkérdeztem valakit, egy szakembert, hogy mi történt itt, hogyan lehet-e az, hogy *ilyen film e készíthető s a publikum elé kerülhetett.* A következő választ kaptam: — Ennek egyszerű oka van. Az, hogy a mi ma-

gyar filmgyártásunkban az úgynevezett film-íróktól a producerektig

mindenki olyan tehetségtelen, mint a tők.

(Egyedül *Gallért Lajos* volt jó a filmen. És szék-pék *Eiben István* felvételei.) (E. Z.)

„Amit látunk: az egyik oldalon az elproletarizálódás és összeomlás szörnyű valósága, a másik oldalon a délibábok után futkosó optimizmus!”

— mondotta Friedrich István a Magyar Polgári Blokk vasárnapi nagygyűlésén

(A Reggel tudósítójától.) A Magyar Polgári Blokk vasárnap délelőtt a Zeneakadémián nagygyűlést tartott, hogy megvessze az alapját annak a széles körökben meginduló szervezőmunkának, amely a magyar polgárságot úgy gazdasági táborba akarja tömöríteni. Orvosok, ügyvédek, kereskedők, iparosok, mérnökök és tanárok töltötték meg a Zeneakadémia előadótermét és nagy lelkesedéssel fogadták Nagy Lajos bejelentését, hogy *Friedrich István és László Miklós csatlakozott a Polgári Blokk szervezőmozgalmához.*

— A nélkülvöz magyar polgárság a szavak tüzlőjébe helyett végre tetteket akar látni — mondotta Nagy Lajos megnyitóbeszédében. — A nyomor tönkretette a polgárság régi vitalitását, a kormány a gazdasági életnek egyre növekvő területein váltik mindenhatóvá és a polgárságnak mind szélesebb rétegei kerülnek a kormánytól függő helyzetbe. A kormányának a példátlan hatalom gyakorlásában nincs szabad keze, mert intézkedéseiben

hatalmas érdekesoportok akarata érvényesül.

A választások sorsát a pénz és a hatalom dönti el, amely saját képere formálja a parlamentet. Az ilyen parlament nem léphet fel gerincesen a kormányval szemben. A sajtó felett is ott lebeg a betiltás Damoklész kardja. Ugyanilyen betegségben szenved a fővárosi közgyűlés is. A közérdekekről sokan szavalnak, de ha szavazásra kerül a sor, meghátrálnak.

Nagy Lajos indítványára ezután száztíztagú választmányt választottak, amely a polgárság minden rétegének képviselőit magába foglalja, majd a közönség lelkes ovációja közben *László Miklós* emelkedett szólásra. Azokat a gondolatokat, amelyek *László* beszédében a közönség meg-megújuló tapsaitól kísérve kifejtett, *A Reggel* mi vezércikkében találja az olvasó. Utána *Serenyi Gusztáv* sürgette Budapest és a vidék gazdasági egységbe foglalását;

— A főváros fogyasztóképesége félmilliárd pengőt jelent a vidéki termelés számára, — mondotta — ez a hatalmas összeg azonban lényegesen megcsorbul a főváros és az állam közterhelé folytán.

A város, az állam és a kartel veszik el az ország jövedelmének nagyobb felét

úgy, hogy a földnek ma már egyetlen célja az, hogy *szélese az adó.* A kartelek kizsákmányolásának megszüntetését csak a polgárság és a földművelőnépesség összefogása hozhatja meg.

Berecz Sándor azzal kezdte beszédét: *Budapest legyen a budapestieké,* majd a közönség állandó helyeslése közben a *fővárosi autonómia teljes helyreállítását és a választójogi törvény visszavonásának megszüntetését sürgette.* A gyűlés közönsége hosszantartó ünnepléssel fogadta a szöveket

Friedrich István.

— Sehöl a világon nincs annyi okos ember, mint Magyarországon — mondotta *Friedrich.* — Csak úgy cikázunk a megoldási tervezetek és a nemzeti munkaprogramok. Anketézünk, egymást magasztaljuk és az ország sorsa egy topodtat sem megy előre. Ne gondolják, hogy nekem borzasztóan fáj az, hogy Székesfehérvárról megbuktam, mert nem buktam meg. Székesfehérvári lakosaink 8%-a ellenzéki még ma is, de nem szavaznak az ellenzékre. Azért mentem Székesfehérvárra, mert nem akadt ellenzéki jelölt, aki a nyitászavazás rendszer mellett vállalkozott volna a felépésre. Valami baj van a magyar szavazópolgárokkal.

A szegény politikus nem tud mindent egymaga megcsinálni, ha a polgár papusban ül otthon kávéja mellett

és minden ideg-, energia-, pénzidőszakot csak a politikus-tól vár. A szép megoldási tervek csak akkor valósulhatnak meg, ha akad az országban olyan önzertelen

Epe- és májbetegségeknel

epékö és sárgáság esetében a természetes „*Ferenc József*” keserűvíz a hasi szervek működését élénkítő tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ivóvízre különösen hatásos, ha a „*Ferenc József*”-vizet kevés forró vízzel keverve, reggel éhgyomorral isszuk. A „*Ferenc József*”-keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

polgárság, amely mer és tud szervezkedni. Ha erre nem képes, el vagyunk veszve!

A titkos választójog küzelem nélkül sohasem fog az önkébe hullni. Hátrább vagyunk, mint Kossuth Lajos idejében, mikor a jobbágy is küzdeni tudott a jogaiért;

ma a polgárság szívesen belenyugszik a jobbágy-ságha is, csak egy kis kenyer és protekció jusson neki

Az egész magyar társadalom a csodavárásba folyik össze. Attól tartok, hogy tavaszra újra nyílt szavazás-választanak, nem akad majd ellenzék! Jelölt, aki reménytelenül atrofizáltságnak teszi ki magát és maradék vagyonát is elherdálja. Amit látunk, az egyik oldalon az elproletarizálódás és összeomlás szörnyű valósága, a másik oldalon a délibábok után futkosó optimizmus. Megint halljuk, a régi melódiákat. Úgy, amint hallottuk őket *Behlen István* trónraléptekor. Az egyik ének szól az elhivatottságról, a másik a pártatlanságról, a harmadik a pótolhatatlanságról. A kórus meg éppígy énekel a deshimunuszokat, mint ahogy énekelte akkor, amikor *Behlen* a hágni és párizsi győzelmekről hazarobogott a diadaloszlokon.

Az egységserpártból a nemzeti egység pártja lett. Szó-játék a firmatáblán.

A frazeológia lendületesebb, szárnyalóbb és patto-góbb lett.

A primás új, de az egész banda a régi, a klarinétostól egészen a nagybőgősig mindenki ugyanaz maradt. Át-alakítják a parlamentet, átépítik az egész magyar köz-igazgatást, mindent átfórmálnak, csak éppen a dolgozó társadalom nyomorúságán nem tudnak segíteni.

Friedrich nagy tapsal fogadott beszéde után *Nagy Lajos* fejtekte ki a polgárság szervező munkájának programját.

Móra Ferencet ünnepli az ujságírás

Szegedről jelentik: Vasárnap bensőséges szép ünnepségen köszöntötték *Móra Ferencet*, a kiváló író, aki most lett a szegedi egyetem díszdoktora. Az ujságíró-egyesület szegedi csoportjának díszközgyűlésén megjelent *Márkus Miksa*, a Magyar Ujságírók Egyesületének elnöke, *Shwoy Kálmán* altábornagy, vegyesadárparancsnok, *Pálffy József* h. polgármester és *Schmidt Henrik* lektor is. *Balla Jenő*, *Boros László* és *Magyar László* köszöntő beszédel után *Móra* derűs szavakban válaszolt. Böles és nemes-ötvözött beszédében az elmúlt régi Szeged életét idézte föl.

— Vasárnap fölavatták a második belsőüzsefvárosi szeretet-otthont. Vasárnap felszentelték a belső-józsef-városi Krisztus Király plébánia második szeretet-otthonát a Baross uca 32. számú házban, ahol két hét-tel ezéltt avatták fel az első. *Vargyas Tivadar* plébános emelkedett hangú avatóbeszédében hálat mondott a jelenlevő adakozóknak, *Lukács Saroltának*, *Müller Alajosnak* és nejének, *Bánjón Mihálynak* és nejének. *Noványi Sándornak* és nejének, *Mihalovich Zsigmond* kamionak, a szegénygondozás érseki biztosa meleg köszönetet fejezte ki *Vargyas* plébánosnak a szeretet-otthonok létesítéséért, amelynek célszerű megoldását más egyházközségeknek is ajánlani fogja.

Külföldi iskolák, nevelőintézetek, penziók és üdülőhelyek

Prospektusok és felvilágosítások A Reggel kiadóhivatala utján is

Nevelőintézetek, iskolák:

Németország

Katholikus leánypanzionátus apáták vezetése alatt. Berlin—harlottenburg, Königsow 23. Családi isfartatásan. Nyelvek. Zene. Sport. Időszertárak. Prospektus

KOX-féle Leánypanzionátus Dresden, Lindengasse 3. Nagyszerű villafekvés. Előkelő. — Nyelvek. Zene. — Sport. — Iskoláztatás. — Prospektus

All. elism. Cukrászati és Pék Szakiskola Bochum (Westf.) Az összes szakitananyag oktatása. Hat éves kurzusok kereskedelmi ágak bekapsolásával. Prospektus

HAMBURG, Graumannsweg 15., KOZMETIKAI ISKOLA. Grote A. főnöknő személyes vezetése alatt. Teljes orvoshozmetikai kiképzés, vizsgával. Hathavi kurzusok a legteljesebbreoktatás mellett. Legnagyobb elismerések. Prospektus.

Schwesteren vom armen Kinde Jesus vezetése alatt: **PENSIONAT ST. ANNA, DÜSSELDORF,** Feind Georgstrasse 2. Legkorszerűbbben berendezett intézet. Felsőliceum, reálgimnázium, női felsőiskola, háztartási és kertészeti iskola, ipari oktatás, nyelvek, zene. Prospektus.

Peters Kereskedelmi-iskola Hamburg 1., Bergstrasse 27. Összes kereskedelmi szakok oktatása. 1 éves és 1/2 éves kurzusok. Nyelvek. Prospektus

DORTMUND, Westenhellweg 9., Margarete Lerch mag. varró- és szabászi iskolája. Az összes ipari tananyag oktatása wienai, párizsi és londoni rendszerrel. Rávidhét és hosszabb kurzusok Hivatásra is kiképzés. Legkifináltabb iskola, előadott referenciák. Az intézet bentlakásra és ellátásra is módot nyújt. Prospektus. Iraszkató Lerch Margarete tanárnő. (Párizsi dipl.)

Rudolf Maurer magánzabaszati iskolája Berlin W. 8. Friedrich-Strasse 65A. Felsőrendű kiképzés régi bevált Carre-szisztema szerint. Új kurzusok minden hó 1-től és 15-től. Prospektus

Vorschungskloster! St. Mauritz—Münster i. W.

Felsőliceum. Érettség. Államilag elismert továbbképző, háztartási iskola, nyelvek, zene, nagyszerű fókvés, kitűnő berendezés, elismert kiváló intézet, egészséges, bőséges ellátás, mérsékelt árak. Prospektus.

SOZIALE FRAUENSCHULE DER INNEREN MISSION, Berlin W. 30., Motzstrasse 11. Kiképzés jöletti intézmények ellátására, u. m.: ápolónői, nevelőnői, gyermekkezelésnői, főnyelvenő, s. h. valamint „Frauenschoola” elméleti és gyakorlati kiképzésével. Prospektus. Vezető: Schulenberg Bertha grófnő.

Feisliceum és internátus részére Misszionyokhoz címzett nővérek vezetése alatt, KÖLN, Georghplatz 10—12. Nyelvek, zene, iskolai oktatás. Prospektus.

BRÜHL BEI BONN Ursula Liceum és Penzionátus Általános műveltség továbbképzés és kímélő, háztartási iskola, ipari oktatás, varrás, szabászi, kézműves, könyvelés, egészség, szép írókés, kitűnő berendezés, kert teniszpályával, nyelvek, zene. Prospektus

Hansa-Gildermeister

felbőbi magániskola, HANNOVER, Hedwigstrasse 13. Államilag elismert reáliskola, gimnázium, érettség, internátus. Nyelvek, zene, sport. Prospektus.

Marienschule. penzionátussal

Opladen bei Düsseldorf. Liceum és nőiskola. Háztartásan. Nyelvek. Zene. Prospektus. (Katholikus nővérek vezetése alatt.)

Deutsches-Kolleg

Bad-Godesberg, am Rhein (Bonn mellett). Eleftrányú intézet fiúk részére. Internátussal. Gimnázium, reálgimnázium. Nyelvek. Zene. Sport. Egészséges, nagyszerű fókvés. Prospektus.

Főzés, sütés, varrás

Berlin W. 35. Diáknők otthona. Csendes, szép fókvés. Schule der Hausfrauen am Karlsbad 12 Prospektus

ST. ANTONIUS PENZIONÁTUS. Rheinallee 5. Godesberg am Rhein, Bonn mellett, Katholikus nőiskola. (Nővérek vezetése alatt.) Háztartási és gazdasági oktatás, Liceum. Nyelvek, Zene. Egészséges, szép fókvés. Kitűnő ellátás. Prospektus.

Azonnal vegyen!

M.kir. Államsorsjegyet

A húzás most december 6-án

40.000 aranypengőt

nyerhet

Sorsjegy ára: **Egész P 3.—**. Fél P 1.50
Még kapnát minden dohánytészében
Si ssen még nem késő!

A sorsolási eredményét a rádió közli december 6-án, délután 4 és 5 óra között

A húzás: V. kerüllet, Szabaly uca 10. Alaysor, melyre mindenki részvehet!

Az ucca hangja

Kemény Simon gyűjteményéből

A stilista

Esett az eső és a sötét mellélucdában a kardos feleség a gallérvándál fogva lökdöste hazafelé részeg férjét. Az asszony kifogyhatatlan vödörből öntötte szegény emberre a szitkokat és átkokat. Egyszerre nagyot villámlott, s ettől új inspiráció szállta meg öngyűlöletét. Nagyot ládított a részeg emberen és ezt üvöltötte a fülébe:

— Hogy a ménkü húzson hurkot a nyakadra, gazember!

Ez az asszony dicséretes gondossággal komponálta meg az átkot. Es fogalmazásában az a mesteri, hogyha a villám mint menyő nő nem tudná megölni az embert, mint hurok okvetlen belefőtja a lelket a korhely gazemberbe.

Megszelídíthetetlen

Szögletes és féltelmes volt a szegénységtől, Arcát kiálló csontok, mély árkok és gödrök egy külvárosi telekhez tették hasonlóvá. Szeme milyen feküdt valahol a fej csontjainak fensíkja mögött. Szája egy rejtencs keserű vonal volt. Megtört, elnyűtt, kiégett teremtés volt, rongyokba burkolva, olyan különleges példány, amelyen nem is terem erre befelé. Ez az asszony valamelyik meszei külvárosból jöhetett. A dolga, a kíváncsisága, vagy az éhsége hozta-e be, mint a farkast, mely az életért, vagy az agyonverésért megy be az emberek közé. Elbámulva ment az asszony, karján egy életvidám, szép és erős, másfél éves gyermeket cipelt. Este hét óra körül csupa villanyfény volt a körút, ragyogtak a kirakatok, tele volt az ucca emberekkel. Az asszony bámészkodva, lassan ment előre. A rongyokba csomagolt gyermek hangosan, sikoltozva, isteni vidámsággal játszott egy darab piros selyempapírral. A szeme elé tartotta, lobogtatta, az anyja arcára tapasztotta, zizegette, lengette, isten tudja, hányféle alkalmazását találta ki, míg egyszer csak leejtette. Az asszony haragudott, megcsapkodta a fiúcska kezét:

— Ejnye, hát nem tudsz vigyázni? Most megint hajlogassak ezzel a rossz derekammal!...

És már neki is készülődött, hogy megkezdje az első mozdulatokat, amelyek a lehajlást bevezesék, amikor egy igen elegáns, bundás úr odaugrott, felemelte a selyempapírt és kedvesen mosolyogva odanyújtotta az asszonynak. Dühösen és szegyenkezve kapott utána az asszony és leírhatatlan tekintet kíséretében, leírhatatlan hangon ripakodott az udvarias úrra:

— Csináljon bolondot az úr az öreganyjából!...

És már földhöz is vágta a selyempapírt s megtette az előmunkálatokat, hogy kis kölykének a játékát a földről felemelje.

Pelle nagy sikere Münchenben

München, december.

(A Reggel tudósítójától.) A Turnverein München 1879. nagysikerű tornabemutatót rendezett, amelyen Pelle István magyar világbajnok és több kiváló német tornászajnok vett részt. A korlátlan Pelle István utólérhetetlennek bizonyult. A szabadonválasztott gyakorlatok során Pelle valóságos extázisba hozta a közönséget teljesítményével. A legnehezebb tornaszereken, a lovon is Pelle bizonyult a legjobbnak.

lampart csillárt

KÉRJEN MINDENÜTT!

MINDEN EGYES CSILLÁRON KERESSE A -MÁRKÁT!!

MAGYAR FÉM- ÉS LAMPAARUGYAR Rt.
BUDAPEST

A haldokló Csontos a Hauptmann-darab utolsó jelenetében: Még egyszer... szeretnék Svájcba menni veled...

A honvágy hazahajtotta a „betörőkirályt”, akit alaptőke-gyűjtés közben fogtak el

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnapra virradó éjszaka az őrszemes rendőr gyanús motorkocsit vett észre a Várház körút 16. alatti fűszerüzletben. A következő percben már el is csípte a betörőt, aki feltűnően elegáns ruházatot viselt. Mikor a főkapitányságra bevitték, ott mint régi ismerőst üdvözölték a detektívek. Kijött, hogy a véletlen hosszú idő után rendőrkézre jutatta

Jelinek Gézát, a »kasszafűrókirályt»,

akinek a nevéhez sok nagyszabású betörés fűződik. Jelinek a maga »szakmájában» egyébként kitűnő műszaki készségével is »tekintélyt» szerzett. Találománya van, a híres kőfűrészt, mellyel sok kasszafűrészt követett el. 1920-ban szerepelt utoljára Budapesten, amikor a Soroksári úti szappangyár irodáját rabolta ki és

a nagy zsákmánnyal külföldre szökött.

A főkapitányságon elmondta, hogy Párizsban élt alnév alatt, a Renault-autógyárban dolgozott, mint előmunkás, nagyon sokat keresett és szépen megbecsülték. De a honvágy hazahajtotta 12 év után és most

alaptőkéről akart gondoskodni

a fűszerüzletben, hogy betörőszerszámokat vegyen a rablott pénzből és újra megkezdje régi kedvenc foglalkozását. A rendőrségen nem egészen adtak hízelt Jelinek elbeszélésének, hanem Párizsba küldik a fényképét és az újlenyomatát, mert az a gyanú, hogy 12 év alatt

nemesak a Renault gyárban dolgozott

a betörőkirály, hanem működött régi szakmájában is.

GONG

MINDEN HÉTEN 10 FILLÉRÉRT EGY TELJES IZGALMAS SZÓRAKOZTATÓ ÚJ REGÉNY

Az irodalom feladata, a leromlott gazdasági viszonyok mellett is, regényvel ellátni az olvasókat. Ezt a feladatot vállalta az a

**10 filléres új regény-
ujság, a GONG,**

amelynek első száma ma jelenik meg az uccán. — Az első szám **Koroamőre** Nándor:

GYILKOS

című lenyűgözően érdekes és izgalmas regényt közli. — Aki elolvassa ezt a regényt, annak többé már nem kell felhívni figyelmét a Gong további számaira, mert ez a regény örökre olvasójátul szerzi azt a Gong minden hétfőn megjelenő regényeit

A Gong regényeinek írói között ott találjuk a magyar és a külföldi irodalom legjobbjait. A Gong első feladatánál ízte ki a modern magyar irodalom istápolását. A magyar írók közül felemlítjük: Hunyady Sándor, Boroscs Elemér, Forró Pál, Faragó Sándor, Németi Károly, Lovász Márton, Kistófi Károly, Bozóty László, Uj-Art Sándor neveit. Akik az első számunka írtak, illetve fordították — A Gong mindig kiváló, tartalmas és érdeklőtli nívóval lesz. A lap minden hétfőn jelenik meg és a teljes regényen kívül karasztrajevnyét és képrejtvényeket is közöl és a megfejtők között hasznos és komoly értékek ajándékokat oszt szét

Szerkesztő: **UJARI SANDOR**

HIREK

HÁROM ERDELYI VERS

I.

Hangok ereje

A tiszta őszi csendbe
A messi hadgyakorlat
Ágyúdjereje döng.

A tiszta őszi csendbe
A tölgy álomgyümölcse:
A makk koppanva hull.

És valahol, hangon, csenden felül,
Az Isten szamályán
Kicsi kis neszé lesz az ágyúszó,
S ágyúdjereje a halk koppanás.

II.

Azok a kis létrák

'Azok a kis létrák!
Gondoltok-e rájok?
A vagonkoporsók,
A vagonlakások
Kicsiny hidacsokai.
Anyaföldhöz kötő
Utolsó hidacsoké,
Horgonyok, vasmacsoké.
Mikor felbúzódtak,
Magasba vonódtak:
Komor jeladások!
Magyarok, magyarok,
Gondoltok-e rájok?!

Ha az a sok kicsi
Létra egyé lenne:
Jákob latorjája
Hosszabb nem lehetne,
Istenhez valaki
Rajta fölmegetne!...

III.

A lélek él

'A lélek él,
Testvéreim,
És hitet nem cserél.
A lélek él: betűben, színben, fában,
Hullámok hangban és merev márványban,
Száz változáson át —
Amíg meg nem tagadja önmagát.

'A lélek él, és munkál csendesen,
Kis szigeten, vagy roppant tengeren,
De amit alkot: nem szól a világnak,
Csak egy kis kőrnek, csak egy kicsi nyájnak.
A lélek él,
Testvéreim,
És hitet nem cserél.

Reményik Sándor.

— Horvát parasztokat ítélte el a jugoszláv államvédelmi bíróság. Zágrábból jelenti *A Reggel* tudósítója: Horvát parasztok lázadási perében hozott ítéletet tegnap az államvédelmi bíróság, 29 földművest vádoltak azzal, hogy egy csendőrszolgát támadtak meg közúton. A csendőri sorkötést adták a támadókra, két embert megölték, többet megsebesítettek. A bíróság 15 embert felfüggetelt, 14-et pedig 1-8 hónapig terjedő fogságra ítélte. 4 vádlott újra bíróság elé került, mert azzal gyantsítják őket, hogy megölték egy csendőrt.

— Lázár Miklósnak ünnepélyesen adják át Tokaj díszpolgári oklevelét. Tokajból jelenti *A Reggel* tudósítója: E hó 8-án, csütörtök délelőtt adja át Tokaj képviselőtestülete Lázár Miklósnak, a kerület országgyűlési képviselőjének a nagyközség díszpolgári oklevelét. Az ünnepségen, amelyre Tokaj közönsége társadalmi és foglalkozási különbség nélkül készül, résztvesznek a tokaj-hegylajai kerület többi községei is és úgy a szomszéd hegyaljai választókerületekből, mint a Tiszántúlról addig 37 lözség képviselteti magát Tokaj rendkívüli közgyűlésén.

— Drágula-e a tej? A vasárnap-hétfői mezőhegyesi vadászaton résztvesz Horthy kormányzó és a Gömbös-kormány három tagja: Keresztes-Fischer, Kálay Miklós és Lázár Andor miniszterek, továbbá Bethlen István gróf. A földművelésügyi miniszter kedden délelőtt jelenik meg újból hivatalában és előreláthatóan a hét közepén utazik Bécsbe az addigra remélhetően teljesen elkészülő osztrák-magyar kereskedelmi szerződés aláírására. Mezőhegyesre való elutazása előtt beszéltünk Kálay miniszterrel és megkérdeztük tőle, igaz-e a hír, hogy el akarják rendelni a tej kötelező palackozását, ami Hiterenköt 8 filléres drágulást jelentene. A földművelésügyi miniszter röviden csak ennyit mondott: »Most halok ró'a először.« A tej drágulásáról szóló hírek tehát legalább is egyelőre koraiak.

— Az őrszobában lett öngyilkos egy fiatal rendőr. Az 5. sz. rendőrszobába, amely a Személynyök uca 19. alatt van, vasárnap délelőtt megjelent szolgálati tételre Pölöskei József 32 éves rendőr és végigheveredett az ágyon. Bajlarsai körülbelül 5 perc múlva hatalmas durrandást hallottak. Pölöskei rendőr szolgálati revolverével fekvő helyzetben szívenlőtte magát és azonnal meghalt. Vidám, tréfáskedvű, nőtlen ember volt, kitűnő rendőr, akinek semmi oka sem volt az öngyilkosságra. Azt hiszik, pillanatnyi elmezavarásban követte el tettét.

— Zavaros Aladár személyesen megjelenik 9-én a budapesti vádtanács előtt. Székesfehérvárról jelenti *A Reggel* tudósítója: Zavaros Aladár volt polgármester és hat társa bűnügyében, amely már két és fél év óta folyik, a budapesti törvényszék vádtanácsa január 9-én kezdi meg a kifogások és felfolyamodások tárgyalását. A tárgyalást Ottrubay Dező, a vádtanács elnöke január 9., 11., 13. és 18-ára tűzte ki. Az előadói tisztelet Jankovich bíró látja el és a határozat kihirdetése az utolsó tárgyalást követő nyolc napon belül fog megtörténni. Zavaros Aladár, akit Halász Lajos ügyvéd képviseli, a vádtanács tárgyalásán személyesen fog megjelenni, hogy előadja védekezését.

— Bartókot kitüntette a román király — a »Dolovaí nábobot« betitelték Kolozsvárról. Bukarestből jelenti: A vasárnapi hivatalos lap közli, hogy a király Bartók Béla, a kiváló magyar zeneszerzőt a kulturális érdemrenddel tüntette ki azért a munkásságáért, hogy a román népdalmotívumokat feldolgozta. — Kolozsvárról jelenti: A Kolozsvári »Orpheus« Műkedvelői Színházi Egyesület Hecceg Ferenc »Dolovaí nábob« című darabját akarta eljátszani. A rendőrhatalóság az előadást betiltotta azzal az indoklással, hogy a darab irtórendű tendenciájú.

— A kormányzó szárnysegédének kitüntetése. A kormányzó a III. osztályú Magyar érdemkeresztet adományozta vezér kasszósokai Borcsényi László huszárkapitánynak, a személyo mellett szárnysegédi minőségben négy éven át teljesített kiválóan eredményes és hasznos szolgálatáért.

* Email és a detektívok csütörtökön délután kerül szíre a Vigaszházban. Somlay Artúr a főszereplő, 150 gyermekszereplő.

— Hat este. Olomba vészt új poézisa a sötétségnek. Az elsőn a fehér éjszaka modern vándorát látjuk: a síelő hazatér. A másodikon a munkából megtérő arató gigantikus alakja sötétben rajzolódik a Balatonba vesző nap korongja elé. Aztán a puskát estője következik: az itató. Majd két városi este: az egyik a piaristaház boltja alatt reflektorozó autómögött meghittén világít a Citadella, a másikon a Moulin Rouge előtti tömeg, ismert alakjai Párizs éjszakájának. Az utolsó metszét pedig: az este, a mindenki estője, fénylő karácsonyfa, ámuló gyermekszemek. Fénynek és árnyéknak világát foglalta össze Cselényi Wallyhausen Zsigmond, az ismert festő és grafikus, bravúros technikájával a fekete-féleknék.

— Bányvid. Ipari, dolgozni képtelen egyéneknek a természetes »Peronc József« keserűvíz szabadná teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó és munkaképességet.

— Ha pesszimista, sürgősen keresse fel László és Fekete női és férfi szövetkezőkötő cég (IV., Petőfi Sándor u. 14-16.) nagy karácsonyi vásárt és azonnal optimistává lesz, mert okvetlen megtalálja a legolcsóbb, legzesebb és lepraktikusabb karácsonyi ajándékot.

Binaturin

a bélműködés természetes szabályozója.

Kapható minden gyógyszerárban.

Ára: P 2,90

Összes gondjait eloszlatja

a Kathreiner Kneipp malatá-kávé. Valódi Franck kávépótlékkal keverve a legideálisabb, amellyel a legolcsóbb reggeli és uzsonna ital. Egy kísérlet meggyőző!

— A Magyar Lovaregylet Dréher Jenő tervel alapján készül megreformálni egész löverszennyünket. A Magyar Lovaregylet szerdán este tartja évi rendes közgyűlést. Az ülésen Dréher Jenő, a Lovaregylet igazgatója bemutatja a versenyüzem általános reformjára vonatkozó tervezetét. A terjedelmes munka, az üzem minden részletkérdését felöleli. A gyakorlatban be nem vált, clavult fültételű versenyeket mind törölni fogják. A kevésbé tehetősebb istállótulajdonosok érdekeire tekintettel, az eddiginél is több handicap fog szerepelni az 1933-as programon. A Lovaregylet egyébként vasárnap adta ki a bécsi mintára szerkesztett általános osztályzást, mely a pályákon szereplő lovak versenyképességeit tünteti föl. A közgyűlésen a lovasképzés kérdése és a fogadási reform is szóba kerül. A Lovaregylet egyes klasszikus versenyek díját is feljára szállítaná, viszont a kisebb versenydíjakat ki fogja keríteni.

— Már tudják: ki az autóbusz tegnapi áldozata. Szombaton történt, hogy a Lánchíd budai oldalán az autóbusz halálra gúzolt egy idős hölgyet. Vasárnapra sikerült megállapítani, hogy Richs-mann Mórnak hívják.

— Vasárnapi betörőjárás. Vasárnap betörők jártak Villani József báróné Zuhatag út 19. alatti villájában, ahova az erkélyen keresztül jutottak be. 15.000 pengő értékű ezüsttárgyat vittek magukkal. Ugyancsak betörők hatoltak be a Fenyves Dező ri. Kálmán ter 7. alatti iktetőbe, amelynek II. emeleti irodájába a liftkán és egy ablakon keresztül sikerült betörniük. 875 pengő készpénzt és sok ruhaneműt vittek el. Kovács Béla nyug. miniszteri titkár Zöldmáli út 34. alatti villájában a háztetőn át törtek be a tetőtűntető betörők és 10.000 pengő értékű különböző értékű tárgyat, ruha- és fémruhaneműt vittek el.

— Nagy antiszemita zavargások voltak Varsóban. Varsóból jelenti: Szombaton a főiskolai diákság ismét nagy zsidóellenes gyűléseket és felvonulásokat tartott, amelyek újabb zavargásokra vezettek. A diákok többiében összecsapták a rendőrökkel is; ez összecsapások során több diák súlyosan megsebesült. A tüntetések folyamán a rendőrség mintegy ötven letartóztatást fogantatott. Harmincegy letartóztatottat már hétfőn felelősségre von a gyorsított bíróság. A legtübbjüket öt évig terjedő fegyházbüntetés és az egyetemről való kizárás fenyegeti. A belváros több utcájában a tüntető diákok bevették a németes nevet viselő — tehát zsidó tulajdonban lévőnek vélt — boltok kirkatábláit és számszámjellel súlyosan bántalmaztak. Jendrzejewicz kultuszminiszter nyilatkozott a zavargásokról és annak a véleményének adott kifejezést, hogy a zsidóellenes bangulatot bizonyos, a kormányval ellentétben elől politikai körök szítják, amelyek minden alkalmat megragadnak arra, hogy nehezebb tegyék a kormány munkáját.

— Trockij nem orosz állampolgár — mondja a szovjet Moszkvából jelenti: Azokkal a hírszerzőkkel kapcsolatosan, amelyek szerint Trockij vissza szándékozik térni Moszkvába, itt kijelentik, hogy Trockij és egész családja a végrehajtóbizottság 1931. évi határozatához képest elvesztette orosz állampolgárságát.

— Öngyilkos pincér. Vasárnap ismeretlen férfi ugrott le a Thököly út 10. számú ház harmadik emeletéről és szörnyethalt. A házbeliek nem tudták, kicsoda, de a rendőrség estére megállapította, hogy az öngyilkos Gal Zsigmond 44 éves pincér, aki búcsúleveleiben azt írta, hogy gyögyíthatatlan betegsége, elviselhetetlen testi szenvedése miatt megy a halálba.

— A sablonos karácsonyi vásárok tömegéből erősen kiemelkedik Breitfeld (IV., Váci uca 14.) óceáni árusítása. Ugy a mellett nálunk a t. helyiék rendelkezőkre, arról bővebb tájékoztatást nyújt lapunk mai számában megjelent hirdetés.

KRAUSZ ZSIGMOND
40 éve fennálló közismert kalap- és úridivatüzlete

megszűnik.
Legfinomabb

külföldi kalapok, féhenneműek és férfidivatárak eddig nem tapasztalt

olcsó árban
adatnak el. Podmaniczky uca 1.

Ügyvédek, orvosok, tisztviselők, kereskedők ezrei növelik napról-napra A Reggel pesti előfizetőinek hatalmas táborát

(A Reggel tudósítójától.) Az az előfizetési akció, amelyet olvasónk évek óta egyre sürgetőbb hangzatosított kívánságára néhány héttel ezelőtt megindítottunk,

bámulatos eredményeivel felülmúlja a Reggel legszép reményeinek is: napról-napra százzal jelentkezők telefonon és százzal levelezőlapon és előfizetési ivaiken a főváros minden rendű és rangú társadalmának tagjai,

hogy pesti előfizetőink sorában hétfőn már a kora reggeli órákban kézhezkapassák a várva-várt, kedves hétfői lapjukat. A Reggel az elmúlt héten az általános akció keretein belül

külön szervezeteket állított fel, az egyes foglalkozási ágaknak megkönyviteni az előfizetési akcióba való bekapcsolását.

Külön fogják ezek a szervek felkeresni az orvosokat, az ügyvédeket, a tisztviselőket és kereskedőket, a főváros értelmiségének minden rétegét,

hogy a Reggel e régi és hűségese (örzsközöségének ügyszólva nem fáradtságába ne kerüljön) A Reggel ama nagy áldozattal megszervezett kedvezményének igénybevétele, hogy Magyarország egyetlen európai szinten álló nagy hétfői újságját már reggel az ágyban olvashatja.

Jelentse be előfizetését akár telefonon (278-82, 278-83), akár vágja ki és ragassza levelezőlapra az alábbi felhívást és nyomban küldje be a Reggel előfizetési osztályának, VI., Teréz-körút 52.

Kivágandó!

Kivágandó

A REGGEL KIADÓHIVATALA

BUDAPEST

Előfizetek A Reggel-re — Lázár Miklós hétfői lapjára

1 hónapra	P 0,70
negyedévre	P 2.—
félévre	P 4.—
1 évre	P 8.—

aláírás

pontos cím

(Kérjük az előfizetés kiadót időtartamát aláhárni!)

— Panaszos Beszkártlevél a szerkesztőhöz. Azt hiszem, azt a Beszkárt igazgatóságában is elismerik, míg a ma már általánosan ismert tapasztalati tény, hogy egy nagyváros közlekedési berendezése elsősorban a közönség érdekét van hivatva szolgálni. Az is tagadhatatlan tény, hogy nem a közönségnek kell a közlekedési vállalatok, hanem a vállalatnak a közönség életrendjéhez alkalmazkodni. Rush hours, rohamóráknak nevezik Angliában és Amerikában az időt, amikor az emberek a város központjából munkahelyükre és a hivatalokba, s a kora délutáni és esti órákban onnan visszazönlének. Ugyázták azonban, ennek az elemi ténynek, s a közönség életrendjéhez való alkalmazkodásnak a fontosságát a Beszkárt igazgató urai még nem ismerték fel. A legrosszabb igénybevétel ideje nálunk a Dunaparton közlekedő vonalakon reggeli tíz óráig és délután két és három óra között van. Már most e hó 3-án délután 1 óra 55 perctől 2 óra 10 percig egyetlen kocsi sem futott végig a pesti parton. Két óra tíz perccor érkezett egy teljesen túlszűfolt 16-os kocsi, 12 perccor egy teljesen szűfolt 88-as kocsi, 20 perccor újból 16-os, amelyre egyetlen utas sem szállhatott fel s 23 perccor futott be egy 22-es kocsi, amelyre e sorok írója felszállhatott. Tehát teljes 25 percig tartott, amíg elindultam hazafelé. Hogy mi mindent gondoltam e percben, azt másként nem fejezhetem ki, csak úgy, hogy Heine példáját követve illt egy hosszú vonalat húzok: — s ez a vonal jelzi mindast, amit a Beszkárt igazgatóságának abban a 25 percben kívántam. Ugyanakkor pedig valamiből elkezdtem töprengeni azon, hogy a régi mondás szerint prava sapientia regitur mundus, de hogy egy közlekedési vállalat vezetésehez mért szükséges mindenképpen kevés bölcsesség, azt az isteneken kívül senki se tudja! (Aláírás.)

— Schober Béliát ismét felsőházi tagnak jelölik Baján. Bajáról jelentik: A törvényhatósági bizottság tagjainak egy tekintélyes csoportja levélben felkérte Schober Béliát, a Magyar Nemzeti Bank vezérigazgatóját, hogy a december 7-iki felsőházi tagválasztáson váljalja el ismét Baja város jelöltséget. Schober értesítette az öt jelölő bizottsági tagokat, hogy a jelölést elfogadja s személyesen jön le azt megköszönni.

— Leszuhant és meghalt egy óceánrepülő. Buenos Airesből jelentik: Eliffo ír repülő, aki Dél-Amerikából át akarta repülni az Óceánt, Rosario mellett leszuhant és szörnyethalt.

— Reklámletele. Legújabb száma Németh Andor, Rosner Károly, dr. Lénárt Edit, Dezső Ernő és Tarka Tóli írásai közli és illusztrált beszámolóhoz a Szé. Gellért-gyógyfürdő plunkápszátról. A lúxuskiszárlást lapot Balogh Sándor szerkeszti, V., Bávány ucca 12.

— Sok szavazatot veszítettek Hitlerék vasárnap Weimarban. Weimarból jelentik: Thüringiában vasárnap tartománygyűlési választások voltak. Már az esti órákban ismeretessé vált a szavazás hivatalos végeredménye Weimar városában. Itt a nemzeti szocialistapárt a birodalmi gyűlési választásokon kapott 11 ezer szavazat helyett hétvezret, a szociáldemokrata párt 5 és félvezet helyett három-ezernél több szavazatot, a kommunista párt pedig 4 ezer szavazat helyett nem egészen 3 ezer szavazatot kapott. A centrumpart szavazatainak száma ezáltal is 600 és egyhány.

— Gyenge Anna a Tannhäuserben. Vasárnap este a Tannhäuserben folytatta vendégszereplését Gyenge Anna, az Amerikában élő kiváló magyar operatársnő. Erzsébet szerepét megható finomsággal alakította. A művésznőt az operaház közönsége melegen ünnepelte. (V. M.)

— Vasárnapi öngyilkosok. Fehér László 28 éves hentessegéd Ferenc körút 12 alatti lakásán gázal öngyilkosságot követett el. Súlyos állapotban vitték kórházba. — Kovács Magda 30 éves magánhivatalnoknő egy Berlini téri szállóban luminaltal megmérgezte magát. Elvezételes állapotban szállították kórházba.

— Újabb bankbotrány Párizsban. Párizsból jelentik a Reggel tudósítója: A francia bankbotrányok sorozata kifogyhatatlan: legújában a »Párizsi Kereskedelmi és Iparbank« két igazgatóját gyanusítja az ügyészség azzal, hogy nagyszabású hamisításokkal s sikasztásokkal károsították meg a bank ügyfeleit.

— Halálozás. A tésze és a budapesti bankvilág leg-élekelőbb képviselőinek jelenében helyezett vasárnap örök nyugalomra Fischer Marcellt, a Fischer M. bank-éző főnökét. Az elhunyt bankár, aki egy emberéletet át vezetett a budapesti piac egyik legjelentősebb magán-bankházát, a régi talpí korrektt magyar bankkártya reprezentánsa volt és a budapesti piacon túl is nemzetközi vonatkozásban a legjobb hírnévénősező bűró Lő-wenthal Károly a »Sztéria« vasművek rt.-e alelnöke 53 éves korában elhunyt. Hétfőn délután temetik a Ritzszdorfi családi sírboltban. — Borzovai Teógyásy Andrást sz. agtelleki Bujamovich Márta korlátli földbirtokosnő vasárnap Debrecenben meghalt. Az elhunyt úriasszonyt, akit kedve temetnek, nagy és előkelő rokonság gyászolja. — Özevy Dohányi Frigyesné született Szabey Otília vasárnap hajnalban életének nyolcvanadik évében Budapesten meghalt. Az elhunytban Dohányi Ernő, a világhírű zeneművész és Dohányi Márta (Kovács) négy gyermek anyja tanár felesége) özvegyét gyászolja. A boldogult nagyszony temetése 6-án, kedden délután három órakor lesz a Farkasréti temető halottasházából.

— Binaturin a bélműködés természetes szabályozója. Kapható gyógyszerárban. Ára P 2,90.

— A 16 évét koronája. egy esztendő feketekéz. 6-8 óráig tinnára ártó Meinküvel 1 liter friss vícben tüze tesztünk. Amint forni kez, kétszer röviden felforraljuk. Aztán levelezésűk a tűzről és 5 percig fordo állni hagyjuk, majd leszűrjük. Meini Gyula Rt.

— Kifosztották Rózsát, a szűresáruházképző vásárnak első három napján kankodták a remek és hibetetlenül olcsó bűndákt. Persze, a hatalmas raktár állás az óstromot, órási pótszék van változatlanul gyönyörű perzsa-, porzsláb-, esikő-, pótsma- és más nemcs bűndákban.

Karácsonykor legyen az ajándék szép, praktikus és olcsó, hogy öröme legyen annak, aki kapja, de az is örüljön, aki adja

Nagy karácsonyi vásárunk

keretében gazdag raktárunkról nagy árengedménnyel árusítjuk kabát-, alj- és ruhaszűveteinket, valamint mosósztályunk hatalmas váiasztékát

Mielőbb keressen föl bennünket és az elégedettség jöleső érzésével fog távozni vásárunkról

Vidékra készséggel küldjük karácsonyi mintagyűjteményünket

LÁSZLÓ és FEKETE

különleges női és férfidivatkelmék áruháza
IV., Petőfi Sándor ucca 14-16

Ami a noteszből kimaradt...

A fővárosi művészvilág egyik népszerű tagja, az őszszel elhunyt Faludi Antalnak, a Nemzeti Színház örökös tagjának lánya, Faludi Sári szombaton délután bevonult a budapesti kir. ügyészség Markó uccai fogházába, hogy megkezdje öt hónapos jogerős szabadságvesztési büntetésének letöltését. Faludi Sári, akit jószívű, derek természetnek ismernek, úgy esett bűné, hogy a Stefánia úton elájult a volán mellett, a nehéz kocsi felszaladt a gyaloglóróra és haldíra gázolt egy boldogtalan kisgyermeket.

Faludi Sári

A színésznőt lelkiileg úgy megtörtö a borzalmas szerencsétlenség, hogy hónapokig szanatóriumi ápolásra szorult. Most bevonult a fogházba, ahol a női munkatársak fog dolgozni. Színházi körökben nagyon sajnálják Faludi Sári balsorsát és barátaink elhatározták, hogy engedélyt kérnek majd a Markó uccai fogház vezetőségétől, hogy karácsony este egy kis feldíszített karácsonyfával lephessék meg a fogházban...

— Másodosztályú magyar érdemkeresztet kapott a bécsi rendőrelőnk. Bécsből jelentik: Horthy kormányzó Brandt rendőrelőnknek a másodosztályú érdemkeresztet adományozta a csillaggal.

— Tipusborok a Tokajhegyalján. E kérdést megoldotta a Tokajhegyaljai Bortermelők Pincészövetke-zete, pincés állami védjeggyel ellátva, minden utánrendelésnél ugyanazt a minőségű bort szállítja. Kiváló fajborait 60 fillértől 7 pengőig forgalomba hozza vezérképviselete: IV., Váci ucca 56. Telefon: 845-46.

— Öregedő egyéneknél, ha ereik megszűnnek, Igmándival segíthetnek s évekkel tovább élhetnek.

— A párizsi új ózai divat legnagyobb újdonsága a nagy nőderozob, a tökéletes »Big Jims«. Gyönyörű minikában kapható a fölerakatnál, Arkanzas, Váci u. 20. alatti utcútben.

nyáron fűt
télen fűt

Diana-sósborrascsokoládé
dra 4 fillér

Megnyílt újjonnan berendezve az

ELYSÉE

Kossuth Lajos tér 15. (Kossuth szobornál)

KÁVÉHÁZ és DANCING

Modern interior
Újzerű díszítések
Finom zene

American bar
Elsőrangú jazz
Tánc reggel 3-ig

Az újjászervezett és újjalakított

PARK SZANATORIUM

a Városligetben (Aréna út 84/B)

a főváros legszebb gyógyintézete

Napdíjak:

közös szobákban..... 8.— P-től
külön szobákban..... 14.— P-től
szülészeti átalánydíjak ..... 165.— P-től

A legmodernebb rádiumkezelés

Y Ipszilon Kávéház
Tőzsdépalota
Új vezetés, új szelém
Színházi vacsora. Menü
Este külön zene!

× Az üres boltok száma Budapesten két év alatt 441-ről 1362-re emelkedett — mutatja ki most megjelent tanulmányos füzetében dr. György Ernő, az Országos Hitelezési Védegylet igazgatója. Ehhez az elnéptelenedéshez nem nyújt kielégítő magyarázatot az általános válság. Igen fontos oka ennek a leromlásnak a boltbérrek indokolatlan és rövidlátó emelése is. *Míg 1929-ben a boltbér egy üzlet bruttóhasznának 26,6%-át tette k, addig 1930-ban az arány már 32,6 és 1931-ben 42%-ra emelkedett, ha pedig feltételezzük, hogy a bruttóhaszon a legutóbbi két évben már csak a forgalom 25%-át érte el, akkor a boltbér 48,7%-ra emelkedik.* Nyilvánvaló, hogy esőkönk conjunktúra, rövidülő haszon és emelkedő közterhek mellett semmiféle üzlet ezt az arányt nem tudja elviselni. *Míg a kereskedő bevételei a vásárlóerő leromlása és az áruk csökkenése következtében ötven százalékkal csökkentek, addig a boltbérrek csak 15%-kal estek vissza.* Análkülönösebb jelenség ez, mert hiszen a budapesti börtelhelyiségek száma éppen a legutóbbi években erősen emelkedett. *A börtelhelyiségek száma 1929-ben 49.453 volt, 1930-ban 56.183, 1931-ben pedig 56.806 s ennek dacára az 1927-ben történt börtel-szabaddítás óta a börtelberek Budapesten átlagban 50%-kal emelkedtek, s ami a legszembetűnőbb jelenség, a legnagyobb emelke-és éppen a legkisebb börtelhelyiségeknél jelentkezik.* György Ernő védelmébe veszi a háztulajdonost s kimutatja, hogy az emelkedő bérek mellett a háztulajdonos tiszta jövedelme ma kisebb, mint volt a háború előtt. A háború előtt ugyanis a háztulajdonos terhelő adók, a tulajdonos személyi adóját is beleértve, mintegy 25%-ra rúgta, addig 1931-ben a közterhek a háztulajdon jövedelmének 50%-át is meghaladták, úgy, hogy a tiszta börtelhozam 1931-ben az 1913. évének mintegy 50%-át érte el, s ennek következménye, hogy a budapesti házbörteltelek házak értéke a békekértkel szemben mintegy 50-60%-kal csökkent.

— Mozdonyvezető nem lehetett, — üngylikos lett. Szolnokról jelentik: Szilák Balázs 27 éves, szolnoki MÁV. műhelyi géplakatos iskolai végzettsége alapján mozdonyvezetői átminisztériumot kérelmezte. Kérélem teljesítése feltételi kitéréssel is helyezett, de azazal a feltétellel, hogy a polgári iskola III. és IV. osztályáról, melyeket román iskolában végzett el, magyar iskolai börtelnyelvtant szerzen. Szilák ezzel a feladattal nem tudott megbirkózni és családja távollétében a szobaajtó kilincsére felakasztotta magát. Miro felesége és gyermeke hazatért, holtan találták.

— Szobrot állítanak tavasszal a 32-es hősök emlékére. A volt 32. gyalogezred vasárnap régi tisztárikának és legénységének impozáns részvétele mellett ezrednapot tartott. Az ünnepekben Kárpáthy Camillo, a honvédség főparancsnoka, Huszár Aladár főpolgármester, Löber alpolgármester és a Mária Terézia rend magyar lovagjai is résztvettek. Tinódi-Vargha Sándor beszámolt annak a szobornak az előmunkálatairól, amelyet tavasszal fognak a 32-es hősök emlékére felállítani. Utána Bernhardt Károly mondott ünnepi beszédet.

— Vasárnap nyílt meg Kunwald Cézár műtermek kiállítás. A legjobb értelemben vett konzervatív magyar pikúra egyik igazi értéke, Kunwald Cézár, aki már évek óta alig lép ki rezervált magányából a nyilvánosság elől, műtermek kiállítását rendezett legutolsó évi munkáiból. *Finom, intim hangulatok, lélekkel teli természet-leírások* ihlettek a többnyire halksághangban is megragadható passzellek és akvarell, amelyek a vasárnap megnyílt kiállításon szinte örömet szereztek az áhítozás Kunwald-művészet barátainak.

— Lezuhant egy repülőgép, négy utasa a vízbe fulladt. Newyorkból jelentik: Detroit közelében az Erie-tóba zuhant és elsüllyedt egy repülőgép. Négy utasa — két férfi és két nővér — belefulladt a tóba.

— Az Elektromos Művek Hónvéd és Markó uca sarkán lévő kiállításra iránt a közönség oly érdeklődést mutat, hogy a kiállítás idejét meghosszabbították. Így a kiállítás az új rend szerint hétköznapokon reggel 8-tól 2-ig és délután 4-től 7 óráig lesz nyitva. Karácsonyig a kiállítás vasár- és ünnepnapokon is megtekinthető reggel 9-től déli 1-ig.

— Dolgozó Asszonyok Lapjának új számba dr. Maszanekó Andrásné Ilona, Horváth Irén, Szencs Hilda és Komor Margit írta érdekes cikkeket. Kiadónivaló Jókai uca 4.

A liberális polgárság és a szociáldemokraták együtt-lis tája győzött vasárnap Pestszenterzsébeten

(A Reggel tudóstóljától.) Vasárnap képviselőtestületi választás volt Pestszenterzsébeten, mert a választások közül 35-nek lejárt a mandátuma. A 35 megválasztott helyre a liberális polgárság és munkások közös listájának 32 jelöltjét és az egyesült nemzeti városi párt 3 jelöltjét választották meg. A pestszenterzsébeti képviselőtestület összesen 60 választott tagja van. A 60 képviselőtestületi tag közül a mai eredmény után

25 liberális, 28 szociáldemokrata és 7 jobboldali párthoz tartozik.

A képviselőtestület fele — a másik 60 — villisták közül és tisztviselőkből áll, akiknek a hovatartozását számszerűen és határozatlan nem lehet megállapítani; ezek esetéről-estére szavaznak hol az egyik, hol a másik csoporttal. Érdekes, hogy a vasárnapi választáson tulajdonképpen kiből került elő a két elörségek táborát. A liberális polgárság és a munkások egyesült listáját a kereskedők egyesülete, a HONSz. és a szociáldemokraták együtt állították össze, míg az egyesült nemzeti városi párt listája — amely kisebbségben maradt — a keresztényszocialistákból, a kereskedelmi kaszonó, a fűszerkereskedők egyesülete és a háztulajdonosok pestszenterzsébeti helyi csoportjának tagjaiból állott.

Ami a noteszből kimaradt...

Juhász Sári írta Börtelből a Notesznek: Szénássy Károly, a fiatal magyar csodahegedűs, aki tavaly a bécsi nemzetközi hegedűversenyen első díjat nyert, vasárnap délután az Imperial-szállodában meghívott közönség előtt hangversenyt adott. Csak muzsikusok és újságírók voltak jelen. *Az mondják, Kubelik óta nem volt ilyen hegedűseni.* Wieniawski egy Götter-halle-tráját játszotta, amellyel Kubeliknek kívül egyetlen hegedűművész sem tudott eddig megbirkózni. Mos indul világkörűre útra, — dícsőseget szerezni a magyar névnek.

— Leharpant felesége orrát, Kiskőrösön jel-niki: Récz Mihály né fánosznál menyecske elküldözött fér-jét, aki azonban nap-nap után megöltöztette és un-szolt, hogy térjen vissza hozzá. Vasárnap itt-as állapotban nyitotta rá az ajtót a feleségre Récz Mihály, ölelgetni kezdte, majd amikor a fiatal asszony igyekezett menekülni tőle leharpant az orrát. A harapós fér-jét a csendőrök tették ártalmatlanná.

— Berékelt könyvek, amelyek méltatására legközelebb visszatérünk: *Hantos Elemér: Magyarország ünnepeiről* (A nemzeti megújulás útja), Athenaeum kiadás. — *Asztalos Miklós és Pethő Sándor: A magyar nemzet története*, Lantos kiadás. — *Oláh György regénye: Lidázás a Tiszánál*. Az új Idők kiadás. — *Magyar Miklós: Az ember harca a géppel*. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda.

— Véssey Ede érdekes előadása a gázgyártás jelentőségéről. A közgazdaságtudományi kar Magán-gazdaságtani Szemináriumában érdekes előadást tartott Véssey Ede, a Gázművek vezérigazgatója *»A gázgyártás szerepe és jelentősége a gazdasági életben«* címmel. Véssey kifejtette, hogy hazánk szénkínese 1 milliárd tonnára becsülhető, amely a legoptimizáltságban számítások mellett is *alig 100 évig lesz elégessége*. A közvelen eltűnéssé a termelt meleg 30%-a, az elektromos áram használatánál 9%-a, a gáztermeléssel a szénnek 60%-a hasznosítható. Ha az ország egy évi háztartási meleg-szükségletét elektromos áram formájában jutatták a fogyasztók közönségnek, alig 100 évig elégessége a fogyasztók közönségnek, ha pedig gázgyártás útján hasznosítanák a szentet akkor szénkiszűrésű 200 évre is elegendő. Csak a budapesti gázművek 1931-ben 9,2 millió P-vel javították meg a külkereskedelmi mérlegünket, a magyar iparnak juttattak 2,5 millió P értékű megrendelést, illetményekben és munkabérekben 7 millió P-t fizettek ki. A fővárosi gázgyár az üzembe fektetett 85 448 248 P után 1931-ben a 3 487 600 P-s amittatáson kívül 6 129 423 P-vel járult hozzá a fővárosi háztartásához. A fővárosban érférsi perszektívánál a gázhasználatnak, mert még 118.000 lakásban és 60.000 fűrdőszobában hiányzik a gáz.

— Nagypál Béla, a Királyi Színház közkedvelt karnagya zenekarával naponta (d. u. 5-7) az Erzsébet-téri kioszkban hangversenyez. Leszállított árak. Nincs zencár. Pontos kiszolgálás.

NAGY MIKULÁS-EST
a
BELLEVUE-ben
Santa Nelly
közreműködésével

— Kétezer aradi érkezett a vasárnap filléres gyors-lal Budapestre. Vasárnap délután 5 órakor Aradról filléres gyors érkezett a Nyugati pályaudvarra, amely kétezer erdélyi és börtelvédeget hozott. A vendégek, akiket a pályaudvaron a Budai Dáldára ünneppé-lyesen fogadott, csütörtökig maradnak Budapestén.

— Vasárnap kezdődött a Björnson-centenárium ünnepe. Vasárnap kezdődött Oslóban azok a nemzeti ünnepek, amelyeket Björnsterne *Uj rason*, a nagy norvég író születésének századik évfordulójának alkalmából rendeznek. Az ünnepeknek négy napig fogynak tartani. Vasárnap a Nemzeti Színházban díszelőadásokkal kezdődött a Björnson-centenárium. A közölt napokban fáklyásmenet vonul végig a város főútvonalán, ünnep-séget tartanak az egyetlennek megkoszorúzzák a költő sírját és végül a város minden közönsége és minden iskolájában emlékünnepet tartanak a norvég nemzet büszkeségének tisztelésére.

— Házasság Joost Coebergh fogorvos, P. J. Coebergh utrechti egyetemi tanár f. a. hónap délután tar-ta eskü-jét *Bárony Honkóval, dr. Bárony Lajos főorvos és ferencendiek Margit körüli templomban.*

Gróf Pájecsevics Endre és felesége vasárnap ünnepe-lye meg ezültöködmény. A lenyektőltyi kegyúri tem-ploban háláadó misét mondtak, amelyen a község la-kossága résztvett.

— Elfogták a postarabló cigányasszonyt. Dombóvár-ról jelentik: A csendőrök akkor fogták el Lakatos-Ko-rós Róza cigányasszonyt, amikor át akart szökni a határon. A cigánymenyecske második boroga került tagja már annak a bandának, amely a Dunántúl több mint 50 betörtét követelt el. Ők rabolták ki a kapos-zsiekösi postahivatalt is. Amelyek a vasszekrényt utóbb megtalálták üresen.

— Maniu nem akarja ünnepelettel magát 60-ik szüle-tésnapján. Bukarestből jelentik: Maniu miniszter-el-ök levelet intézett Vajda Sándorhoz, akivel közli, hogy kí-tér a január 8-ára tervezett ünneplésre elől. Maniu ek-kor tölti be 60-ik évét és Vajda Sándor az alkalomra országos ünneplést kezdeményezett. Egyébként Maniu és Vajda személyes tárgyalásokat kezdett, mert a mi-niszterelnök Vajdát mindenáron rá szeretné bírni arra, hogy lépjen be kormányába. Kívánságát Maniu azal indokolja, hogy Vajdának a kormányon kívül állása a legellenfősebb kommentároka az alkalmat.

— Vasárnap ünnepléses keretek között nyitották meg a baromfikiallítás. A Baromfi-tenyésztők Országos Egye-sületének kiállítását ünnepléses keretek között nyitotta meg a földművelésügyi minisztérium képviselőtelében Gombos Lajos gazdasági főfelügyelő. A kiállítás a legelőkelőbb pedigrés baromfi-családok vetek részt: pulykák, tyúkok, kakasok, libák, fiednők stb. még nyulak és pávák is. A legtöbb díjat Eber Amália leghorn-tenyésztő nyerte: két kakasát tüntették ki első díjjal.

Jack Hylton 15-én

22 virtuózi! Szenzációs világslágerek.

Egész estét betöltő hangversenyük a Labriola Színházban. Az első hírre csaknem ezer jegy kelt el. Jegyek 1-8 pengőig. Koncertnél, IV., Váci u. 23. Telefon: 884-64. és a Labriola Színházban.

* A drámai színész zenés vigjátékot rendez. Ber-linben most fejezték be a *»Zweimal L. bche«* című zenés vigjátékot, amelynek főszerepét Dolly Haas és Willy Forst játsszák. *Külföldi érdekesség ennek a f. l. m. nek a rendező személye.* Ezt a zenés vídám-ságot a német film és színpad egyik legjobb dráma színésze, *Fritz Kortner* rendezte. Kortner a *»Zweimal L. bche«* befutása után úgy nyilatkozott, hogy véleménye szerint *a beszélőfilm igazi elő-ja csak a zenés vigjáték lehet.* Epen ezért ő — a dráma színész — is vigjátékrendezéssel kezdte el filmrendezői karrierjét és azt reméli, hogy siker-üljön neki ebben a műfajban újat és meglepőt alkotni. Willy Forst és Dolly Haas együttes szerep-lesztől több nyerni sikerét vár.

— Az utolsó pörben figyelmeztetjük, ne mulassza el a ked-vező alkalmat, vezény Államosszolgálat, ha veszi már most 6-án hiszták ki az ország-szerte, melyhol szerencsés esetben 40,000 pengőt is nyert. Még kapható minden sorsjegyrésztől és dohánnyütésében.

Szombaton, december 10-én először

MAGAS CÉ

Lakatos László vigjátéka

Honthy Hanna, Muráti Eili,
Harsányi, Páger, Berczy

BELVÁROSI SZÍNHÁZ

Szombattig minden este és vasárnap délután

Írja hadnagy

77-82. előadás

Turay Ida, Huszár Pufi,
Harsányi, Delly

Mindenkinek látnia kell a legnagyobb varieté szenzációkat!

ROBINS-zenebörtel

RENÉ DUMONT
szaxofonkirályt
és még 6 atraskelőt
a Labriola Színház Varietében

Keldeo délután 4 órakor Mikulás-gyermekelőadás

Jegyek 40 fillérről 1 P 50 fillérről

„Ki hercegünk kis huszár, a”

Zenés Menet

REGGELI LEVÉL

1. Márkus László Csongor és Tündéje a Nemzeti Színházban

Azért a — Márkus Lászlóé, mert az az árgyilusi tündérvilág, amely mesebeli éserdőjével, kacsalábban forgó piros tündérvárával, dali Csongorával és angyali Tündéjével, Márkus Emília (!)-boszorkányával, lánghajú ördögfiókjával, mézeskalács-Balgájával és mezőkövesdi átlompompában sukogó Ilmájával a színpadról a szemünkbe káprázik, ebben a feldíszített, kivilágított, káprázós és tündöklő rekvizitáriumában majdnem inkább Márkus Lászlóé már, mint Vörösmartyé. A világról sincs itt arról szó, hogy a magyar szentivánéji álom shakespearei szárnyakon lebegő tündérreggéljén a rendezés talán — bizarr gondolat — egy kasszasiker érdekében profán formában — színekkel és fényekkel — változtatni mert vagy akart volna; de a szégyes költemény nélkül az előadás nélkül mégis csak kevésbé volna élvezhető! Maga az előadás — és gondolat, ezen van a hangsúly — méltó a Nemzeti Színházhoz és méltó új rendező-igazgatójához, aki a Parsifal titokzatos és áhitatos miszticizmusában, a wagneri tetralógia gigászi viharzásában s a »Mosoly Országá-nak verőfényében kapta meg előtünk azokat a konturokat, amelyek hatalmas bölényalakját ezzel az előadással is oly impozánsan rajzolják meg. Névjegyeladás volt ez az előadás e baljóslatú szezon Nemzeti Színházának a színpadán, amelyet nagy megbecsüléssel és elismeréssel forgatunk a kezünk között... rávann persze az új rezsim praktikus indulását is, ebben mindenképpen: bátorúságot, függetlenséget és meg nem alkudást — a nézőtér és a felsőbbség felé, a magyar drámairodalomnak áhitatos szolgálatát — a színpadon és a közönség felé...

A Csongor és Tünde káprázatos előadása nemzeti szenzációja a magyar színpadművészetnek. Váradi Aranka felhő-fehér Tündéje és Abonyi arany és karmazsin Csongora mellett, Kiss Ferenc és Somogyi Erzsébt színpompás duója vezeti az előadást, melynek változatos variété-attrakciója Juhász, Petheis és Matányi ördögfióká-triász. Márkus Emília — az egykori Tünde — kényszerű rikécésolásában is meghatón zenő Mirigy boszorkánya, Szabó Margit gyönyörűen beszélő »Éjtündé»-e és egy seleg nagyszerű epizódszereplő buzgó és eredményes fáradósa adják meg a produkciónak azt az eseményeszerű jellegét, amelyről feltétlenül beszélni fognak Budapestben. (Ez amelynek sikeréből Márkus László mellett elsősorban Upor Tibor, a briliáns díszlettervező, kérhet részt magának.)

*

2. Csorotos páraiban diadala a Vigszínház Hauptmann-darabjában

Amint visszaemlékezem a Vigszínház szombatesi premierjére, az elegáns publikumra, a Clausen tündés menyegzőig erős tölgycsónyvárára, a színpad női rebeinek csiripelésére és a dráma fordulataira: egyetlen képet látok magam előtt: Csorotos, amint hatodsor, lízedszer, huszadsor jelenik meg a tapsviharon a függöny előtt, áll és kicsit meghajítja a fejét. Szemből egy pillanatra a földszinti publikummal, aztán színészszóka szerint felveti a szemét a pályókra és a felső régiókra, — most csak a szemfértje látszik — s most jön a fejből... Az aca megtartja a szoborosságát. Hogyne. Huszonöt év alatt hozzá szokhatott, hogy kell állnia a tapsban a publikum előtt. De aztán — mintha egy kicsit megrebene a válla, amikor a színpadról kimegy, — s mikor végre a vasfűggyőn kidugja a fejét, valami júrcsa síros mosolyba torzul az aca, mintha el akarná ordítani magát: hagyjátok békét, ne bántatok, most mingyárt sírni kezdek, olyan boldog vagyok...

Legalább én — ezt éreztem helyette. Boldog voltam, hogy ennek a nagy színészi sikernek szemtanúja s részese lehettem a tapsaimmal. Ezek óta nem innemmel színeszt így a publikum, ezek óta ilyen elragadtatással, ilyen teli szívvel, ilyen meghatva és ilyen hálásan nem tolongott ki nézőtérről közönség, mint a Gerhardt Hauptmann-darab premierje után a Vigszínház nézőteréről. Elmény volt Csorotos alakítása, a szenidális ripacs hírtelen elkomolyodása a szívbemarkoló feladat láttán: s klasszikus szoborra való átalakulása szempillantás alatt, mint a Jókai folyékony ichoráé sziklélké, mennydörgés közepette, egy beléje dobtott kavicsdarabtól. Ez a tapsmennydörgés kísérete

Csorotos nagy átalakulását, ha szabad ezt mondanom, az az új és befejezett Csorotos, aki felé huszontöt év előtt elindult, s akit most megtalált, akéhez elérkezett...

A darab gyönyörű... Nagy, német dráma, a belső indulatok márványpilléreire építve, — semmiféle színpadi rekvizitum, semmi giccs, semmi izlet a szituációiban. Ezért: a bevezetés első két felvonása nehézkes is, zörög mint a papír, de aztán a második felvonás végének hírtelen felvillandása, a harmadik szívfacsaró ebédjelene, s végül a negyedik tragikus tűzhányókiterése: igen, ez egy óriás irta. Egy német óriás, de egy óriás.

Makkai Margit, Tökés Anna, Ladomérszky és Sittke Irén játszik a női főszerepeket. Makkai egy púpos léányt. Nagy önfeláldozás, a pálya mindenképpen való tisztelete kell ahhoz, — nekem ne beszéljenek — hogy valaki ilyen szerepet vállaljon. Tökés szöke parókája az előadás elhibázott gesztusa, valószínűleg meghamisítja ezt a dúserejű, komoly színésznőt, aki germánra szokásított viaszbaszerűségében szinte tanácsatlannal áll, jár, kel a színpadon: ebbe lehetett úgy beleszeretni?! Sittke Irénen meglátszik, hogy régen nem játszott már a Vigben, — Ladomérszky viszont tip-top volt. A férfiak között Somlay vezető basszusán kívül elsősorban Jávor hangjának volt sikere: fiatalos, vidám emberi figurája meg is fogta a publikumot. Ökölboszorítón élékü Kovács Károly alakítása. (Az ilyen alakításokért szokta a publikum előadás végén a színész személyében megverni a szereplőt. Ami a legnagyobb siker.) És gyűlöletesen pimász és antipatikus Rajnay vőféruja is. Jó, nagyon jó előadás. Maklári szürke maszkját, gyér haját, néhány belülről felecsukló szavát sokáig nem fogom elfelejteni. És kitűnő volt Somló is. A könyvtárszoba díszlete szenzáció, a virágházi udvar öltetelen — csak a hátsó, vidám, vörös zöld jó benne. Vörös és Hegedűs vállalják az előadást a felelősséget, tehát a dicséretet is.

A publikum megrendülve és százpercentig kielégítve távozott: »végre, hogy ilyesmit is látnunk« — mondták. Az első két felvonást azért szídták. S ha Hauptmann Gerhardtól hízni lehetne, én bizony, akármilyen szentségtörésnek tetszik a gondolat is, húznék belőle. Húznék biz én...

*

3. Egyéb kisebb események

Ezekből kiválik a Bapka generális előadása a józsesi és rokonszenves törekvésű kis Modern Színpadon. Ez a németből magyarra szelidített és rövidített modern bohózat szemtelenül szatirikus formában dolgoz fel egy nálunk, az utóbbi időben aggodalommal fogadott képe-nicki témát s így ebben a szordinos formájában úgy fest, mint egy szmókingba öltöztetett oláh-cigány, aki cigánynak tülelkelő: gavallérnak pedig mégis csak cigány. A színpadon sok jó vicc hangzik el, — még többet el sem mondhatunk nyilván — de a publikum ennek dacára kitűnően mulat... Peti játsza a címszerepet, — van ennek a színésznek a nyárspolgári humorában valami mélyebb forrás, amelyből néha megdöbbenő hangok bugyborékolnak fel... Film: A »Szegény lányt nem lehet elvenni« bemutatója; kellemes, langyos német filmburleszk, mit Grünbaum-Wurst und Szöke Szakáll-Knödel s a hozzávaló újú szakácsnőtípussal. Renate Müller személyében. A film reklámból kelengyét ajándékozott egy szegény leánynak, aki szegényke három éve járt jegyben egy 120 pengő fizetésű BESZKART-hivatallal. Az örömtől, hogy a kelengyét megnyerték, olyan szívesülődést kaptak, hogy 24 óra alatt összeházasodtak. Mikor a fiatalasszony megkérdezték, hogy mégis miből fognak megélni, mosolygva így felelt:

— Az uram akarta így, hogy ilyen gyorsan összeházasodjunk. Igaz, hogy eddig azt hittem róla, hogy normális ember...

• Variété premierek. Premier volt a héten Labriolnál; a műsor több-kevésbé attraktív variétészámából a Robing zenebohóca-zsáma emelkedik ki, a magyar darabot pedig ezúttal Rózsahegy László írta, atyja Rózsahegy Kálmán számára, aki rezedallatú és muskotályú jókedvvel játsza sikerre a fia darabját. — Premier volt a Royal Orfeumban is a műsornak valóban van szenzációja: a két Calligari, akik magyar fiúk és világhírű excentrikuks. — A Komédia Orfeumban Salamon Béla lép fel egy új Salamon-virágtekerben. Salamon publikuma nem lett hűtlen az új hajlékban sem régi kedvencekhez, akik régi kollégái és partnerei közül Herceg Jenővel együtt lép fel ezen a színpadon.

Okos nő

gondolkodik s tudja, hogy

perzsabundát

miért vesz

Kutnewsky

IV., Kristóf-tér 6.

Bécsi levelezőlap

Bécs, december 4.

(A Reggel tudósítójától.) Bécs este tíz óra után teljesen kihalt; az emberek a Grand Hotel bárjában vacsoráznak minden külön multság helyett, és elvették a Bristol-bárban Grisa és Misa orosz zenéjért lekiesednek...

Nappal ellenben olyan nyüzsgés van az utcákon és a boltokban,

mint minálunk — december 23-án lesz remélhetőleg... Három színházban voltam, a Josefstädterben, ahol Darvas Lili játszik egy Gerald-szerepet; halk és finom, mint egy kristálypohár, amelyhez a gyűrűjét oda-kocintja az ember. A másik darab: »Kirill Reist ins Abendland« s főszereplője egy fiatal angol, akit bolsheviknek neveltek Oroszországban és aki a második felvonásban egy bonyolult örökségi ügyből ölelepottynó angol hercegi palota ura lesz, a harmadik felvonásban kiderülő tévedés folytán visszatér a frakk és társadalmi hazugságtól mentes egyszerű munkához. A darab unalmas és hamis. Ellenben nagyon mulatságos Herceg Géza revükarikatúrája, »A táncoló Shylock«, — amint halom, Reinhardt muldolt rajta a legjobban, akinek rendezői fogásait szatirizálja kissé a darab. Csodálatosképpen Bécs egyetlen kasszasikerét, Grill-parzer: »Bruderzwist im Hause Habsburg« című történelmi színművét a Burgtheaterben játszik.

És tegnap volt Preradovic Péter volt tengerésztesti, egy admirális fiának a premierje a Kammertheaterben. »Verstehen wir uns« — ez a darab címe s három generáció néha szenvedélyes, többnyire azonban meséző vetélkedését festi szellemesen és mulatságosan. Egyébként

Bécsben új divatmánia van:

a dímák nem fordítanak, nem írnak újságot, nem festenek és nem nyitnak fényképszalonokat, hanem arkenőcsöt gyártanak. Coloredó grófné és Coudenhove grófné nyitottak például

szépségslalont

és gyártanak külön-külön Arden mintára krémeket. Még valamit, már be is fejezem: a berlini Molnár-premier éjszakáján az Imperialban volt a drucktanya. Pestről is érkeztek druckerek, akik hűségösen kitartottak Molnár mellett mindaddig, amíg a kétségtelen sikeről autentikus hírek nem érkeztek, — mert Berlinben tényleg nagy sikere volt a darabnak. Féltekör két véget az inspekció, utána nagy konyakozás volt a Kaiser-Barban.

Dollhoff Lilly.

• Csörgő Hugóné Mikulás-napi gyermekszínjátéka. Mikulás napjára meglepetésben részesülnek a kisgyerekek, akiket szülei elvisznek a Labriola-színházba: új táncos, dalos, mókás és megható háromfelvonásos színjátékot adnak elő, amelynek a címe »Kis herecegnő kis luszárja«. Szerzője a tehetséges régi írta, Csörgő Hugó felesége: Csörgő Mária. A bájos, mulatságos, igazlaman változatos darabot felnőttek és kis gyermekektől egyaránt játszik. De a műsor tartogat még sok minden más érdekességet is, mert Csörgő Mária vidám alkalmi játékokat írt a Krampuszról is, a nap aktualitásáról! A bájos asszonyról két színdarabját nagy érdeklődéssel várja a gyermekhad. A tehetséges Csörgő Mária! Itt ismeri Budapest K's népe a Margitszigeten rendezett bájos, felejtethetetlen gyermekelőadások idejéből, amikor gyermekek játszottak gyermekeknek és az előadások írta, rendezője, betanítója Csörgő Mária volt.

• A Kívánság-vár esüörtörtökön délután nagyszabású előadást rendez a Fővárosi Operettszínházban, az öreg színészek karácsonya javára. Méréskelt helytárc.

• Brigitte Helm új filmjének premierje. Holnap mutatja be a Décsi, Omnia és Corso Brigitte Helm »Egy a sok közül« című filmjét. Ez a modern szerelmi történet a német kinematográfia ideai produkciójának egyik legkiemelkedőbb alkotása.

MIKULÁSRA

BIG JIM

NAGY PÜDÉ DOBOZ
ÉS MEG RENDELÉSG MÁS
MŰVÉSI AJÁNDÉKTÁRGY O.CSÓ ÁRÁKON

ARKANZAS-NÁL

IV., VÁCI UCCA 20

KÖZGAZDASÁG

Gyökeresen módosítják a transzfermoratórium rendelkezéseit

A magyar gazdasági élet pengőben sem tudja
a súlyos külföldi kamatot és törlesztést megfizetni

(A Reggel tudósítójától) Három hét múlva egy esztendője lesz annak, hogy a magyar kormány kiadta a 6900/1932. számú kormányrendeletet, amely megszüntette a külföldi kölcsönök kamatainak és törlesztési részleteinek külföldre való transzferálását, felállította a transzferalapot és ezzel útját vágta a pengő leromlási lehetőségének és annak, hogy a külföldi hitelezők esedékes követeléseinek kiegyenlítése kedvéért kockára tegyék az ország pénzügyi stabilitását és ezzel maguknak a hitelezőknek nagyobb érdekeit is. *Adotta elmúlt egy esztendő s megállapítottuk, először, hogy jóval korábban kellett volna a Károlyi-kormányának a transzferrendeletet kiadnia, ezzel jelentékevny nehézségektől kíméltük volna meg az országot, továbbá, hogy ma már nem állunk egyedül ezen a téren s nem kell egyedül viselnünk a defaulting, a fizetések megtagadásának egész ódiumát s végül,*

ez az egy esztendő rendelet akármilyen hasznos volt is, hevenyészett és kellően át nem gondolt rendelkezései miatt sok kárt okozott s mindenképpen gyökeres változtatásra szorul.

A pénzügyminisztériumban hosszabb ideje foglalkoznak már ezzel a problémával, hogy a 6900/1932. számú rendelet mely intézkedései szorulnak sürgős változtatásokra s milyen irányban kell átépíteni azt a devizaellátási rendszert, amelyet a múlt évi rendelet felállított. A tanácskozások még nem fejeződtek be, de

egyértelmű felfogás alakult ki máris abban a kérdésben, hogy a transzferalapha történő pengőbefizetéseket korlátozni, vagy esetleg egészen megszüntetni feltétlenül szükséges.

Egy évvel ezelőtt az volt az általános felfogás, hogy fizetőképességünk, ha csökkent mértékben is, de ma még fennáll, csak éppen idegen devizákban vagyunk képtelenek fizetéseinknek eleget tenni. Az elmúlt esztendő története, különösen pedig külkereskedelmünk fatális zuhanása, de ezen túl a belső piac alakulása is meggyőzte már úgy a kormányt, mint a budapesti nyabankok vezetőit, hogy

a magyar gazdasági élet annyira legyengült, hogy nemcsak devizákban, de pengőben is képtelen a súlyos kamatok és törlesztési részleteket megfizetni,

melyekre külföldi hitelezőinkkel szemben köteleztük magunkat. *Kétmilliórd, pontosan 1 milliórd 873.875.000 P adósságról van szó, 6-7%-%-os kamatozás mellett, amely összegbe azonban nincsenek beszámítva egyrészt a font esése folytán beállott árfolyamnyereségek, a külföldre ki nem került bankdögllevelek, valamint a caisse commune által kezelt címleteket 32%-ot meghaladó névértéke. Az a kormányrendelet, amely a földbírtokot terhelő hosszlejáratú kölcsönök kamatmértékét 5%-ra szálította le, elégtelennek bizonyult, és, mint értesülünk,*

mértékadó körökben további teheresökkenésekről, illetve fizetési halasztásokról folyó tárgyalások.

Elsősorban a 7%-os Speyer-féle kölcsönről van szó, amelyek egyes vidéki törvényhatóságokat katasztrófális helyzetbe sodortak. Nem csupán általános rendelkezésekre gondol a kormány, hanem egyes kölcsöntípusok szerint, az eredeti kölcsönszerződések alapján esetleg az adókat megillető könnyítésekre. Így pl. az OKH 5 millió dolláros kölcsönkötelevényeire csak 1932—1937-ig, vagyis a kölcsön tartamának második felében tartoznak az adósk törlesztéseket teljesíteni úgy, hogy a kölcsön 1937 január elsején teljes összegében kifizetessék. Az OKH azonban nem tartozik előbb törlesztetni a bonholdereknek csak 1937 január 1-én, vagyis

semmi értelme nincs annak, hogy az OKH a legnagyobb gondokkal küzdő adósktól is behajtson olyan összegeket, amelyeket ő maga csak négy év múlva tartozik visszafizetni.

A második döntő fontosságú probléma, amelyet az új transzferrendelet kibocsátásával

egyidőben megoldani kell, a záloglevelekkel való adósságvisszafizetés, illetve törlesztés kérdése. Hogy e kérdést feltétlenül rendezni kell, arra éppen az OKH most említett kölcsönkötvényei szolgáltatnak igen erős bizonyítékot. Az OKH-nak ugyanis jogában áll a kötvényeket nemcsak készpénzfizetéssel, hanem a záloglevelek felvásárlásával is törlesztetni. Mit jelent ez a gyakorlatban? Az OKH adósságának a 6900. sz. transzferrendelet az angolok kívánságára megtiltotta, hogy tartozását jelzáloglevelekkel törlesse vagy kifizesse. Viszont az OKH-nak módjában állt saját zálogleveleit a nyílt piacon felvásárolni. Vagyis

az adós tartozását teljes összegben köteles megfizetni, a hitelező intézet viszont nem készpénzzel fizet, hanem azáltal, hogy a zálogleveleket felvásárolja és ezzel 50—70 százalékos nyereséghez jut,

tekintettel arra, hogy a záloglevelek mélyen a névértékük alatt mozognak. Azoknál a zálogleveleknél, amelyeknél a visszafizetés az alapszerződés szerint csak készpénzben vagy soroslat útján történhetik, más a helyzet, de kétségtelen, hogy semmi elvi akadály nem lehet annak, hogy az új transzferrendeletben a záloglevelekkel való adósságvizetést megengedjék, ha a kölcsön alapszerződése megengedi a lejá-

rat előtti fizetést, vagy a záloglevelek felvásárlása útján történő visszafizetést. Az angol hitelezők hangulata, mint jólértesült forrásból halljuk, az utóbbi időben lényegesen enyhült s bár a formai okokból a hitelezők képviselői kifejezetten nem járulnának hozzá a transzferrendeletben foglalt tilalom megszüntetéséhez,

ma már kétségtelen, hogy angol részről formális tiltakozást nem jelentenek be egy kompromisszumos megoldással szemben.

A pénzügyminisztériumban e perben több ilyen alternatív megoldás van tárgyalás alatt. Van olyan javaslat, amely a záloglevelekkel való visszafizetést az altruisa intézetek kibocsátásaira kívánja korlátozni. Egy másik java lat a visszafizetést ahhoz a feltételhez kötné, hogy az adósk külföldi kölcsönből, és lehetőleg aranykölcsönből vásárolják be a zálogleveleket. Egy harmadik javaslat a már beföldön lévő záloglevélmennyiség akarja korlátozni a visszafizetés jogát. A Reggel értesülése szerint e kérdés megoldása főleg devizapolitikai nehézségekbe ütközik; amennyiben a beföldön lévő záloglevelekre korlátoznák a tilalom feloldását, nem javítanak vele a külföldön lévő záloglevelek árfolyamát és indokolatlan nyereséget juttatnának azoknak, akik korábban vásárolták fel a zálogleveleket alacsony árfolyamok mellett. Módot kell tehát adni arra, hogy a jövőben újból lehessen külföldön zálogleveleket vásárolni és Magyarországra hozni, ami viszont ellentétben áll a Nemzeti Banknak a legutóbbi hetekben erősen megszorított devizapolitikájával. Nyilvánvaló, hogy ezt az ellentétet vagy individuális valutakölcsönökkel, vagy úgy lehetne megoldani, hogy a záloglevélimportot a mezőgazdasági exporttal hozzuk kapcsolatba, amint ahogy

a tárgyalások folyamán ilyenirányú elgondolások valóban felmerültek.

Mindezekről beható tanácskozások folynak a legilletékesebb helyeken és a legközelebbi napokban megoldást találnak már csak azért is, mert a múltévi transzferrendelet hatálya e hó 23-án lejár és ezen a napon az új transzferrendeletnek meg kell jelennie.

Gabonakiviteli monopóliumot akarnak adni — nyolc cégnek

Ma küldöttség keresi fel a földművelésügyi minisztert, akik arra kér, hogy semmisítse meg a gabonakereskedelem halálos ítéletét

(A Reggel tudósítójától.) A gabonakereskedők elkeseredése a kormányt az osztrák gabonakivitelre vonatkozó intézkedései miatt vehemens erővel robbant ki a Gabonakereskedő Szövetségének szombati gyűlésén. A gyűlés összes résztvevői egyhangúan tiltakoztak az ellen, hogy

a kormány nyolc privilegizált cégre bizza az egész Ausztriába irányuló gabonakivitelét

és azt követelték, hogy az exportban szabadon vehessenek részt az ország összes kereskedői. Különösen az ellen hangzóttak el éles kifakadások, hogy magának a szakmának egyes ismert vezetői, akiknek az volna a feladatuk, hogy az összesség erekeit képviseljék, önmaguk számára szerezzenek privilégiumokat. Hétfőn az ország gabonakereskedőinek küldöttsége felkeresi a két gazdasági minisztert és Kállay Miklóst és Fabinyi Tamartól kér segítséget a kereskedelem kikapcsolása ellen. A küldöttség Sándor Pál országgyűlési képviselő és Balkányi Kálmán, az OMKE igazgatója vezetik.

— Hallottuk a jókaratú figyelmeztetést: vegyünk fel a vállalatok új embereket! — mondotta Balkányi. — Most mégis oly intézkedés készül az állami exportáció során, amely

az eddigi vállalatok pusztulásához, régi alkalmazottak elbocsátásához vezet.

Ahogy Kállay Miklóst kereskedelmi minisztériumbeli működéséből ismerjük: ez nem lehetett az ő célja! Nyilván az a baj, hogy nem jól informáltak azok, akiket jóhiszeműen meghallgatott, és akik a gabonakereskedelmi érdekeivel szembeellenkező állásfoglalására rábeszéltek. Az szolgálna talán a mezőgazdaság érdekeit, hogy nyolc cég, kicsi és nagy vegyest, de nem több mint nyolc cég foglalkozzék az exporttal, a többi pedig a kerítés mögött nézze ennek a nyolcnak nem igyekezését? Azt hisszük, hogy az exportmonopólium bírtokában

ez a néhány cég fogja ármegállanításával még alacsonyabbra szorítani a belföldi árakat.

Az OMKE nem nézheti összetett kézzel ezt az igazságtalan megkülönböztetést és a Gabonakereskedő Szövetsége vezetőségének átszervezése árán is meg kívánja szüntetni azt az abú-

zust, hogy a miniszter ajtaján belép a szakma egy-két vezetőjének és mint privi egizált exportőr lép ki onnan. A mezőgazdaság sorsán fokozott exporttevékenységgel kell segíteni, ez bizonyos. De itt van a fővárosi és a vidéki kereskedelem, amely egész tudását, minden összekötését kész latbevetni. Ahelyett, hogy az összes hivattott embereket munkábaállítanák,

két szövetkezetet, két bank és négy egyéni cég lesz az ország,

a hatalom és a dicsőség. Sándor Pál és a vezetése alatt felvonuló küldöttség hétfőn azt fogja kérni tőlük, nemcsak a kereskedelem, hanem a mezőgazdaság nevében is: térje szét kérelmetlenül az elbocsátott tervezetet és

oldja fel a gabonakereskedelem halálos ítéletét.

× Kartelen kívüli parkettgyárat létesített Bartos Andor a Nasel volt vezérigazgató. Bérbe vette a Gyűjő-fogház fagyaludó üzemét, amelyet finanszíroz és bérbeadta egy másik vállalkozónak, aki a gyűjőfogház rajzával fog dolgoztatni.

× Első Magyar Részvényszerződés közgyűlése Metzler Jenő elnöklete alatt az osztalék a türelmesültség után megmaradt részvényekre 2 pengőben Allapította meg. A részvények a Magyar Országos Központi Takarékpénztárnál és a Kereskedelmi Banknál válthatók be.

Fürdőszoba üvegpolt 60 cm hossz 5.50
tával és kerettel, nikkelezve ..... P

Törölközőtartó nehéz réz 1 2 3 ágú
nikkel P 2.30 2.70 3.90

Kádszappantartó fényes nikkel kerettel ..... P 1.60

W. C. papírtartó lemez fényes nikkel kerettel ..... P 1.20

Seiller vasúzet
Budapest, Jászai Körút 49. Telefon 31-6-13

Ugy ezzel és iszol
Patakynál Bécsben,
mint otthon
Wien I, Spiegelgasse 10

S P O R T

A Hungária az őszi bajnok

Megérdemelt veresé-et szenvedett a Ferencváros a kitünő III. kerülettől — A 3:2-es eredmény nem is tükrözi eléggé vissza a két csapat közötti különbséget — 6:0-ra verte a Hungária a Somogyot 4:1-re győzött az Újpest az Attila ellen — Pontot vesztett a Budai „11” is

(A Reggel tudóstól.) A bajnokság utolsó vasárnapján következett be a legnagyobb meglepetés: a Ferencváros elvesztette veretlenségét, mert a nagyszerűen feljavult III. kerület fölényesen legyőzte. A vesztett két pont a Hungária májmára hajtotta a vízet, mert így egy tiszta ponttal sikerült megelőznie a Ferencvárost. A Hungária, amely vasárnap 6:0-ra verte el a pont a Somogyon, megnyerte veretlenségét az őszi bajnokságot. Ki hitte volna ezt a Hungária gyenge játékai után? A letört Ferencváros csak gólaránnyal fogja a második helyen az Újpest t megelőzni. Az Újpest 4:1-re biztosan verte az Attilát, míg a Budai „11” csak 2-2-ös előnnyel ért el a Nemzeti ellen. A Kispeszt—Szeged meccs is előnnyel végződött. Egyebekben minden meccsben rossz volt a bíró. De ezt már megszokhattuk!

A bajnokság majdnem végleges őszi eredménye a következő:

1. Hungária	11	7	4	—	43:14	18	(4)
2. Ferencváros	11	7	3	1	42:12	17	(5)
3. Újpest	10	6	3	1	31:16	15	(5)
4. Budai „11”	10	5	3	2	20:15	13	(7)
5. III. ker. FC	10	5	2	3	22:19	12	(8)
6. Szeged FC	10	4	2	4	19:22	10	(10)
7. Kispeszt	10	2	4	4	20:27	8	(12)
8. Nemzeti	11	3	2	6	22:30	8	(14)
9. Boesckay	10	2	3	5	15:18	7	(13)
10. Attila	10	3	1	6	14:27	7	(13)
11. Soroksár	10	2	1	7	17:41	5	(15)
12. Somogy	11	1	2	8	14:38	4	(18)

Hátralévő mérkőzések:

Soroksár—Újpest (Soroksáron).
Budai „11”—Szeged FC (BSZKRT-pálya).
Kispeszt—Boesckay (Kispesztben).
Attila—III. ker. FC (Miskolcon).

Megbukott a Ferencváros ügyetlen csapatösszeállítása III. kerület—Ferencváros 3:2 (1:1)

(Üllői út. — 5000 néző. — Bíró: Klug.) A Ferencváros ismét ugyanabban a lehetetlen felállításban szerepelt, amely már a multkor sem vált be. Nem volt igen sem half, sem csatársora a zöld-fehéreknek, akik kínosan vergődtek a jobb III. ker. nagyszerű ostroma előtt.

A III. ker. FC fölényesen, sőt gólokban ki nem fejezett fölénytel verte meg a Ferencvárost.

A meccs hősei a III. kerület hátvédjei, Bíró és Győri, akik, szóhoz sem engedtek jutni a Fradi csatárokat! Lutz úgy játszott Sárosival és Bukovival, hogy astart és az őbudai halfsor messze felülmúlta a Ferencvárost. A III. kerület hamar megszerezte a vezetést, a Ferencváros kiegyenlített, de többre nem vitte. A jobb III. kerület már 3:1-re vezetett, amikor gólt lőtt a Ferencváros, de kiegyenlítésről szó sem lehetett ilyen játékkal.

A meccs után a Ferencváros közönsége nagy tüntetést rendezett Pataki Mihály, a Ferencváros kapitánya ellen.

Amiért ilyen ügyetlenül állította össze a csapatot. A III. kerületben több hibát követett el Budai kapus, míg a csapat többi tagja óriási lelkesedéssel és kitünően játszott.

A Ferencvárosban csak Korányi és Kohut játszottak egészségesen futbalni, a többiek nagyon, de nagyon gyengék voltak. Háda messze van jó formájától.

Bukovi még egy másodosztályú amatőrcsapatban sem játszhatna.

Turai elfelejtett futbalozni, éppen úgy mint Tancos, Takács II. és Lázár. Sárosi persze nem jó center.

Külön fejezet illeti Klug Frigyes bíró felháborító működését. Két tiszta 11-eset nem ítélt meg többek között a III. kerület javára, amikor még nyílt volt a meccs. Tegye le a sapkát és ne bíraskodjék löbbit, mert a közönség nem azért fizet, hogy ilyen rossz bírók tökrelegyék szó aközását. A mérlegelés, pártoskodás és hozzá nem értés jellemzők életére.

A Ferencváros fölényével kezdődik a játék. Budai szvámoltalanul kiejt, de Takács II. labdája a kapufáról

Barátky negyed óra után harc képtelenné vált, de tíz emberrel is handgloppban győztek a kéklehérek Hungária—Somogy 6:0 (3:0)

(Üllői út. — 3500 néző. — Bíró: Kovács Pál.) A Hungária starttól kezdve nagyon komolyan vette a játékot és ennek köszönhető, hogy nem remélt fölényben győzött, amellét a gólarány még imponálóbban is ühelt volna ki, ha belső trófia a góllövezetnek csak a negyedrészét ki tudta volna használni. De más körülmény is közrejátszott az eredmény igazságos kialakulásához, az ugyanis, hogy Berecz, a Somogy svagdalkozó balhálfa

már a 17-ik percben knockoutolta Barátkyt, aki azonnal csak végigsántikálta a meccset és jellemző a mérkőzés bírójára, hogy Bereczet még meg sem intette.

Barátky sérülése után helyet cserélt Cseh II-vel, de a csatársorban sem lehetett sok hasznát venni. Annál jobb volt a szélső half posztján Cseh, aki

kipattan. Unalmas mezőnyjáték után frontba kerül a III. kerület. A 10. percben kórner után

Fenyvesi élesen kapura löv, Háda kiült a labdát Drössler elé, aki közelről gólt löv (1:0).

A III. kerület tovább támad, de Horváth lövését Háda védi, Budai hajmeresztő hibája majdnem gólt eredményez. A 20. percben

Táncos kórnerre a belső kapufáról pattan ki, a közönség gólt reklamál és hogy biztos legyen a dolog, Sárosi beljebb segít a labdát (1:1).

Most egy ideig a Ferencváros ostromol, de nincs komoly lövés. A III. kerület sokkal veszélyesebben támad. Fenyvesi, Drössler és Horváth lövését azonban eredménytelenek. Az utolsó percben Kohut egyedül lefut, bead, de Takács II. a szőzön legnagyobb góthelyzetét is elhibázza.

Szűnet után már a 3. percben óriási kavardás keletkezik a Ferencváros kapuja előtt. 30 láb között pattog ide-oda a labda, két ízben már a gólvonalon mentenek

a zöld-fehér bekkék, míg végre Kármán bekotorja a gólt (2:1).

A 10. percben Fenyvesi lefut. Korányi üldözi és a 16-oson belül hátulról úgy feltűnik, hogy a csatár a labdával együtt kirepül a pályáról. Iskolapédája a 11-esnek! Klug bíró azonban kórneret (!) ítél. Iskolapédája a mérlegelésnek! A Ferencváros játéka nem tud kifejlődni. A csatársor túlpuha, a halfsor, különösen Bukovi pedig oly rossz, hogy mindig frontba jut a III. kerület. Turai és Lázár cserélnek, de ez sem használ. — hacsak az ellenfélnek nem. Drössler tisztára játszu magát, de ügyetlenül kapu mellé löv. Schol a Ferencvárost! A 30. percben Kármán egyedül áll szemben Háddal, de a kapus kezébe löv. A 34. percben Korányi újra elbuktatja Fenyvesit, ez is 11-es lenne. A 35. percben

Kármán kavardásból megszerez a III. ker. 3. gólját (3:1).

Még mindig a III. kerület támad, újabb gól esedékes. Végre felszabadul a Ferencváros és

Kohut beadását Sárosi belülről (3:2).

Erősen küzd a Ferencváros, de Bíró és Győri remek védőjátékán minden kísérlet hajóútást szenved. A végén még a III. ker. 10. majdnem gólt. Fenyvesi lövése kapufáról pattan ki. Ferencváros támadással ér véget a meccs, amely után a Hungária hívei nagy ünneplésben részesítették a III. kerületet.

brillians technikájával fölényesen szerelte le a Tunyoghgy—Dormer balszárny támadásait. A Hungária legjobb játékos, mint a Vienna ellen, ismét T. eska volt. legkellemebb meglepetéssel azonban Wéber szolgált, aki Mandl helyén meglepő hasznosan és okosan játszott. Gergelynél csak a „szűz” hiányzik, hogy belejőjön a centerhalf nehéz szerepébe, viszont feltűnően gyengén játszott Szaniszló. Kalmár és Spitz a mezőnyben sok szép dologt csinálnak, a kapu előtt azonban Kalmárt cserbenhagyja az észbeli adottsága. Spitznél pedig egyre szembetűnővé válik a frissesség hiánya.

A Somogy csak akciójáért érdemel dicséretet, azontúl tényleg az első liga leggyengébb csapata, amelynek különösen a csatársora nem állja ki a kritikát, hiszen az egész játék folyamán nem volt egyetlen egészséges akciója, bár Steiner, a tehet-

Brigitte Helm

ragyogó alakításáról beszél a világsajtó!

Egy, a sok közül

aki nem sablonos, hanem mindig új és izgatón!

Brigitte Helm

bennünket férfiakat érdekel, mert más mint a többi!

Egy, a sok közül

című filmje modern szerelmi történet — a javából!

Brigitte Helm

az örök asszonytípus — minden mozidulatát — lesve nézik a nők!

Egy, a sok közül

két dala — keltő a sok közül — felejthetetlen!

Brigitte Helm

holnap Décsi—Omnia—Corso

éges jobbzsélső nagyon igyekezett. A halvesorban Egri a legjobb, de ő is csak a második felidőben melegezett be...

A Hungária kezd.

de rövidesen a Somogy került frontba. Kővágy egyedül törtét a Hungária kapujára, de túlassz, négygóly leszle...

Cseh II. remek szabadrugást írányít és Kalmár a hálóba fejti (1:0)

A vezető gólt rövidesen követi a második, Tieska a túldalra centeroz, Ottvári Barátkyhoz passzol, aki

Kalmárhoz fejel és a szöke centeresátár fejese most sem téveszt celt (2:0)

Újabb Hungária kórner után a Somogy jobbzsárnyának centerét menti Szabó. A 32-ik perben Spitz gólt lö, de lesállásból, miért is érvénytelen. A Hungária két kor-

Már az első negyedórában megnyerte az Ujpestet a meccset

Ujpest—Attila 4:1 (3:0)

(Magyeri út — 2000 néző. Bíró: Solyomos.) Az Ujpest már az első 15 perben három góllal vezetett és ez lehetett az oka annak, hogy a mérkőzés további részében nem nagyon ambicionálta a játékokat...

Kővágy szabadrugását Alberti röviden úti ki P. Szabó elé, aki belővi a vezető gólt (1:0)

Simonyi éles lapos lövést Huber elvétessel menti. Az Attila-velelem kórner hibáz, ebből Auer mellé fejel. A 10-ik perben

nerrel veszélyeztet, amit a 38-ik perben a nap legszebb gólja követ.

Wéber a centerhál posztjáról szép passzba talál Tieska elé, aki 12 méterről az ellenkező sarokba menthetetlen gólt piaszroz (3:0).

A felidőt abban a pillanatban fújja le a bíró, amikor a szabadra játszott Kalmár éppen gólt készült rúgni. Szünet után a két csapat percekig áll a pályán, amíg végre a labda is előkerül...

Kalmár Spitzet szöktette, aki 12 méterről bombagólt lö (4:0).

A 22-ik perben Jandala a kapujából kirohán, az üresen maradt hálóba tartó labdát Miklósi kézzel tartja föl és

a tizenegyet Barátky a jobb sarokba gurítja (5:0) Barátky és Cseh II. most az eredeti posztjára kerül, Kocsis kórner hibáz amit a kaposváriak új kórner követ. A 36-ik perben Spitz indit akélot, Kalmár

Cseh II-höz továbbit, aki a kaput is kieslevezte,

a bal sarokba csúsztatja a labdát (6:0)

Az utolsó perekben a Hungária már csak sakadó-mázlika.

Borsányi szabadrugását Alberti kiejti és Sáros gólt lö. (2:0)

Ujpest kórnerből Auer mellé fejel. A 15-ik perben Jakube elsőtől a kényelmesező Attila-vedők mellett és véhathetlen gólt lö (3:0).

Az Ujpest főlányi tovább tart és Alberti hajmeresztő lúbal elképesztik a közönséget. Magyar lövészerü beadását Huber szenzációsan védi. Kovács pompás labdát talál Jakube elé, a center azonban egy lépésről fölé bombáz.

Jakube a 28-ik perben ofsajd gólt lö. Sős celt tévesztett, Tárnok lövése a második felidő első eseménye. Simonyi fejese az üres kapu mellé jut. A 19-ik perben

Haraszt beadását Virág fejlel Mátéffil elé passzolja, aki a ráfutó Huber mellett gólt lö. (3:1)

A következő perben csak a szerencse menti meg Huber kapuját az újabb góltól. A mérkőzés legszebb pillanata következik. Auer 20 méteres gyilkoserejű lövését Alberti remek elvetéssel túlja kórnerre. Az Ujpest erősít. Kovács lövése a belső kapufáról pattan a mezőnyre. A 38-ik perben Auer lomha szabadrugását Alberti bájosan védi. Futó hibájából az Attila jut eredménytelen kórnerhez. Egy percel a befejezés előtt Borsányi szabadrugását Auer a kapuba sodorja. (4:1)

Szegeden is baj volt a bíróval Kispeszt—Szeged FC 1:1 (1:0)

(Szeged. — 1500 néző. — Bíró: V. Karsay.) Az izgalmas légkörben lefolyt nagyírámú mérkőzés egyi pontját a Kispeszt csak szerencsével szerezte meg. A Szeged tartalékosan és hat beteg játékosal állt ki, annak ellenére, csak a bíró töves ítékezési folytán végzett eldöntetlenül.

Kispeszt kezd és azonnal kórneret rúgott, a Szeged Korányi révén szintén sarokrúgással válaszolt. A 13. perben Kormos éles lövést Pálunkás csak elvetéssel tudta védeni. A 19. perben Havast a büntető területen belül felváltgát, a bíró annak ellenére csak a 16-osról ítélt szabadrugást. A 25. perben

Bertók II-est vétett, de Serényi a labdát a kapu mellé lötte.

A 32. perben hasonló helyzet adódott a Kispeszt kapuja előtt,

Havas a 11-est szintén kapu mellé rúgta.

Szünet után a Szeged felforgatott csapattal állt ki. A 20. perben Szemes a földönkövő Gyuresöba rúgott, a bíró a labdát feloldta, a labdát folytatott küzdelemben Purcell megsejtült és inzultálni akarta Gyuresöt.

A szolgálatot teljesítő rendőrszt ekkor a bírót figyelmeztette; hogyha a játékok továbbra is ilyen-igenként folytatják, akkor beszüntül.

Havas gólját a bíró lesállás miatt nem ítélte meg. A 44. perben Havas beadás nyomán kavardás keletkezett a kispesti kapu előtt. Az egyik kispesti védőjátékos kézzel érintette a labdát,

a bíró II-est ítélt, abból Havas kiegészített.

Nem hozott nagy eredményt a MUSZ úszóversenye

(A Reggel tudóstól.) A Magyar Úszószevet-rásban a győztes nem érte el a standardot. Budapest kerület 200 m mellúszóbajnoksága. Bajnok: Hild László (UTE) 3 p 00,4 mp, 2. Csik (BEAC) 3 p 01,1 mp, 3. Forrai 3 p 05 mp.

Budapest kerület 3x100 m hülyegyenesfutó-bajnoksága. Bajnok az FTC A) csapata (Bárány, Mallás, Csányi) 4 p 32,2 mp, 2. a MUE (Nádas, Tóth II., Tóth I.) 4 p 25 mp, 3. az UTE (Szakoleay, Veréb, Papp) 4 p 45,6 mp.

5x667/2 m hátúszó-stajfa: 1. UTE (Bozsi, Kormuth, Ulrich, Boros, Nagy) 4 p 10,4 mp, 2. az MTK 4 p 27 mp, 3. az FTC 4 p 55 mp.

Budapest kerület hülye-müngerőbajnokságában a magyar bajnok Fonyó Lili az iskolai szabályok miatt nem indulhat nyilvános versenyen és így távolléttel.

a győztes Lovajnok 51,30 pontjával nem érte el a standardot és így bajnok nincs. A második Rózsa Magda lett. 42,86 ponttal.

500 m gyorsúszás előnyversenyben 1. Bokor FTC. 7 p. 29,4 mp, (7 mp hátrány), 2. Páhook MTK 7 p. 33,2 mp, (89 mp hátrány), 3. Jakab (UTE) 7 p 36 mp, (42 mp hátrány).

Nézők hülyemellúszó-stajfa: 1. III. ker. TVE (Debrcezeni, Dán, Szép) 3 p. 12 mp, 2. UTE 3 p. 17-2 mp, 3. FTC 3 p. 19 mp.

Nézők hülye gyorsúszó-stajfa: 1. UTE (Freisinger, Bíró, Papp), 2 p. 47,6 mp, 2. FTC A) csapat; 2 p. 49 mp, 3. FTC B) csapat; 2 p. 53 mp.

MAC kombinált csapata — MUSZ utánpótlási csapat — 3:3 (2:2).

ség vasárnap döntőn a margitszigeti Nemzeti Sportuszóban úszóversenyt rendezett, amelyen három Budapest-bajnoki számot bonyolítottak le, de csak két bajnokot avattak, mert a hülygyülg-

Kiadja: Lázár Miklós A Reggel Lapkiadó Résztvényársaság. A szerkesztésért és kiadásért felelős: Lázár Miklós.

Legszebb karácsonyi, újévi, születésnap, névnap ajándék a könyv! Költesse be könyveit Radó Olga művészeti könyvkötő műhelyében V., Visegrádi ucca 11/a, földsz. 3 Telefon: 215-31.

Standard Lord. Szóhalló itt rádió A Reggel

INGYEN bútor, fehérnemű, fűtés-és fürdőhasználat HONAPOS SZOBA már 60 pengőért kapható Zsigmond u. 33-40 Telefon: 817-35

Dr. Kajdacsy szakorvos rendel: 10-4-ig és 7-9-ig férfi és női betegeknek. VIII., József körút 2 szám

Valódi ezüst óralánc és egy valódi avajó óra 6.90 3 évi földalásos 1000... 19. jegygyőr összesen... P. Puderdoboz P. 28.- és 10.- ezüstből P. 22.-

Gyögöny P.85 duplaszűrés egész finom svájci granitum Modern gyögnyekmék nagy választékban Igen olcsó árak Markovitsnál Lövölde tér 2/a, II. emelet 21. Telefon: 42-2-00

Hotel Wien József körút 16 (volt Savoy) Telefon: 32-0-33. Hónapos szobák 60 P-től!

Celiuloid ártóvédő megvéd a kopástól, piszkolástól, minden színen és formán kezel. Higiénia Celiuloid-ipar. Vezérképviselet: Bojár és Társa. H. Margitsziget. Tel. 28-7-2-2

Színaranyat-ezüstöt arany- és ezüstpenzt legmagasabb árban vesz be az Új Barnabánok, V. nádor u. 26. Tel. 213-16 és 104-67

Süketség gyógyítható Euphonia találmány, specializáltak beutavisa Megszüntetni a nyagváltást, fulguzást, fululoyást. Számos közzéülvél. Kéjen dijnunes tájékoztató leírás. Zoeliner* fejten Haasenstejn és Vogler tr. hirdetőirodájából, Budapest, Dorotya u. 11

„Perles Cultivees“ tenyészteit igazgyngy ritka alkalmi áron, 130, 170, 220 pengőért. Tekintse meg JOLIE, Kígyó ucca 4-6

H. Horváth Jancsi hírneves cigányprímás kombinált zenekarával ma és mindnap este a „Gellért“ kávéházban (H. Horth Miklós út 1.) muzsikál

Műfog 4 P töméskezelések 3 P. Aranyfog 18 P. Dr. Hegedűs fog-és szakorvos, Erzsébet körút 12, I. em. Reszletrés

Zalócédulát mindeztől legmagasabb árban veszek. Kölszött folyósítatlak. Fiater, Király ucca 86, ékszerész. Zeneakadémia

Szenzációs zongoravásár Keresztyén hírneves zongoraterében, Vilmos császár út 66 (szai ház), ahol erősen redukált árak mellett a világ legjobban zongorázó vasúrolató részletezőjére is. Kínóó alkalmi vételekben nagy választék a legolcsóbb árakon